Bugün 12 Sayfa

2 BIRINCIKANUN PAZARTESİ 1935

TAN

Gene Yakında?

SAYI 224—3527
On Birinci YIL
SAHIP ve BAŞMUHARRIRI
Mahmut SOYDAN

SAYISI 5 KURUŞ — ISTANBUL — TELEFON { Müdür : 24318. Yazı işleri : 24319. İdare ve Matbaa : 24310

İtalyaya Fransanın Tavassutile Yeni Sulh Şartları Teklif Edildi

Roma Uyuşmak İsterse Fransa Petrol Yasağını, Karar Çıksa Bile, Geriye Bırakacak

Laval'in sulh programına İtalyanlardan acele cevap isteniyor - Mussolini maddî hiçbir tazyikten korkmadığını söylüyor

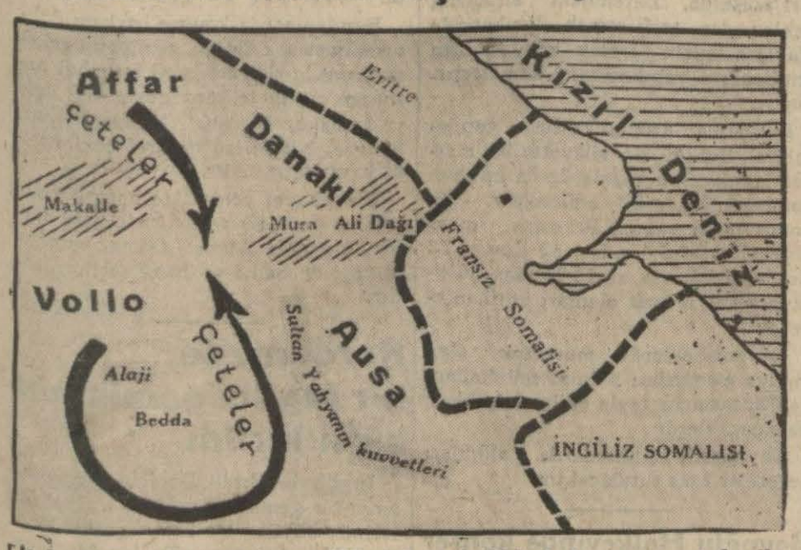

[İtalyanların ele geçiremediklerini söyledikleri Aussa mıntakasile tayyare bombardımanlarına maruz kalan Alaji Bedda mevkileri ve gene geç vakit gelen telgraflar da muntazam ve gayrimuntazam Habeş kuvvetlerinin giriştikleri taarruzu izah eden kroki]

[Petrol ambargosuna karar verecek olan 18 lerin toplanacakları gün yaklaştıkça İtalyadan da birbirine zıt haberler gelmektedir. Kâh bir İtalyan tehdidinden bahsediliyor, kâh bu tehdidi yalanlıyan bir Roma telgrafı veya yarı resmî bir tekzip alıyoruz.

Vaziyet gösteriyor ki, İtalyanın dünyayı ateşe verebilecek bir mezbuhane harekete kalkışması ihtimal haricindedir. Tam bir bitaraflık veya İtalyaya açık bir dostluk istiyen partilerin bütün propagandalarına bütün manevralarına rağmen Fransa hükûmeti İngiltere ile atbaşı yürümeye karar verdiğini ihsas edince Roma Avrupada arsıulusal bir ihtilât yaratmak tehdidinin zayıfladığını anlamışa benziyor. Bir Almanya - Fransa anlaşmasına doğru yürüyen cereyanlara müvazi olarak Laval ile Sir Corc Klerk arasında bir görüş birliği teessüs etmiş olması ve hâdiselerin, Cenevrenin petrol ve kömür ambargosunu münakaşasız halledeceğine inandıracak bir mecra takip etmesi Mussolininin teklif edilen ve edilecek olan şartların birinden birini kabul edeceği zannını uyandırıyor.

İtalya, petrol ambargosundan korkmadığını, zira elinde büyük bir stok bulunduğunu ve ne pahasına olursa olsun Habeşteki harbe devam edeceğini bildiriyorsa da son günlerde büyük satışlar yapılmış olmasına rağmen sıkı bir ambargo karşısında ancak sekiz hafta dayanabileceği de iddia edilmektedir.

Teklif edilecek sulh şartları arasında Ogaden ve Tigrenin İtalyaya terki de mevzuubahis olmaktadır. Ogaden zengin pamuk tarlalarının diyarıdır. Habeş imparatorunun bu kıt'ayı ve Harrar'ın bir parçasını İtalyaya vermesi için ortada hiçbir sebep yoktur. Zira İtalya, sulh masası etrafında bir "hakkı feth,, den bahsedebilecek vaziyette değildir. Son gelen haberler cenuptaki İtalyan kuvvetlerinin kötü bir durumda olduklarını ve hattâ Sotanım arsıulusal taahhütlerine sadık kalmak. İşte programım bu olacak-

[Arkası 9 uncuda]

Makineye verilirken

Habeşler İtalyan Somalisinde!

Harrar, 1 A.A. — Habeş kıt'alarının İtalyan Somalisinde kâin Amarayı işgal etmiş olduklarına dair bir şayia dolaşmaktadır.

* * *

İtalyanların ricat hatlarını kesmiye çalışıyorlar

Adisababa, 1 A.A — Habeş kaynaklarından verilen haberlere göre, Abaro sırtlarında birkaç günden beri müthiş muharebeler olmaktadır.

Abaro sırtları, Makallenin 65 kilometre şimalinde yani İtalyan hatlarının arkasında bulunmaktadır. Habeşler, bu suretle İtalyan hatlarının muvasalasını kesmek istemektedirler. İtalyanların büyük zayiata uğrıyarak Aduaya doğru ricat ettikleri bildirilmektedir.

Cephelerde durum

Süveyşten Boyuna Asker Geçiyor

Ramazan İtalyan harekâtını durdurmuş !

Adisababa,1. A.A. — "Havas muhabirinden": Bir takım resmî haberlere göre rağmen, müşahidler, son günlerde Habeşlerin hiçbir süel hareket-

[Arkası 9 uncuda]

Başbakan Perşembeye Gidiyor

T. Rüştü Aras dün Ankaradan geldi, Başbakanla görüştü

Dışbakanı Tevfik Rüştü Aras dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Dışbakanımızı istasyonda İlbay Muhiddn Üstündağ ve şehrimizdeki saylavlar karşılamıştır.

Tevfik Rüştü Aras Perapalas otelinde bir müddet istirahatten sonra Dolmabahçe sarayına giderek Başbakan İsmet Inönünü ziyaret etmiş ve uzun müddet kendisi ile görüşmüştür.

Başbakan General İsmet Inönü dün sarayda istirahat ederek hiç bir yere çıkmamıştır.

İnönü yanında Ekonomi Bakanı Celâl Bayar ve millî bankalar direktörleri olduğu halde Perşembe günü Zonguldağa giderek Türk antransiti fabrikasının açılış törenini yapacaktır.

Başbakan Zonguldaktan sonra demir sanayiinin kurulacağı Karabük mıntakasını da gezecek ve oradan Filyos — Irmak hattiyle Ankaraya dönecektir. Bu seyahate Dışbakanı Tevfik Rüştü Arasın da iştirak etmesi muhtemeldir.

Yarım milyonluk Vergi ve gümrük Kaçakçılığı ihbarı

Istinye tamir havuzları Türk Anonim Sosyetesinde yapıldığı iddia olunan yolsuzluklar etrafında tetkiklere devam edilmektedir. İddiayı yapan Haci Azmi isminde bir kaynakçıdır. Azmi, Eylûlde görülen lüzum üzerine işinden çıkarılmıştır.

Gümrük espekteri Cemil, Beyoğlu tahakkuk espekteri Sabri, gümrük muhafaza başdirektörlüğü makine espekteri Sami, emniyet direktörlüğü kaçakçılık bürosu memurlarından Şevket ve Bahanın son hazırladıkları ve 25 — 11 — 935 tarihinde Gümrükler ve Finans Vekâletlerine verdikleri raporlar, şirkette gümrük ve vergi kaçakçılığı olmadığını göstermektedir.

Yalnız, Azminin ileri sürdüğü noktalar ve yolsuzluklar arasında çifte defter tutmak meselesi de olduğu için heyet şimdi mesaisini bu iş üzerinde teksif etmiştir.

Sosyetenin bütün evrak ve defterleri Hüdavendigâr handa mütehassıslar bürosunda tetkik edilmektedir. Kat'î sonuç birkaç güne kadar belli olacaktır. M a m a f i , alâkadarlar sosyetenin çifte defter tutmakla hükûmetten gizli bir kâr edinmesi ihtiyacında olmadığını söylemektedirler.

Şirket, Teşviki Sanayi Kanunundan istifade etmekte ve kazanç vergisiyle mükellef bulunmamaktadır.

Teşviki Sanayi Kanunundan istifade edilmek suretile vergiden muaf olarak sosyeteye alınan eşya ve tesisatın Istinyede mevcut olduğu görülmüştür. Yalnız, hükûmet tarafından evvelce konulan ve şirketin alacağına karşılık orada bırakılan makinelerden bir kısmı harice satılmıştır. Galatada ve diğer yerlerde muhtelif fir - malar elinde bulunan makineler, bunlardır.

Şirket sekreteri ne diyor?

Dün kendisiyle görüştüğümüz Istinye havuzları sosyetesi sekreteri Vehap şunları söylemiştir:

"— Sosyetemiz, 1912 de kurulmuş tur. Bu tarihten bir sene sonra şirket, istimlâk edilmiş ve Seyrisefain idaresine verilmistir. Bu arada 5,5 sene havuzlar hükûmet elinde kalmış, millî hükûmetin teessüsünden sonra

[Arkası 3 üncüde]

Galatasarayın A Takımı Güneşin B Takımını 6 - 2 Yendi

Çirkin bir hâdise: Oyundan sonra bazı Galatasaraylı talebe Güneş klübünü taşladılar !

Dünkü maçta Galatasarayın ilk golü

Maçın tafsilâtı 7 inci sayfada, spor sütunumuzdadır.

Galatasaraylılar Maçtan Sonra Güneş Klübünü Taşladılar

Bu esnada, hazin bir tesadüf olarak, Galatasaray edebiyat hocası İsmail Habip, Güneş klübünde bir konferans veriyordu

Dünkü Güneş — Galatasaray maçından sonra, Taksimdeki Güneş Klübünün önünde, bir kısım Galatasaray taraftarı seyirciler tarafından çirkin bir nümayiş yapıldı. Polislerin yetişmesiyle vahim neticeler vermesinin önüne geçilen bu tezahür daha maç başlamadan evvel hissedilir gibi idi. Sahaya ayvalar atarak bütün oyun esnasında Güneş futbolcuları aleyhine hareket eden, bağıran çağıran bazı seyirciler, maçtan sonra büyük bir kalabalık halinde Güneş Klübü önüne gelmişler, kâğıtları bükerek yaktıkları meşalelerle bağırıp çağırmışlar ve bununla kalmıyarak, Güneş Klübü kapısına hücum etmişler ve o sırada maçtan dönerek klübe giren sporculara tamir edilen sokağın çakıl ve kumlarını atmışlardır. Bu arada bir iki cam kırılmış ve bir iki kişi atılan taşlı çakıllı kumlardan hafifçe yaralanmışlardır.

[Dünkü maçta Galatasaraylıların sahaya attıkları ayvalar toplanırken].

Bu vaziyet karşısında polisin müdahalesiyle kalabalık dağılmış ve bu çirkin nümayişin daha ağır bir netice vermesinin de ancak bu suretle önü alınmıştır. Hâdisede yaralananlar çe Güneş Klübü idare heyeti, Taksim nahiye müdürlüğüne müracaat ede -

[Arkası 3 üncüde]

Yunan Kabinesi

Kabine Geniş iş Proğramile Parlâmentoya Çıkıyor

Geniş bir af ilân ediliyor, kabinede eski nazırlardan hiç kimse yoktur

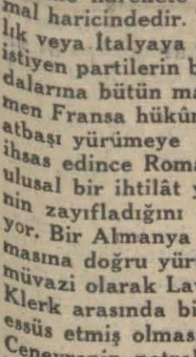

Firarî General Kamenos

[Yunan kabinesini nihayet Demercis kurabilmiştir. Başbakanın İç ve Sü Bakanlıklarını da üzerine almağa mecbur kalması gerek ordunun gerekse iç idarenin müşterek itimat ve emniyetini kazanabilecek başka unsurlar bulmak kabil olmadığına bir delil addetmelidir.

Yunanistanda açık, kapalı bütün ihtiraslar Tuğyan halindedirler.

Şimdi mesele bu kabinenin parlâmento karşısındaki vaziyeti ne olacağını öğrenmeye kalıyor. Demercisin gazetecilere bildirdiği program tam bir iş kabinesi, bir köprü kabine programıdır. Acaba seçimin böyle bir kabinenin hakemliği altında cereyanına fazla ihtiraslı siyasa adamları razı olacaklar mı? Bu hususta dün aldığımız telgrafları yazıyoruz:]

Yeni kabinenin programı

Atina, 1 (Özel) — Yabancı basın aytarlarını kabul eden yeni Başbakan kabinesinin yapacağı işleri hülâsa ederek demiştir ki:

"Serbest bir seçim, her taraftan ekonomi yapmak. Devletin müdafaa kuvvetlerini takviye etmek. Yunanis-

Mısır Yeni Bir Mücadeleye Giriyor!

[Nesim Paşanın aldığı sıkı tedbirlere rağmen Mısır ulusseverleri mitinglerine, siyasa toplantılarına devam etmektedirler. Ingiliz Ajansı Royter Nahas Paşanın son bir söylevini ulussever bütün Mısır partileri

[Arkası 9 uncuda]

Çin - Japonya - Avrupa

Şimalî Çin Idaresi, Japonyanın Istediği Şekilde Genişliyor

Japon kaplanı Çini yutuyor, Çinde müttefiki olan Avrupa devletleri kaçacak yer arıyorlar. [Bir Çin karikatürü]

[Yazısı 9 uncu sayfamızda]

Namık Kemal Günü

Namık Kemal için bugün Üniversitede toplantı yapılıyor

Namık Kemalin 43 üncü ölüm yıldönümü münasebetiyle bugün Universite konferans salonunda büyük bir toplantı yapılacaktır. Edebiyat Fakültesi talebesi tarafından hazırlanan bu toplantıda büyük şairin hayatı ve eserleri anılacaktır.

Tören saat 17 de başlıyacaktır.

Ev Kraliçesi

1 — Ev kraliçesi müsabakasını tertip ederken bir tek gayemiz vardır: Türk kızları ve kadınları arasında yuva sevgisini artırmak.

Bundan dolayı her istiyen kayıtsız, şartsız, kuponsuz bu müsabakaya girebilecektir.

2 — Müsabakamız: Dikiş, biçki, yemek pişirmek, çocuk bakımı ve ev idaresi gibi dört kısımdan mürekkep olduğu için, istiyen bunlardan yalnız birine, istiyen hepsine birden girebilecektir. Dördüne birden girip hepsinde istenilen dereceyi kazananlar ev kraliçesi ilân olunacaktır.

3 — Imtihanlarda fakir veya zengin değil, yalnız ehil olanın kazanmasını temin edeceğiz. Bunun için imtihanları en mümtaz ve en bitaraf bir heyete havale ettik. Bu heyet kız san'at mekteplerimizin değerli tedris ve idare heyetlerinin nezareti altındaki öğretmenlerden mürekkep olacaktır

4 — Dört kısımdan herbiri için ayrı ayrı imtihanlar yapılacak ve her kısım için yüzer kişiye yani bu müsabakada 400 kişiye hediyeler verilecektir. Bu hediyelerin tutarı 2.000 liradır. Her hediyemizin evlerin ve kadınların mutlaka işine yarıyacak zarurî eşyalardan olmasına dikkat ediyoruz

5 — Bu imtihanlardan sonra bir de her dört kısımda muayyen dereceyi kazanarak ev kraliçesi seçilene de ayrıca 750 lira kıymetinde mükellef bir kürk manto verilecektir ki bu suretle hediyelerimizin tutarı 2750 liradır.

Yakında:

Diğer tafsilâtı okuyacaksınız :

Düşündükçe

Çinlinin yüreği

Bir Çin rahibi Avrupa muharrirlerinden birine demiş ki: «Bir insan dünyaya gelirken, hayatında yüreğinin kaç bin, kaç milyon, yahut kaç milyar defa çarpacağı muayyendir. Bundan bir eksik veya bir fazla olamaz. Alnının yazısı ne ise odur. Siz Avrupalılar bunu bilmiyorsunuz. Lüzumsuz yere kelbinizi yorarak fazla çarptırmanın yollarını arayorsunuz. Böylece, yüreğinizin muayyen olan çarpma sayısı kısa bir zamanda bitip tükeniveriyor, az yaşıyorsunuz: Yürürken neden öyle koşarsınız? Neden bir sürü idmanlarla, maçlarla, yarışlarla kalbinizi yorarsınız? Neden hergün büyük heyecan vesileleri arıyarak nutuklar söyler, bağırır, mücadele, eder, yüreğinizi tüketirsiniz? Bilmiyorsunuz ki bu yürek nekadar az çarparsa ömrümüz o kadar uzun olur.„

Son günlerde Çinin parçalanmasına ait haberleri okurken rahibin bu sözlerini hatırladım. Yüreğinin çarpıntılarını bozuk para gibi sayan ve fazla harcamaktan korkan Çinin, bilâkis, yaşamanın mücadele, azamî yürek tüketerek mücadele olduğunu anlıyan Japon nüfuzu altına girmeğe başlamasındaki hikmetin bir delilini daha bulmuş gibi oldum.

Yüreğini kumbara gibi göğsünde saklıyarak içinde ömür biriktirmek istiyen rahip, o sözleriyle, bütün Çin düşüncesini temsil ediyorsa, vatandaşlarile beraber pek yakında öğrecektir ki bir insan veya bir memleket, hayat sermayesini kalbinde hapsederek değil, kazanç ve mücadele yolunda işleterek yaşar. Hele yürek çarpıntılarını tasarruf etmek için az kımıldamayı kendine şiar edinen bir cemiyet, eninde sonunda hiç kımıldamamaya mahkûm olmak tehlikesi içindedir.

Peyami SAFA

ŞEHİRDE OLUP BİTENLER

Gene Kuduz Köpek Bir Çocuğu Isırdı

Mücadele haberleri lâfta kalıyor, sokaklar köpeklerle dolu

Dün Nişantasında Kodaman sokağında bir kuduz vak'ası olmuştur. Şüpheli bir vaziyete caddelerde dolaşan başıboş bir köpek, 8 — 10 yaşlarında küçük bir çocuğu ısırmıştır. Etraftan yetişenler, çocuğu kurtarmak için çalışmışlarsa da muvaffak olamamışlardır. Çocuk derhal bir otomobile konarak, kuduz hastanesine götürülmüş ve tedavisine başlanmıştır.

Fakat, şayanı dikkat ve hattâ hayret olan taraf bilhassa Beyoğlu, Taksim, Talimhane civarındaki sokakların köpeklerle dolu olmkta devam etmesidir. Aşağı yukarı bir aya yakındır, neşriyat yapılıyor, belediye şubelerinde kuduz köpeklerle mücadele için komisyonlar ayrıldığından bahsediliyor, fakat köpek sayısı bir türlü azalmıyor. Bilhassa Talimhane kurt köpeği azmanından başlıyarak çeşit çeşit başıboş köpeklerle doludur ve bunlar apartımanlar önlerine bırakılan çöp tenekeleri içinden karınlarını doyurmakta caddelerde sürü halinde dolaşmakta ve sağa sola koşuşmaktadırlar.

Şurada burada boyuna irili ufaklı birçok kuduz köpeklerin insanlar üzerine saldırdığı bir sırada bu sürülerin niçin öldürülmediklerine aklımız ermiyor. Acaba herkesin pördüğü bu köpekleri mücadele memurları görmüyorlar mı, yoksa köpeklerle mücadele edildiği, komisyonlar toplandığı, mücadele için tahsisat verildiği haberleri sadece lâfta mı kalıyor?..

Halici temizlemeğe Bir istekli çıktı

Bir müteahhit hükûmete müracaat ederek Halici temizlemeğe hazır olduğunu bildirmiştir. Müteahhit yaptığı müracaatta Haliçten çıkacak gemi enkazı ve malzemesiyle, yapacağı masrafı karşılıyacağını bildirmiştir.

Bu müracaat incelenmektedir. Fakat Haliçten çıkacak malzeme ve enkazın hangi daireye ait olacağı eskidenberi tayin edilememiş bir meselesidir.

Öğretmenler Halkevine giriyorlar

Öğretmenler birliği, son kongresinde Beyoğlu semtindeki okullarda çalışan bütün öğretmenlerin Beyoğlu Halkevine yazılmalarını kararlaştırmıştı.

Öğretmenler birliği tarafından seçilen bir heyet bu hususiaki hazırlıklara başlamıştır.

Birlik ayın on dördünde Halkevi salonlarında bir çay verecek ve bu çaya öğretmenlerimizin girmelerini temin edecektir.

Yunan klisesinde dün âyin yapıldı

Kralın Yunanistana dönmesi münasebetiyle dün sabah saat onda şehrimizdeki Yunan konsoloshane kilisesinde dinî bir âyin yapılmıştır. Ayinde konsolosluk erkâniyle bütün Yunan tebaası hazır bulunmuştur.

Törenden sonra Yunan başkonsolosluğu konsolosluk binasında şehrimizdeki Yunan tebaasını kabul etmiştir.

Ne Dersiniz?

PATLAYAN LAĞIMLARI

Ortaköyde, dereboyunda oturan Faruk imzalı bir okuyucumuz yazıyor:

"Ortaköy deresinin tramvay yoluna ulaştığı noktada, tam Hamidiye suyu çeşmesinin önünde patlak bir lâğım vardır. Bu lâğımın başına gelenler pişmiş tavuğun başına gelmemiştir. Anlatayım: Her yağmurda, derenin altından geçen bu lâğım, cadde ve çeşmeye yakın bir noktada patlar. O vakit bütün pis sular derenin içinde, açıktan akar, bu hal, günlerce, haftalarca devam eder. Nihayet günlerden bir gün, iki belediye amelesi gelir. Iki kazma, iki kürek dar besile lâğımın patlıyan yerini, şöyle gelişi güzel kapatır.

Aradan az zaman geçer. Bakarsınız, lâğım yine eski noktadan, yahut bir metre ilerisinden veya gerisinden yine patlamıştır. Lâğım suları yine bir müddet öylece açıktan akar, durur. Bir gün, yine o iki belediye amelesi gelir. Çat, pat: Lâğım kapatılmıştır: Aradan yine bir müddet geçer:

Hülâsa: Bu iş böylece uzar gider. Bizler, derenin tam bu kenarlarında oturanlar bu lâğım tamiratından artık bıktık, usandık. Fakat belediye, bu lâğımı üstünkörü kapatmaktan bıkmadı. Acaba, lâğımın çürük olan bu noktası biraz fazlaca gayretle, hiç patlamıyacak şekilde tamir edilemez mi?.

Bozuk olan bu lâğım dolayısile, evlerimize pis sular doluyor. Apdesanelerimiz tıkanıyor. Sonra, lâğım, vakit vakit açıktan aktığı için türlü hastalıklardan da korkuyoruz. Çünkü birçok sarî hastalıkların açıktan akan lâğım sularından meydana geldiğini duyuyoruz. Bizim için hayatî bir mesele olan bu iş hakkında ilgili olanların dikkat nazarlarını çekmenizi rica ederiz.„

Okuyucumuzun mektubuna fazla bir şey ilâve etmek faydasızdır. Çünkü, vaziyet apaçık anlatılmaktadır. Belediye, son vünlerde, üstü açık lâğımları kapatmak için çalışıyor. Beşiktaş kaymakamlığı da birazıcık Ortaköy lâğımını kapatmıya çalışsa iyi olur.

Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz?

Yeni Ekmek

Birinci Ekmek Bugün 12 Kuruş 10 Paraya Satılacak

İkinci ekmeğe ve francalaya da bugün yeni narh tayin edilecek

Ekmek bugün yeni narh üzerinden satılmağa başlanacaktır. Birinci nevi ekmek 12 kuruş 10 para, ikinci nevi ekmek eskisi gibi 11 kuruş 30 paradır. İki nevi ekmek arasındaki fark 20 paraya düşmüştür. Maamafih narh komisyonu bugün toplanacak. ve ikinci nevi ekmekle francalaya yeni fiat koyacaktır.

İkinci nevi ekmek üzerinde bugün bazı kararlar verilmesi beklenmektedir. Aradaki fark az olduğundan ikinci nevi ekmeğin çıkarılmasında fayda olmadığı belediyece ileri sürülmektedir. Diğer taraftan, kilosu 9 kurusa satılabilecek, yeni bir çeşnide, bir ikinci nevi ekmek çıkarılması ve bugünkü ikinci nevi ekmek formülünden vaz geçilme de incelenecektir. Ikinci ekmeğin durumu kat'î olarak bugün belli olacaktır.

Birinci nevi ekmek ununun randımanının değiştirilmesi ve ekmeğin una âzamî fiat konması dolayısile, dün bütün değirmenci, kırmacı ve diğer ilgililer müessese ve yazıhanelerini açarak çalışmışlardır. Bu sabah fırınların yeni formülle çıkardıkları birinci ekmeğin ununu hazırlamışlardır. Nahiye müdürleri, komiserler de dün hafta tatili yapmamışlar, bugünün ununu hazırlıyan müesseseleri kontrol etmişlerdir. Dün, şehrin günlük ihtiyacı kadar yeni buğday alınarak değirmenlere gönderilmiş ve öğütülerek fırınlara tes'im edilmiştir. Dün geç vakit bugünkü ekmeğin unu hazırlanmış bulunuyordu.

Bu sabahtan itibaren ekmek üzerinde son alınan kararlar tatbik edilmeğe başlanmıştır. Değirmenci, kırmacı ve fırıncılar, yeni vaziyeti olduğu gibi kabul ettiklerine dair birer senet imzaladıklarından, hiçbir şekilde şikâyet veya itiraz edemiyeceklerdir. Aksi halde. taahhüt ettikleri gibi, ağır cezalara boyun eğeceklerdir.

Göçmen kılığına girip evleri dolaşan dilenciler

Son zamanlarda bazı dilenciler, göçmen kıyafetine bürünerek evlerin kapılarını çalmağa başlamışlardır. Bu gibi kimseler, göçmen olarak yabancı memleketlerden yeni geldiklerini söylemekte para, elbise vesaire istemektedirler. Halbuki göçmenlerin bütün ihtiyaçları devletçe temin edilmiştir. Şehrimize gelen göçmenler esasen burada fazla kalmamakta, der hal iskân edilecekleri mıntakalara gönderilmektedir.

Dilencilikte yeni bir usul bulmuş olan bu sahte göçmenler yakalanmak tadırlar.

POLİS

Yangın çıkaran gece bekçisi

Evvelki gece Galatada Kalafat yerinde İstepanın doğrama dükkânının üst katından yangın çıkmıştır. Yangının, gece bekçisi Galibin yanık bir kibriti kalaslar üzerine atmasından çıktığı anlaşılmıştır.

Suçlu tutulmuştur.

● Cihangirde Lenger sokağında Haydar adında bir amele tamir ettiği evin iskelesinden sokağa düşmüş ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Düşmeye iskelenin kırılması sebep olmuştur. Iskeleyi kuran Aram ismindeki marangoz yakalanmıştır.

KUÇUK HABERLER

● Fransanın İstanbul visi konsolosu dünkü ekspresle şehrimize gelmiştir.

● Yugoslav birliğinin yıldönümünü dolayısiyle dün şehrimizdeki Yugoslav klübünde bir çay ziyafeti verilmiştir. Törende İstanbuldaki Yugoslav tebaası hazır bulunmuştur.

● Şehrimizde bulunan Bayburt ciritçileri memleketlerine dönmek üzere dün Gülcemal vapurile Trabzona hareket etmişlerdir.

● İstanbul Tüberküloz kurumu önümüzdeki Çarşamba günü 18,30 de Etibba Odasında bir toplantı yapacaktır.

Finans memurları imtihan geçirecekler

Finans Bakanlığı, maliye memurları arasında, Baremdeki sıralarını beklemeden, terfi etmek liyakatinde olanlara imkân vermek için yeniden imtihanlar yapılmasını kararlaştırmıştır.

İmtihanlar Kânunusanide yapılacaktır. Bunun için vilâyette bir merkez komisyonu, kazalarda da imtihan komisyonları teşkil edilecektir. Bu komisyonlar yalnız, Baremde maaş dereceleri 17,5 liradan 22 liraya, 22 liradan 25 liraya ve 25 liradan 30 liraya terfie müsait olanları imtihan edecektir.

Bu imtihanlarda muvaffak olan maliye memurları yalnız münhallere yeni maaşlarile tayin edilmek hakkını kazanacaklardır.

Tayinlerde imtihanlarda aldıkları dereceler esas tutulacaktır.

Beyoğlu Halkevinde konser

Beyoğlu Halkevi Korosu dün saat 17 de Ev salonunda yıllık konserini vermiştir. Konserde birçok musiki meraklıları ile şehrimizin tanınmış simaları hazır bulunmuştur.

Konserden sonra Universite Hukuk Fakültesi İktisat Profesörü Omer Celâl Erzurum - Sıvas demiryolu istikrazı hakkında bir konferans vererek bu istikrazın memlekete olan faydalarından bahsetmiştir.

İlk umumî mağaza için proje hazırlandı

Tecim ve Endüstri Odası, şehrimizde açılacak umumî mağazalar için bazı hazırlıklara başlamıştır. Tecim ve Endüstri Odaları kongresinde alınan kararlar odaya bildirilmiştir İstanbulda açılacak ilk umumî mağaza hakkında kararlaştırılan esaslar, Ekonomi Bakanlığına bildirilmiştir. Emir gelir gelmez, işe başlanacaktır.

Zehranın cenazesi bugün kaldırılacak

Fransada bir tren kazası sonunda öldüğünü teessürle haber verdiğimiz, Zehranın cenazesi bu sabah saat altıda vapurla limanımıza getirilecektir. Cenaze vapurdan sıhhat yurduna kaldırılacak tören saat 10 da Şişli sıhhat yurdundan cenazenin kaldırılması ile baslıyacaktır. Zehranın tabutu yurttan Teşvikiye camiine götürülecek namazı orada kılındıktan sonra, ebedî medfenine gömülecektir.

Atatürkün aziz himayeleri altında tahsildeyken böyle feci bir kazanın kurbanı olan Zehra için, büyük bir cenaze töreni hazırlanmıştır. Törene Halk Partisi, Halkevi, millî teşekküller, mektepler, polis kıt'aları da iştirak edecektir.

Cenaze, için şimdiden başta Cümhuriyet Halk Partisi olmak üzere, muhtelif teşekküller namına birçok çelenkler hazırlanmıştır.

TOPLANTILAR

İzmir Lisesinden Yetişenler Kongresi

İzmir lisesinden yetişenler cemiyeti dün saat 10 da Şehzadebaşında Ege yurdunda yıllık kongresini yaptı. Kongreyi cemiyet başkanı Lebip açtı. Kongre riyaset divanına doktor Enver seçildi.

Bundan sonra, yıllık çalışma ve hesap raporu okundu. Bazı tenkitler yapıldı. Raporlar kabul edildi. Raporda dar olan binanın değiştirildiği, gıdasız talebeye yemek verildiği, yatak adedinin 25 e çıkarılması, banyo, çamaşır ve teshin vasıtalarının temin olunduğu yazılıyordu.

Bu sene yapılacak işler arasında, yurdun daha konforlü bir şekil alması, İzmir mahsullerinin Istanbulda tanıtılması, şubata büyük bir Ege gecesinin tertibi, yurda meccanî talebe alınması, yeni alınacak yurt binasında bir Izmir salonu kurulması işleri vardı.

Bundan sonra kongre başkanı doktor Enver söz alarak, cemiyetin çalışmalarını hulâsa etmiş ve Istanbul basınının cemiyete karşı gösterdiği ilgiye teşekkür etmiştir. Bundan sonra, kongre, büyüklere telgraf çekilmesini kararlaştırmıştır.

En nihayet yeni idare heyeti seçilmesine geçilmiş ve neticede Sait, Lebip, Mehmet, Ahmet, Osman müra - kıpliğe de Sadri ve Baha seçilmişlerdir.

Kardenizde bir Ingiliz gemisinin şaftı kırıldı

Ingiliz bandıralı Dopkovoç acentasının bir gemisi Karadeniz Boğazı önlerinde büyük bir kaza geçirmiştir. Rusyadan gelen gemi yolda fırtınaya tutulmuş ve Boğaza girmeden önce şaftı kırılmıtşır. Gemi, dün tamir görmek ve havuzlanmak için Istinyeye getirilmiştir. Gemide altın ve krom madeni yüklüdür. Hamulesinin bir kısmı emniyet, gümrük ve muhafaza teşkilâtı memurlarının gözcülüğü altında boşaltılmıştır.

Gemi, ancak 10 gün sonra havuza alınabilecektir.

İstanbulda kömür darlığı

Istanbulda son günlerde kok kömürü ve antransit sıkıntısı görülmeğe başlanmıştır. Hükûmet tarafından kömüre âzamî fiat konulduğu halde, bazı kömürcüler, bu sıkıntıdan istifadeye kalkışarak, halktan fazla para almaktadırlar.

Gazhaneler, toptan kok satışını kesmişlerdir. Perakendeciler ise bir ton koka 30 — 35 lira istemektedirler.

Türk antransiti fabrikası simdiye kadar piyasaya 1500 ton kömür çıkarmıştır ve sevkıyatı devam etmektedir. Gazhanelerin günde istihsal ettikleri kok miktarı ise 60 tondur.

Odun fiatlarına gelince, kömür darlığı yüzünden yeni fiatları 4 liraya kadar yükselmiştir.

Çemberlitaşın her tarafı açılıyor

Müzeler idaresi, Çemberlitaşın etrafında açılacak saha için incelemelere başlamıştır. Bu tarihî anıt, güzel bir meydanla çevrilecektir. Müzeler idaresi, bu hususta yakında bir proje hazırlıyarak belediyeye verecektir.

Diğer taraftan Çemberlitaşın bugünkü durumunda herhangi bir tehlike mevcut olup olmadığı da ayrıca incelenecektir. Böyle bir tehlike görülürse, bazı tamirat yapılması muhtemeldir.

BELEDİYE

Fazla yolcu alan ve hızlı giden otobüsler

Fazla yolcu alan ve 30 kilometreden daha süratle giden otobüs şoförleri hakkında, belediye, sıkı bir kontrol tatbik etmeğe başlamıştır. Bu gibiler seyrisefer merkezi tarafından tesbit edilerek, haklarında birer zabıt tutulmaktadır. Bu zapta göre verilecek cezaları belediye makamı tayin edecektir.

● Tophane ve Fındıklı kanalizasyonu bu ay sonunda bitiyor. Yeni yılbaşından itibaren Boğazkesen kanalizasyonunun yapılmasına baslanacak tır. Cihangir şebekesi ancak bir sene sonra bitecektir.

● Şehrimizde bulunan Alman heykeltraşlarından profesör Torah belediyeye giderek Muhiddin Üstündağ ve fen işleri müdürü Hüsnü ile görüşmüştür. Belediye Atatürk köprüsünü çok sık bir şekilde yaptırmak istemektedir. Alman heykeltraş köprünün iki başına bazı heykeller dikecektir. Profesör bu iş için hazırlanmağa başlamıştır.

● Belediye, hırsızlık vesaire dolayısiyle sabıkaları olan hamalları isinden çıkaracaktır. Bu hususta incelemeler yapılmaktadır. Son zamanlarda bazı hamal yüklerinin kayboldüğuna dair şikâyetler yapılmıstır.

No. 107

Cumbadan Rumbaya

Server BEDİ

Cemile, Prensesin vaadi hakkında annesine izahat veriyordu.

Asiye Hanım:

— Aman, dedi, Rabbim büyüktür, garip kuşun yuvasını yapar, ne iyi kadınmış o Prenses...

Tahsin Bey ertesi gün geleceğini söyliyerek müsaade istedi ve ayrıldı.

Cemile Karagümrükten apartımana gelinceye kadar otomobilde hep yalıdaki meseleyi annesine anlatıp anlatmıyacağını düşünmüştü. İçinde hiç bir karara bağlanmıyan bir tereddüt vardı.

Asiye Hanım, yatak odasına doğru giden kızının arkasından yürüyerek:

— E.. Dedi, nasıl oldu eğlence? Anlat bakayım? Kalabalık var mıyıdı?

Kızile beraber yatak odasına girdi.

Gürültüyü duyan Şahinde de gözünün sapağile gelmişti:

— Ayol, yandık, haberin var mı? Diye sordu.

Cemile güldü:

— Haberim olmaz olur mu? Ben yangın yerinden geliyorum.

— Yangın yerinden mi? Ne gülüyorsun öyle ayol? Acımadın mı zavallılara? Haydi ne ise bizim sigortamız var.

— Annem telefon edince çok acıdım. Eğlenti bana zehir oldu. Zaten eğlenmiyordumdu ya... Bütün bütün içime acı çöktü. Fakat Allahtan Prenses bütün yangından çıkan mühtaçlara para vereceğini, hepsine yeniden evler yaptıracağını vadetti.

Asiye Hanım da hemen Şahindenin inanmasını kolaylaştırmak için:

— Ya, ya... diye tasdik etti, Allah razı olsun, ne iyi kalpli kadınmış o Prenses.

Şahinde şaşaladı :

— Hepsine ev mi alacak? Diye sordu.

Cemile ballandırıyordu:

— Ev, eşya, para...

— Zengin mi o kadar bu Prenses?

— Zengin de söz mü, sarayda oturuyor ayol, sarayda.

— Bizim Tahsin Beyden de zengin mi?

— Tahsin Bey onun yanında Nuruosmaniye kapısı dilencisi gibi fıkara kalır.

Cemilenin bu sözüne annesi güldüğü, fakat Şahinde, her ikisini de hayrete düşüren bir aksülâmelle öfkelendi:

— Nasıl lâkırdı o? Tahsin sana ne yaptı? Neden dilenci diyorsun herife? Dilenci sensin, onun sadakasile yaşıyorsun!

Cemile ablasının bu cevabına o kadar şaşmıştı ki, âdeta kulaklarına inanamıyarak, karşısında başka biri olup olmadığını anlamak istiyormuş gibi onun yüzüne baktı; Şahindenin, içinde öfkeden ve çapaktan bir şey görünmiyen gözlerile karşılaşınca yarım adım geriledi:

— A!.. Karı! Diye bağırdı, yüzünü yıka da öyle gel! Uyku sersemliğile neler söylediğini bilmiyorsun.

— Yalan mı söylüyorum? Tahsinden ne fenalık gördün sen?

— Be kadın ! Ben de fena bir şey söylemedim ki... Söz misali ayol... Prensesin ne kadar zengin olduğunu anlatmak istedim.

Asiye Hanım da Cemilenin tarafından oldu:

— Öyle ya, dedi, maksat o...

Cemile kaşlarını çatarak ablasına şüpheli bir dikkatle baktı:

— Hem sana ne oluyor? Tahsinin abukatı mısın sen? Ben istersem onun adını yedi kat yerin dibine geçiririm, istersem göklere çıkarırım. Tahsin senin neyin oluyor?

— Tahsin bu evin efendisi. İnsan yediği ekmeğe küfranda bulunmaz.

—Tahsin bu evin efendisi mi?

Cemile şaşırdı. Yorgundu. Kalbinde gecenin türlü hâdiselerinden gelme bir zâf vardı. Hiç kimseyi incitecek halde değildi. Hemen verilecek bir cevap bulamadığı için artan yorgunluğu içinde bir sandalyeye çöktü, fakat hâlâ devam eden bir hayretle:

— Tahsini bu kadar neden müdafaa ediyorsun? Dedi.

— Neden müdafaa edecekmişim? Hiç. Seni Prenseslere, yüksek solonlara, saraylara götürüyor, asıl onu sen müdafaa etmelisin. Ben zavallı...

— Anladık ya işte ben de buna şaşıyorum ya... Sana ne oluyor?

— Ben hakkaniyetlik için söylüyorum.

Cemile iskarpinlerini çıkararak:

— Şaştım bu işe doğrusu, dedi.

Annesi büyük kızına doğru yürüyerek:

— Haydi çıkalım da kız yatsın, uyusun, dedi.

Sofada Asiye Hanım da Şahindeye "Ben de şaştım senin bu haline...„ diyecekti; fakat bir ana sezişile hatırladı ki, bu, belki de evde kapanıp kalan Şahindenin bir eğlenceden gelen kızkardeşine karşı duyduğu kıskançlığın başka bir bahane ile patlak vermesiydi. Sustu ve mutfağa doğru yürüdü.

[Arkası var]

Ankara TELGRAFLARI

Üniversite için 2 Yılda 4.000.000 Lira Harcandı

Yeni profesörler getirtilecek, Doçentlerin maaşları arttırılacak, eksikler bir yıl içinde tamamlatılacak

Ankara, 1 [Hususî Muhabirimiz bildiriyor] — Hükûmet Istanbul Üniversitesinin ıslahı, yeni binalar yaptırılması vesaire için, iki yılda 4 milyon küsur bin lira harcamıştır. Yalnız Avrupadan getirtilen yeni âletler ve kitaplar için 550 bin lira verilmiştir. Yeni kurulan enstitülere 49 bin lira malzeme parası ödenmiştir.

Muhtelif fakülte doçentlerinden bazılarının son günlerde istifa ettikleri anlaşılmıştır. Kadroda münhal bulunan bazı profesörlükler de vardır. Bunlar için Avrupadan çok kıymetli şöhretler getirtilecektir. Doçentlerin sayısı artırılacak ve bir kombinezon bulunarak maaşlarının çoğaltılmasına çalışılacaktır. Üniversite kurulduğu gündenberi, ilk alınan kıymetli genç doçentlerden, mühim bir kısmı daha yüksek maaşlarla diğer vazifelere geçmiş bulunmaktadırlar. Bunların yerlerine tahsilini Avrupada yapmamış gençler imtihanla alınmıştır.

Vekâleten idare edilmekte olan Edebiyat Fakültesi Dekanlığına da yakında bir ordinaryüs profesör getirilecektir. Bugün Üniversitenin hoca kadrosu şu şekildedir:

44 Garplı, 44 Türk profesör, 102 doçent, 140 asistan ve 41 yardımcı.

Bu kadronun kâfi gelmediği anlaşılmıştır. Asistanlar ve yardımcı kadroları da kuvvetlendirilecektir. Inşası henüz bitmiyen enstitüler önümüzdeki bir yıl içinde tamamlanacaktır. Yeni bir doğum evi açılacaktır. Bugünkü kadroda mevcut 102 doçentin imtihan edilmesi için yakında alâkadarlara tebligat yapılacaktır. Doçentler kendi branşlarından imtihan verecekleri gibi, mensup oldukları fakülte derslerinden umumî suallere de muhatap olacaklardır.

Yeni Paralar Piyasaya Çıkarılıyor

Ankara, 1 (Hususî Muhabirimiz - den) — Darphanede basılması için hazırlıkları bitmiş olan yeni on para, kırk para, bes kuruş, on kuruşluk paraların basıldıkça yavaş yavaş piyasaya çıkarılması kararlaştırılmıştır. Yeni paralar bu ay sonunda piyasaya çıkarılacaktır.

Portakal ihraç Nizamnamesi Hazırlanıyor

Ankara, 1 (Hususî Muhabirimiz - den) — Türkofiste ihracat mallarımız için yeni nizamnameler hazırlanıyor. Bu arada bir de portakal ihraç nizamnamesi yapılmaktadır. Fındık kongresinde değiştirilen fındık nizamnamesi Devlet Şûrasına verilmiştir. Yeni hazırlanan yumurta nizamnamesi yakında Devlet Şûrası umumî heyetinde görüşülecektir.

Galatasaraylılar Maçtan Sonra Güneş Klübünü Taşladılar

[Baş tarafı 1 incide]

rek şikâyette bulunmuş ve müsebbipler hakkında takibatı kanuniyede bulunulmasını istemişlerdir.

Çirkin hâdisenin en hazin tarafı, maçtan çıkan ve ekseriyetini Galatasaray talebesi teşkil ettiği söylenen bir kısım seyircilerin bu tecavüz hareketine giriştikleri esnada, Güneş Klübünde Galatasaray lisesi Edebiyat hocası Ismail Habibin de bir konferan vermekte olmasıdır. O sırada atılan taşlardan biri bu konferansı dinlemeğe gelen klüp mensuplarından Haydar isminde bir gence isabet etmiş ve gözünden ağırca yaralamıştır.

Hâdise üzerine Güneş klübü idare heyetinin Taksim nahiye müdürlüğüne verdiği tahrirî şikâyet mektubunda "Galatasaray klübü ile olan bu - günkü maçımızda Galatasaray takımından Lûtfi, oyuncularımızdan Melihin kasten boşböğrüne tekme vurmuş, sakatlamış ve çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Oyundan sonra Galatasaray mektebi talebelerinden büyük bir grup klübün önüne gelerek taş ve toprak atmak suretiyle klübün şahsiyeti maneviyesini tahkir etmişlerdir.,,

Denilmekte ve toplantılara ait kanuna muhalif hareketten dolayı takibatı kanuniyede bulunulması istenmektedir. Bunun üzerine kanunî takibata başlanarak polis tarafından mahallinde icap edenlerin ifadeleri alınmıştır.

Melih hastanede

Dünkü Güneş - Galatasaray mühacim oyniyan Melih, Galatasaray müdafilerinden Lûtfinin midesine indirdiği şiddetli bi rtekme ile hemen yere yığılmış, vazyeti tehlikeli görülen futbolcü sıhhî imdat otomobilile Alman hastanesine kaldırılmıştır.

Hastanede tedavi tedbirleri alınmış ve her ihtimale karşı hastanın, bu sabaha kadar ihtilâttan menedildiği söylenerek yanına kimse sokulmamıstır.

Yunan Kabinesi

Kabine Geniş iş Proğramile Parlâmentoya Çıkıyor

[Baştarafı birincide]

tır.,, demiştir.

Atina, 1 (Ozel) — Yeni kabinenin kuruluş tarzı bazı fırkacılar müstesna hemen herkesi memnun etmiştir. Kralın Yunan ulusunu barıştırmak için sarfettiği gayreti Venizelistler takdir etmektedirler.

Demercis kimdir?

Yeni Başbakan Demercis 1876 yılında doğmuş ve hukuk tahsili yaptıktan sonra 1900 da Atina Üniversitesine profesör olarak girmiştir. 1910 da siyasa hayatına atılarak saylav ve Deniz Bakanı olmuştur. 1914 te istifa etmiş ve o vakitten beri Venizelos partisiyle alâkasını kesmiştir. Sonra 1917 de Zayimis kabinesinde bakan olarak bulunmuş ilk Cumurbaşkanının istifasından sonra bütün partiler tarafından başkanlığa namzet gösterilmiş ise de Pangalos diktatörlük ilân ettiğinden Cumurbaşkanlığına se çilememiştir.

1926 seçiminde tekrar saylav seçilmiş ondan sonra da üniversite profesörlüğüne çekilerek şimdiye kadar hep bilgi sahasında uğraşmıştır. Siyasa ve hukuka ait bir çok eserleri vardır.

Çok geniş bir af ilân ediliyor

Atina, 1 (Özel) — Yeni kabine isyan mahkûmlarına haczedilen malları da iade edilmek üzere af verdikten sonra birkaç gün içinde Parlâmentoyu toplıyarak programını okuyacaktır. İtimat reyi alırsa bir müddet bu Parlâmento ile çalışacaktır. Aksi takdirde Kral Palâmentoyu feshedecek ve bu kabine tarafından yeni seçim yaptırılacaktır.

Demercis yaman bir mücadeleci

Yeni Başbakan Demercis, Çaldarisin Kralın Parlâmentoyu feshetmeğe hakkı olmadığı hakkındaki nazariyesini ret ve cerh etmekte ve "Parlâmentoyu dağıtmakla Kralın diktatörce hareket etmiş olacağı hakkında ki sözleri hukukan pek yolsuz bulak bilâkis Parlâmento ipka edilirse bunun Çaldaris taraftarı saylavların diktatörlüğü demek olacağını ispat etmetkedir.

Yeni Bakanlar ne meslektedirler ?

Yeni kabinede son iki yıl içinde gürültülü politika işlerine girişmiş veya son hâdiselerde ismi geçmiş, tek siyasî adam yoktur.

Demercis hemBaşbakanlığı hem sü Bakanlığını idare edecek ve muvakkat bir zaman için Içbakanlığını da yapacaktır. Deniz Bakanlığını ve muvakkaten Dış Bakanlığını idare edecek olan Tiriyandafilâtos Devlet Şûrası âzasındandı. Finans Bakanı Man Çuvinos divanı muhasebat reisi idi. Finans müsteşarı Valoridis, Hava Bakanı Paparigopulos ve Kültür Bakanı Balanos Universite profesörlerindendirler.

Millî Ekonomi Bakanı Kunellopulos ve Adliye Bakanı Logotetis iki büyük fabrikatördür. Hele sonuncusu Piredeki meşhur sun'î gübre fabrikasının da sahibidir. Başbakanlık müsteşarı Yorgakopulos ile Sosyal Yardım Bakanı Dekajos avukattırlar.

Ziraat Bakanı Denakis Giridin eski saylavlarındandır. Kabinenin tek asker âzası Sü Bakanlığı müsteşarı General Pilâtis'tir.

Bir nişan daha

Atina, 1 (Özel) — Kral, Streit'te Sen Sovör nişanının büyük istavroz rütbesini vermiştir.

" — Venizelos büyük bir devlet adamıdır."

Taymis gazetesinin Atina aytarı Yunan Kralının hususî müşaviri Streyt ile bir mülâkat yapmıştır.

Streyit Yunanistanda Kralın takip ettiği uzlaşma ve millî birlik siyasasından bahsederek demiştir ki:

"— Ikinci Jorj çok demokrattır. Londrada geçirdiği uzun menfa yıllarında Britanya Krallığını tutan siyasî temelleri tetkik etmiş ve demokrasinin en iyi bir rejim olduğu kanaatine ulaşmıştır. Biz Kralcılar vatandaş Venizelosun bu memlekete yaptığı birçok hizmetleri takdir edenlerdeniz. Venizelos yüksek bir siyasî şahsiyettir.,,

" Büyük adam, Büyük dâhi! "

Kralın yakın adamları Venizelosa böyle iltifatlar yağdırınca, tabiî Venizelist gazeteler derhal kaleme sarılmışlar ve Venizelosu göklere çıkarmağa başlamışlardır. Şimdi yine gazetelerde Venizelosun türlü türlü resimlerine tesadüf ediliyor hele Patris gazetesinin dün tayyare ile aldığımız son sayısında Venizelosun büyük bir resimini ve bu resmin altında da ay

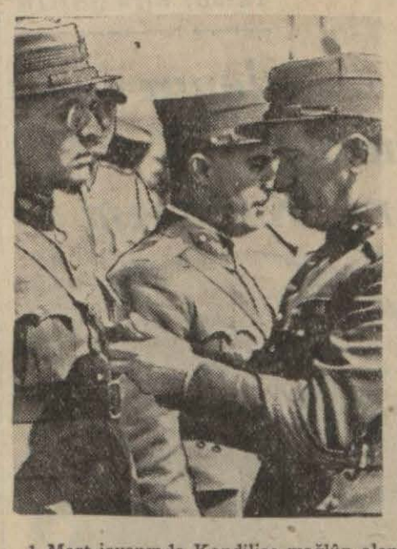

1 Mart isyanında Kondilise mağlûp olan Venizelist zabitler Ordudan tardedilenler şimdi Giridde İzzeddin kalesinde mahpus bulunmaktadırlar. Yeni af ilân edilince bunlar tekrar üniformalarını giyecekler ve rütbelerini alacaklardır. [Baştan birincisi Miralay Çiğantestir]

nen şu cümleyi gördük:

"Cehennemin cennete dönmesine bir tek satır yazısı ve hattâ bir tek kelimesi bile kifayet eden büyük adam. Büyük siyasa dahisi.,,

Kondilis memnun olmuş

Kondilis, gazetecilere verdiği bir diyevde, kralın kabine buhranı için bulduğu hal suretinden çok memnun olduğunu bildirmiştir.

Af'ın bir şartı

Atina, 1 A.A — Genel af kararnamesi bu akşam neşrolunacaktır. Af, istisnasız olacaktır Bundan istifade edenler derhal salıverilecek ve arkasından da zaptedilmiş malları geri verilecektir. Yalnız gayri kanunî yollarla kazanılmış olduğu muhakkak görülen servetler bundan istisna edilecektir.

FELEK

Sessiz film

Avrupada, bundan iki üç ay evvel yüksek sesle görüşen ve görüşürken herkesi azarlar ve tehdit eder gibi tavırlar takınan bir devlet adamı vardı. Bugünlerde sesi hiç işitilmiyen bu zatın Sinyor Mussolini olduğunu bulmak için büyük bir zekâ sermayesine hacet yoktur.

İtalyayı yeniden kurduktan sonra İtalyanları asker ve cengâver bir millêt haline sokmaya çalışan Lâtin diktatörünün harpten evvel söylediği sözleri bu maksat uğrunda denmiş şeyler diye sayabilirdik. İtalyanlar aylarca hazırlıktan sonra Habeslerin müdafaasız ve boş topraklarında ellerini kollarını sallıyarak, cakmak çekmeden yürürken M. Mussolininin sesi yine nekadar gürlüyordu. Dünyanın kendi aleyhine yürüyeceğini ummadığından mı yoksa kendine ve milletine çok güvendiğinden mi bilinmez ne saikle - realist görünen - bu devlet adamı atıp tuttu ve bunun bir blöf olamıyacağını iddia edenler de çok tu.

Lâkin zecrî tedbirlerin tatbikine başlandıktan, hele petrol yasağı ortaya atıldıktan sonra Sinyor Mussolininin sesi işitilmez oldu. O sözlerle yürekleri kuvvet bulanlar için bu sükût tatsız olsa da bütün dünya için bilmem böyle midir?.

Denilebilir ki, İtalyan diktatörü şimdi sözü cephedeki bataryalara bırakmıştır. Lâkin İtalyan harp tebliğlerinden Habeşistanda bataryaların ağzını biçaklar açmadığını anlamak güç değildir.

Bir gürültü filminden sonra şimdi sessiz bir film seyrediyoruz. Bakalım nasıl bitecek? Sükût altındır diye bir ata sözü vardır. Sinyor Mussolini çok yüksekten bağırdığı o sıralarda susmuş olsaydı sükûtî altın olabilirdi. Lâkin şimdiki sükûtunun hangi madenden mamûl olduğunu bulmak güç değildir. Gaz tenekesi.

B. FELEK

Deniz Kazaları

Çanakkale Vapuru Dün Havuza Çekildi. İlk Tetkik Yapıldı

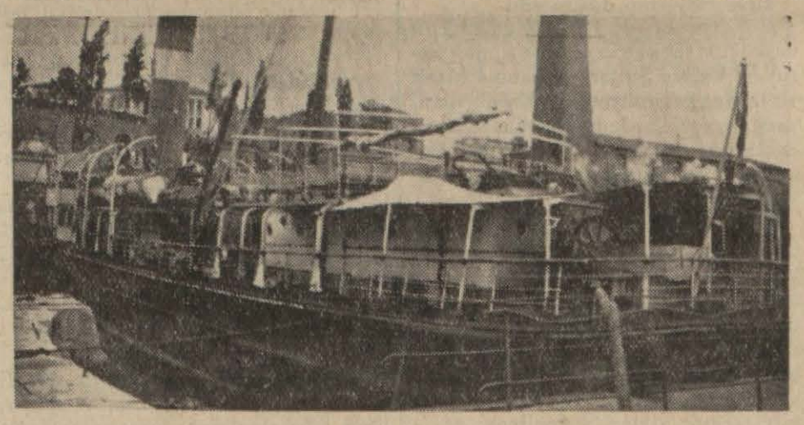

Çanakkale vapuru havuzlandırılıyor

Bozcaada açıklarında şaftı kırılarak şehrimize getirilen Çanakkale vapuru dün Haliçte havuzlanmıştır.

Ankaradan gelen fen heyeti vapuru incelemeden geçirmiştir. Havuzdaki suyun boşaltılması ile geminin desteklenmesi geç vakte kadar sürdüğü için asıl incelemeler bugün yapılacaktır. Bugünkü muayenede Ankaradan gelen fen heyetile birlikte denizyolları ve deniz ticaret direktörlüğü fen heyetleri de hazır bulunacaklardır. Çanakkale vapurunun makine ve bilhassa şaft aksamı üzerindeki tetkiklere çok ehemmiyet verilmektedir. Bu muayeneler neticesinde şaft kırılmasının asıl sebebi de meydana çıkarılmış olacaktır.

Bir Yunan vapurunun demiri kırıldı

Yunan bandıralı Meksika gaz vapuru dün Boğazdan geçerken dümeninin bozulması yüzünden Rumelihisarında karaya düşmek tehlikesi geçirmiştir. Vapur bu esnada demir atarak zorlukla kendisini kurtarabilmiştir. Vapurun demirlediği yer elektrik kablosuna tesadüf ettiği için kabloda zarar olup olmadığı araştırılmaktadır.

Çarpışan İsveç ve İtolya vapurları

Evvelki gün Kızkulesi açıklarında çarpışarak hasara uğrayan İsveç bandıralı Eros ve İtalya bandıralı Kriço vapurları bugün bir fen heyeti tarafından muayene edileceklerdir.

Iki taraf dün birer protesto çekerek kaza mes'uliyetini biribirlerine atfetmişlerdir. Mes'uliyet fen heyetinin hazırlıyacağı rapordan sonra meydana çıkacaktır. Iki vapurun tamir için uzun müddet limanımızda kalmaları muhtemeldir.

Yarım Milyonluk Vergi Ve Gümrük Kaçakçılığı İhbarı

[Baştarafı birincide]

şirket, emvalinin iadesini dilemiştir. Heyeti Vekile, bunun için gereken kararnameyi imzalamış ve emvali iade edilerek şirket, yarım milyon liradan fazla hükûmetten alacaklı olmuştur. Büyük bir heyetin tasdikinden sonra Yavuza ait ağlarla ibr büyük çapa, bir elektrik buhar makinesi hükûmetçe alınmış ve evvelce hükûmetin malı olan bütün tesisat şirketin alacağına mukabil kumpanyaya devredilmiştir.

Şimdi, şirketin elinde iki tesisat ve demirbaş defteri vardır:

1 — Şirketin kendi malı olarak ve Teşviki Sanayi Kanunundan istifade edilerek alınan makineler defteri, ki, bunlar vergiden muaftırlar.

2 — Sosyetenin hükûmet tarafından işğali esnasında yine hükûmet tarafından satın alınan makinelerin defteri.

Muhbir, Teşviki Sanayi Kanununun hükümleri dahilinde vergiden muaf olarak alınan eşyaların satıldığını iddia etmiştir. Bu makineler şirkette mevcuttur. Yalnız şirketin alacağına mukabil terkedilen ve kendisinin öz malı olan makinelerin noksan olduğu ve satıldığı anlaşılmıştır ki, bu makineleri satmakta şirket, tamamen serbesttir.

Şirkette çifte defter tutulmamıstır. Çünkü kazanç vergisiyle mükellef olmıyan şirketin iki defter tutmak suretiyle kanunen büyük bir suç teşkil edecek olan böyle bir hileye sapmasına sebep yoktur.,,

"ULUS,,un Dil Yazıları

Hâl - Hâlâ

"Hâl, hâlet, hâlâ, halen" sözlerinin etimoloji, morfoloji, fonetik bakımından analizi

HAL

Kelimenin etimolojik şekli:

(1) (2) (3)
(Ah + ağ + al)

(1) Ah: Köktür (h = k = kategorinin diğer harfleri). Burada şu anlamlar üzerinde durmak lâzımdır:

Ah = Hareket, seyir, cereyan, yürüyüş, gidiş, yaşayış, vaziyet; kuvvet, takat, kudret; zaman.

(2) Ağ: Kök mefhumunu temsil eden objeyi gösterir. **(Ah + ağ = ahağ):** "Cereyan, hareket, gidiş, yaşayış" demektir. Kars havalisinde "cereyan, mecra" anlamına (akak) şeklinde kullanılmaktadır.

3 Al: (. + l), ektir. "Geniş belli olmıyan, gayrişahsî, her sahada bulunur, her şey, şümul" gibi genellik mefhumu ile objeyi veya süjeyi vasıflandırır.

Ahağ + al = ahağal = hal: kök olan (ah) sözünün bütün anlamlarını umumî ve şamil bir surette ifade etmiş oluyor. Meselâ:

(Ne haldesiniz?) denildiği zaman "gidişiniz, yaşayışınız, takat ve kuvvetiniz, kudretiniz, vaziyetiniz nicedir, **her noktai nazardan?"** manası kastedilir. **"Her noktai nazardan, her şeye şamil"** manasını verdiren (. + l) ekidir.

"Hâl" sözü kırgızcada, "vaziyet,, demektir. Aynı suretle "halsiz = kuvvetsiz, kudretsiz takatsiz" demektir; buradaki **(hâl)** sözü "kuvvet, kudret" anlammadır [*].

(Halsiz) sözünün **(kalaş)** kullanışı da vardır. "Takatsiz, dermansız, çaresiz, miskin" demektir [1].

Kal + ıp = kalıp [2]: "Kuvvet, nüfuz, iktidar" demektir.

(Hâl) kelimesi, **"Alus"** şeklinde de kullanılır; bunun etimolojik şekli:

(ağ + al + us)

Burada kelimenin başına doğrudan doğruya ana kök olan **(ağ)** gelmiş ve nihayete gelen **(us)** ekinin kelimeyi uzatması yüzünden baştaki **(al)** ın vokalile kaynaşmıştır.

Alus = hâl, şerait [3].

Pearski'nin Yakut Dili Lûgatinde **(hâl)** kelimesi, **(hağal)** şeklinde görülmektedir. Manaları arasında "yaşamak, gitmek, uzaklaşmak, kaçmak (yani hareket)" mefhumları da vardır.

HALET

Kelime **(hâl)** sözünün sonuna (et ekinin gelmesile hâslı olmuştur: (. + t) eki, "yapıcılık, yaptırıcılık, yapılmış olmaklık", yani kelimenin anlamının tamamiyeti ve müspet olduğu mefhumunu anlatr.

(Hâl) kelimesinin izahında gördük ki (l) konsonu, kök mefhumunu **"şamil ve mücerret"** bir surette vasıflandırmış idi. Işte (t) eki, kelimeyi bu umumilikten, mücerretlikten çıkarıp müspet bir şekle sokmuştur. Yani mevzubahs olacak herhangi bir süjenin içinde bulunduğu hâl, belli bir surette göze çarpmaktadır.

"Bu ne hâlettir?" dediğimiz zaman gördüğümüz hâli, müspet olarak tanıdığımızı ifade etmiş oluyoruz. **(Hâlet) sözü,** "olmanın ve bulunmanın" ifadesidir. Onda hayreti, aceleyi, telâşı anlatan bir mefhum mevcuttur.

"Hâlet"in **(alat)** şekli de vardır. Tekirdağ, Çorlu, Muratlı, Saray, Denizli gibi Trakya ve Anadolu bölgelerinde aceleye **(alat)** dedikleri gibi, **(alat)** sözünün "telâş ve acele" manasına geldiğini Lehçei Osmanide de görüyoruz.

(Alat + lamak); "acele etmek, istical etmek, telâş etmek" demektir [4.].

Halad + ıy = haladıy [5]: "öne gitmek, ilerlemek için çırpınmak" anlamınadır.

"Ey,. ubay, haldıyannın = ey, amca, sen kendini pek fazla zorluyorsun, pek fazla üzüyorsun [6]".

Not: (Hâlet) ile (halad + ..)sözleri arasındaki fark, eklerin biri **(et)** ve diğeri **(ad)** oluşudur.

HALA

Kelime, (hâl) sözüne **(ağ)** ekinin ilâvesile meydana gelmiştir. **(Ağ),** kelimeyi "şümul" anlamı içinde tamamlıyan ve onu ifadeye yarıyan ektir. Yani, (hal) sözünün ifade ettiği gidiş v. s. anlamlarının tamam olduğunu gösterir Meselâ:

"Hâlâ gelmedi" dediğimiz zaman "gelmesi için icap eden yürüyüş, hareket, kuvvet v s. tamam oldu, fakat gelmedi" manasını kastederiz.

Not: (Hal) sözünün "gidiş, hareket,, cereyan" mefhumlarında tabiatile (zaman) mefhumu vardır. Onun için (hâlâ gelmedi) ifadesini (el'an gelmedi) diye de anlıyabiliriz.

(Hâlâ) sözünün, (h = k) olmasile, (kalığ) [7] şekli de vardır. Manası "el'an" demektir.

Türkçede, **"Kaltı (kaldı + ki)"** sözü, (zaman) mefhumunu işaret eder.

Kaltı; "O vakit ki, ne zaman ki, olduğu vakit, vaktâ ki " anlamlarmadır [8].

HALEN

Kelime, (hâl) sözüne **(en)** ekinin gelmesile vücut bulmuştur: **(. + n)** eki, herhangi bir sahada bulunan obje, süje veya düşünceyi, esas olan obje veya süjeye yaklaştırır ve o andaki vaziyeti ve zamanı gösterir. Burada esas obje (hâl) dir; **(. + n)** eki, bu objeye hariçten bir düşüncenin temas ve münasebetini gösteriyor ki, bunun ifadesi vazifesini, **(hâlen)** sözü görmektedir. Meselâ bir kimse size herhangi bir işin yapılması fikrini, içinde bulunduğunuz vaziyete - yani "hâl" inize temas ettirse ve dese ki:

"— Siz bu işi yapacak mısınız?"

Ve siz de:

"— Hâlen böyle bir şey düşünmüyorum."

Derseniz, bu demektir ki: Sizin halinize, (. + n) eki ile hariçten bir düşünce yaklaştırılmıştır; fakat siz bu vaziyette iken o işi düşünmemiş olduğunuzu ifade ediyorsunuz.

Not: (Hâl) kelimesine Arapça lûgatlerde türlü manalar verilir:

1 — "Iş, güç, kara balçık, uğlancıklar çıkrığı ki onunla yürümek öğretirler, arka yükü" [1].

2 — "Her şeydeki vasfı mütegayyir...., dervişlere ârız olan keyfiyet, mazi ile müstakbel arası" [2].

3 — "Şimdiki zaman ve nesnenin oluşu ve bulunuşu [3].

4 — "Insanın mahüvelaleyhi olduğu nesne" [4].

(Hâlâ, hâlet, hâlen) sözlerine de "hal cihetiyle şimdiki vakitte olmanın ve bulunmanın sureti v. s. v. s.) gibi manalar verilmektedir.

---

[*] Sagay ve uygur lehçelerinde.

[1] Radlof. II. "Çağatay lehçesi" Babus.

[2] Radlof. II. "Kırgız lehçesi".

[3] Pavet de Courteille: Şark Türkçesi Lûgati.

[4] Lehçei Osman.

[5, 6] Pekarski: Yakut Dili Lûgati.

[7] Radlof. II. "Uygur lehçesi"; Orhon Kitabeleri.

[8] Uygur metinleri, Paul Pelliot, "T'oung Pao" 1914.

[1] Ahterii Kebir.

[2] Lûgati Naci.

[3] Tercemanı Lûgat.

[4] Kamus tercemesi.

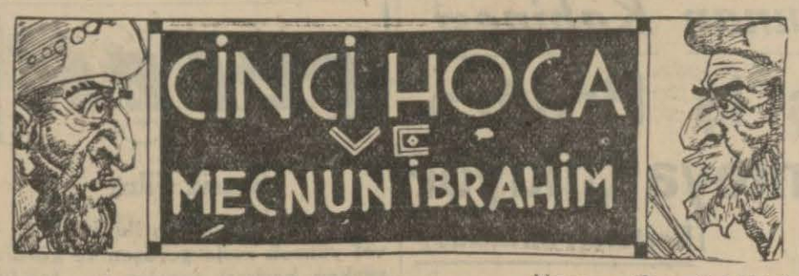

NO. 50

Yazan: *Ziya ŞAKIR*

Ferman: Varın Söyleyin Tez Dağılsınlar, Yoksa Hepsini Kırarım!

Kemendin bir ucunu Kara Ali, öteki ucunu da Hamal Ali çekip sıkmışlar; ve sonra kemendi silkerek Ahmet Paşanın cansız cesedini sırtüstü yere yuvarlamışlardı... O zaman sessiz sedasız bir iş başlamıştı. Iki cellât, dünkü sadrazamı tamamile soymuşlar, çırçıplak bırakmışlar ve sonra da bir beygirin semeri üzerine bağlamışlardı.. Hamal Ali, beygirin yularından yapışmış; Kara Ali de kamçılamağa başlamıştı. Bu iki cellât, Ahmet Paşanın mosmor kesilmiş cesedini koştura koştura At Meydanına getirmişler; Sultanahmet camiinin karşısındaki çınarın dibine atıvermişlerdi.

●

Padişah Ibrahim, yavaş yavaş kendisini saran felâketin büyüklüğünden henüz gafil ve bihaberdi. Sarayın surları içini dolduran bostancılara, bahçıvanlara, ahçılara, baltacılara ve saray ağalarına güveniyor:

— Varın, söyleyen... Tiz, dağılsınlar. Yoksa cümlesin kırarım.

Diye, söylenip duruyordu.

Şimdiye kadar, (biricik aslanı) nı en küçük tehlike cereyanlarından koruyan Valide Sultan, tamamile hissiz ve lâkayt görünüyordu. En ehemmiyetsiz meselelerde büyük bir telâş ve hassasiyet gösteren Valide Sultan dairesi; derin bir sükûnet içinde, hadisata intizar ediyordu.

Temmuzun sekizinci günü, parlak bir yaz güneşi, Çamlıca sırtlarından yükseliyor; İstanbulun mahmur semasına kızıl nurlar serpiyordu. Caddeler ve sokaklar, mütecessis ve meraklı halk ile dolmuştu.. Divanyolundan Beyazıt meydanına kadar insan kalabalığından geçilmiyordu. Her tarafta tekbir sesleri yükseliyor; azametli bir kafile, ağır ağır At Meydanına doğru ilerliyordu. Bu kafilenin önünde; sırma haşalı atlara binmiş, ak sakallı ülema ile, heybetli kavukları birer tarafa eğrilmiş, yanık çehreli ocak ağaları görünüyordu.

Kafile; çınarın dibinde çıplak vücudü simsiyah kesilmiş olan Ahmet Paşanın cesedi yanından hissiz ve mağrur bir halde geçiyor; Sultanahmet camisine giriyordu. Kısa bir zamanda, koca cami, saraya karşı isyan edenlerle dolmuştu. Şeyhislâm Abdürrahim Efendi, gene mihraba; diğer Kazaskerlerle ülema ve ocak ağaları da, teşrifat ve kıdem sırasile oturmuştu. Herkesin çehresinde büyük bir sükûnet ve ciddiyet görülüyordu.

Ülema silkine dahil oldukları halde bazı uygunsuzluklarından dolayı halkın pek fazla lisanına düşman olanlar, bu meclise kabul olunmuyordu.. .Fakat ne kadar gariptir ki, şimdi burada büyük bir vakar ve azamet le oturanlar da, daha dün sarayın bütün rezalet ve seyyiatını alkışlıyanlardı. Milletın saçı bitmedik yetimlerinin hakkını avuç avuç etrafına serpen Mecnun İbrahimin ın'am ve ihsanları karşısında eğilmişler; onun kan ve şehvetten ibaret olan hayatını, cüppelerinin geniş eteklerile setretmişler; şimdi de (haksızlığa karşı isyan eden) birer kahraman kesilmişlerdi.

Ve şimdi bunlar, vaziyete hâkim olmak istiyorlar; kendilerinden hiç farkı olmayan birkaç kişinin ismi üzerinde durarak bunları (işbu meclisi ülema ve küberaya) kabul etmiyorlardı.

Utanıp arlanmadan her inkılâbın başına geçen ve bu suretle de yeni külâhlar kapmak istiyen bazı kimseleri reddetmişler; hattâ (mülâkkab) namile meşhur olan ülemadan birini feci bir vaziyette öldürmüşlerdi. Yüzüstü yere yatırılarak şalvarının ağı kesilen ve en iğrenç bir vaziyette teşhir edilen bu adamın kanları, Şeyhislâm Efendinin beyaz cüppesine, Konyalı Muslî Çelebinin de ak sarîğına sıçramıştı.

Bu kan, gerek Şeyhislâmı ve gerek diğer kendinden şüpheli olan ülemayı korkutmuştu. Ülema sınıfına mensup olanlara zinhar dokunulmaması, derhal herkese tenbih olunmuştu. İşte tam o sırada, (sabık Anadolu Kazaskeri, hacrei sultanî, Cinci Hüseyin Efendi Hazretleri) nın de (zulme ve sefahate isyan eden işbu meclise iştirak etmek üzere) gelip cami merdivenlerinde attan indiği duyulmuştu.

Caminin içinde, birdenbire bir heyecan husule gelmiş;

— Bre, koman.

— Def edin şu mel'unu.

EE1'?gb!oûs7olbağı)Ay aman! f ff

— Paralayın, kâfir sehharı.

— Alemi harabe vardıran hep o değil mi?.. Ensesinden kesmek vaciptir.

Homurtuları yükselmişti... Cami içinde ikinci kanlı bir vakaya sebebiyet vermek istemiyenler, derhal hocanın karşısına dikilmişler:

— Efendi!.. Var git, bundan. Kaziyve bildiğün gibi değildir. Sonu, fena olur.

Demişlerdi. Fakat Cinci hoca, birdenbire öfkelenmiş; büyük bir hayasızlık ve pervasızlıkla:

— Ya, biz niçin gelmiyelim... Biz de Allahtan bugünü isterdik. Alem, ne şekil yıkıldı, harap oldu?.. Görmez misiniz?..

Cevabını vermişti... Karşısına dikilen ülemadan biri, hocanın bu küstahlığına karşı sabredememiş:

— Cinci Hoca Hazretleri!.. Alem; yıkıldı, harap oldu; dersiniz amma; buna bâis olanların elebaşısı,siz Sultanımsınız. İbadullahı bu mihnetlere giriftâr ettikten sonra, hem suçlu, hem güçlü ve hem mugalâta ile baş davacı olup bu mahalle teşrifiniz gayet gariptir.

Diye, hocayı utandırmak istemişti. Fakat Hoca, pişkindi. Bu sözlere, ehemmiyet bile vermemiş; camiye girmiş; — ikbal zamanlarında olduğu gibi — Yine mihrabın sağ köşesine geçip oturmak istemişti.

İşte o zaman, artık herkesin sabrı tükenmiş, her taraftan hiddetli homurtular yükselmişti. Cinci Hoca; sille, tokat ve tekmelerle dışarı atılacak; belki de iş bununla kalmıyacaktı... Ülemadan Kara Çelebi zade Mahmut Eefendi birdenbire yerinden fırlamış; kendine hak kazandırmak için söylenip duran Cinci Hocaya:

— Bre, meret.. Epsem ol. Var, yürü.

Diye, bağırarak koluna girip bir köşeye doğru sürüklemiye başlamıştı.

Cinci Hocanın kayın pederi olan Kara Çelebi zade, ülema arasında mühim bir mevkie malikti. Onun bu suretle müdahalesi üzerine, herkes geri çekilmişti... Mahmut Efendi, hemen Cinci hocayı tenha bir yere çekmiş; başındaki urf ile sırtındaki ağır kürkü çıkarttırıp adi bir sarık ile eski bir cüppe giydirmiş:

— Var, bundan git. Başına bir çare ara.

Demiş; ocak ağalarından kara çavuş Mustafa ağaya teslim etmişti... Mustafa ağa, Cinci Hoca ile kethüdası Hacı Nurullahı, caminin arka kapısından selâmete çıkarmış:

— Hoca!.. Durma, kaç. Eğer leşker eline düşersen, alimallah lâşeni serip, derine saman doldururlar.

Diye homurdanmıştı.

●

Saatler geçtikçe isyanın heyecanı artırıyor; Sultanahmet camisinin içi ve dışı ile, koca (At Meydanı, adam almıyor; kızgın temmuz güneşinin altında kılıçlar, palalar, mızraklar, teberler parlıyordu.

[Arkası var]

SAGLIK ÖGÜTLERİ

Türlü türlü şişmanlık

Sinirlilik türlü türlü, en azı yetmiş türlü, derler. Şişmanlığın çeşitleri o kadar çok değilse de yine haylice çoktur.

Vakıâ, şişmanlık yerleştikten sonra herkeste az çok bir örnek olur. aradaki fark yalnız derece farkından ibaret gibi kalır. Fakat herkese ayni yoldan gelmez, şişmanlığın gelmesi türlü türlü olur. Zayıflıyabilmek için, bu çeşitlerin hepsini bilmek lüzumludur.

Şişmanlık ilkin ve en ziyade, fazla yemekten gelir. İnsan hergün kendisine lâzım olacak kaloriyi bilse de hergünkü yemeğini ona göre tertip etse, hiçbir vakit ne şişmanlar, ne de zayıflar. Fakat böyle kalori hesabile yemek ancak kışlalarda ve mekteplerde olur. İnsan kendi evinde iken, kudreti varsa daima fazla yemek ister, çünkü yemek te insana az çok keyif verir.

Bir gün ahçının yemekleri hoşunuza gider. Biraz fazla yersiniz. Meselâ bir parça et. Ne olacak? Yüz gram et! ve yersiniz. Yahut âdetiniz değil iken, bir arkadaşınızla yarım litre bira içersiniz. Bunların herbiri yalnız başına size iki yüz gram fazla kalori verir, bu kalorileri yakamazsanız onlar yağ haline gelerek size bir günde yirmi buçuk gram yağ verir. Hergün böyle yarım litre bira içerseniz bir yılda sekiz kilo kadar yağ, yani şişmanlık yapar.

İsan çok yemeden de şişmanlıyabilir. Çünkü şişmanlamak biraz da zengin olmak gibidir. İnsan lüzumundan fazla kazanmaz, fakat lüzumu kadar sarfetmezse yine zenginliyeceği gibi lüzumundan fazla yiyip te lüzumu kadar hareket etmiyerek yediklerini yakmıyanlar da şişman olurlar. Hasislerin zenginliği gibi, bu türlü şişmanlığa da isterseniz, tembellikten şişmanlamak diyebilirsiniz.

Orta boyda, orta cüssede bir insan orta hesapla günde iki bin kalori yakar. Bunun beş yüzü iş görmek, hareket etmek, bin beş yüzü ise vücudunun sıcaklığını muhafaza etmek yani sadece yaşamak içindir. Herhangi bir sebepten dolayı bin beş yüz kaloriden daha az bir miktarla yaşıyabilirse artan kaloriler insana yine şişmanlık verir. Bu da şişmanlığın üçüncü bir türlüsüdür.

Şişmanlığın bir dördüncü türlüsü de yaşayışında lüks yapmamasından ileri gelir. İnsan sosyal yaşayışında çok kazandığı vakit az çok bir lüks yaparak lüzumundan fazla sarfedebileceği gibi, fiziyolojik yaşayışında da lüzumundan fazla yediği vakit biraz lüks olarak âdet edindiğinden fazla kalori sarfedebilir, bunu yapmazsa insana yine şişmanlık gelir.

Bu kadarını öğrenmekle insan şişmanlıktan zayıflıyamaz. Bu söylediğim dört sebebi ayrı ayrı biraz daha anlatmak lâzımdır. Zaten en çok görülen bu sebeplerden başka, şişmanlığın daha başka sebepleri vardır. Canınız sıkılmazsa bunların hepsini sıra ile ve ayrı ayrı anlatmağa çalışacağım.

Lokman HEKIM

Hali Tasfiyede olan

Hüsnü Haydar eczanesi

Kollektif Şirketi

Tasfiye memurluğundan :

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesince tasfiyesine karar verilen Eminönünde Köprü meydanında 9 numarada kâin Hüsnü Haydar eczanesi kollektif şirketinden alacaklı ve borçlu olanların 5 kânunuevvel 1935 gününden itibaren bir ay zarfından Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han 4 üncü kat 17 No. da tasfiye memuru avukat Suad Hayriye müracaat ve evrakı sübutiyelerini ibraz ederek alacak ve borçlarını kaydettirmeleri ve müddetin hitamında bu müracaatlerin kabul edilmiyeceği ve tasfiye hesabına da ithal edilmiyeceği ehemmiyetle ve ticaret kanununun ahkâmına tevfikan ilân olunur.

Deniz Yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740.

İskenderiye yolu

EGE vapuru 3 üncü kânun SALI günü saat 11 de İSKENDERİYE'ye kadar "7600„ 9914

Eyüp Sulh Hukuk Ahkâmı Şahsiye Hâkimliğinden :

Balatta Karabaş mahallesinde 205 No. lı evde sakine akıl hastalığına mahkûm bulunan Katina ile Nikoya ayni yerde sakin kardeşi Eleni vasi tayin edilmiş olduğundan keyfiyet Kanunu medeninin maddei mahsusası mücibince ilân olunur.

MEMLEKETTE TAN

Aydın Telefon Hatları Yenileniyor

Aydın, (Hususî muhabirimizden) İlimiz özel yönetim bütçesine konulan tahsisatla ilimizdeki telefonların yeni baştan düzenlenmesine başlanmıştır. Bugünkü hatlar yenilenecek, köy telefonları düzeltilecek ve yeniden çekilecek doğru hatlarla İzmir, Muğla ve Denizli illerile telefonla konuşulacaktır. Bunun için direkler hazırlanmakta ve araçlar ısmarlanmaktadır. İlbay telefon işini önemle ele almış kovalamaktadır.

Aydın ilbayının son incelemeleri

Aydın, (Hususî muhabirimizden) İlbayımız Özdemir Günday evvelki gün Karacasu ilçesine giderek ilçenin yolları ve yeni yapılacak okula yeri üzerinde inceleme yapmış ve Tire eski eserlerini gezmiştir .

İlbay, Karacasulu dokumacılarla yaptığı konuşmalarda bir kooperatif kurmalarını, fakat bu kooperatife bütün dokumacıların girerek asgılarını korumalarını ve san'atlerini ilerletmelerini öğütlemiştir. Karacasu dokumacıları kooperatif kurmak üzere harekete geçmişlerdir.

Köy odasında ölü olarak bulundu

Balıkesir, (Hususî muhabirimizden) — Giresun kamunu Beyköy odasında konuklanan biri sabahleyin ölü olarak bulunmuştur. Yapılan incelemede Somanın Hacı Yusuf köyünden Abdullah oğlu Veli olduğu anlaşılmıştır.

Sözü geçen Yeni köyde çalışmak üzere Somadan çıkmış ve o gün de Beyköyde köy odasına konuklamış ve sabahleyin heyeti ihtiyariye tarafından ölü olarak bulunduğunda jandarma derhal haberdar edilmiştir.

Üzerinde yapılan araştırmada 515 kuruş ile nüfus kâğıdı bulunmuştur Bu vak'ada bir kasit olup olmadığı incelenmektedir.

Çarşamba yolunda feci bir kaza oldu

Çarşamba, (Hususî muhabirimizden) — Terme yolunda bir kaza olmuştur. Hamdinin kamyonunu durdurmak istiyen Ahmet, sözünü dinletemeyince silâhını çekmiş, ateş etmiştir. Çıkan kurşunlar, kamyonun çamurluğunda duran Mehmet isminde birisinin kafasına rastlamış, derhal ölümüne sebep olmuştur. Hâdise hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kilis hastanesi genişletiliyor

Kilis, (Hususî muhabirimizden) İlçe ve civarının ihtiyaçlarına cevap veren sağlık yurdu günden güne tekemmül etmektedir. 1924 yılında kurulan hastanenin 25 yatağı, yedi koğuşu vardır. Hastanenin eczahane kısmı da yakında tamamlanacaktır.

KUÇUK TELGRAF HABERLERI

● Balıkesir, (Tan) — 5 numaralı tahriri musakkafat komisyonunun burada ödeve başlamak üzere Edirneden hareket etmek üzere olduğu duyulmuştur.

Çalışmakta olan diğer komisyonla beraber bu komisyon da ilçe merkezinde çalışacaktır.

● Söğüt, (Tan) — Idman Yurdu gençleri bu hafta mukkades ateş piyesini temsil etmişlerdir.

● Merzifon, (Tan) — Havalar tamamen bozulmuş, yağmurlar şiddetini arttırmıştır. Buradaki dağlar karla örtülüdür.

● Kandıra, (Tan) — Kandıra Halkevi okuma salonu daha genişletilmiş ve zenginleştirilmiştir. Okuyucuların sayısı hergün biraz daha artmaktadır.

● Aydın, (Tan) — Bu yıl ilimizde yeniden iki ilk okul açılmıştır. Bunlardan birisi, Koçarlı kamununa bağlı Çakırbeyli, diğeri de Nazilli ilçesine bağlı Gazar köylerindedir.

● Aydın, (Tan) — Aydın Halkevi sosyal yardım şubesi geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da orta okuladaki kimsesiz ve yoksul çocuklara kitap almıştır. Şube bu yıldan itibaren bu kitapları demirbaşa geçirtmektedir. Yıl sonunda bu kitaplar toplanarak gelecek yıl diğer talebelere verilecek, bu suretle yardım alanı daha ziyade genişletilecektir.

● Aydın, (Tan) — Aydın Kızılay Kurumu her yıl olduğu gibi bu yıl da ramazanda bir eşya piyangosu yapmıştır. Piyango geçen yıllardan daha zengin ve düzgündür.

Kurumn başına geçeli kısa bir zaman olduğu halde gelirini arttırmak, yardım alanını genişletmek ve kurumu sistemli bir surette yürütmek bakımından Baskan Dr. Nafiz Yazganın verimli başarıları halkı ve Kızılaylıları sevindirmektedir.

Antep ilbayı, Bu Yıl Başarılacak işleri Anlatıyor!

[*Hususî muhabirimiz bildiriyor*]

Gaziantep, 30

İlbay Ali Rıza Çevikle görüştüm. İlin genel işleri hakkında bana şunları söyledi:

"— Şehrin bayındırlık programını yaptırıyoruz. Bu program bittikten sonra tatbike başlıyacağız. Gaziantebin bugünkü en önemli ihtiyacı su işini düzeltmektir. Şehirde eskiden kalma bol sulu bir şebeke vardır. Bu su şebekesini sağlık şartlarına uygun ve tamamen yeni bir şekle koymak üzere teşebbüslere girişilmiştir. Önümüzdeki yıl inşaata başlanacaktır. Yeni su tesisatı bitirildikten sonra bugünkü su mecraları da kanalizasyon işini görecektir.

İlin biri il merkezinde 75 yataklı, diğeri de Kilis ilçesinde 25 yataklı iki hastanesi vardır. Gaziantep trahom mücadele mıntakasının merkezidir. Bu mıntakada trahomla önemli suretde savaş yapılmaktadır. Üç trahom savaş dispanserimiz vardır. Ayrıca il merkezinde üç özel hastane de mevcuttur. İklin, Kilis, Nizip, İslahiye, Pazarcık olmak üzere dört ilçesi, 9 kamunu ve 800 kadar köyü vardır. Köylerde köy yasası tatbik edilmektedir.

Gaziantep uray bütçesi 150, Kilis 76, Nizip 23 bin Islahiye 9.700, Pazarcık ta 1.300 liradır. Urayımız bir et ve sebze hali, mezbaha ve buz fabrikası yaptırmıştır.

Şehrin merkezinden başlamak ve Fevzipaşa - Maraş yollarının başlangıcı olan yere kadar devam etmek ve kısmen asfalt olmak üzere bir bulvar yapılmıştır.

Nizip - Urfa yolunun şose yapılması için çalışılmaktadır. Kilis - Islahiye yolunun tesviyei türabiyesi yapılmıştır.

Gaziantep - Narlı - Fevzipaşa - Kilis arasındaki yollar da tamir ettirilecektir.

Her mıntakada plâna göre yeni yeni mektepler yaptırmaktayız. Bunların bir kısmı bitmiştir. Diğerlerine de devam edilmektedir. İl mıntakası içinde 79 ilk okul, Kilis ilçesinde bir orta okul, Gaziantepte de bir lise vardır. Okullara devam eden talebe adedi 7.500 kadardır. Şimdiye kadar neharî olan liseye bu yıl bir de pansiyon açılmıştır. Okulun mevcudu 650 kadardır.

İlin ekonomi durumu çok iyidir. Çeşitli ürünler vardır. Fıstık, zeytin, üzüm, sebze ve meyva boldur. İl çevresinde çıkan ürünlerden önemli kısmı il dışına gönderilmektedir. Burada zeytinyağın büyük bir kısmından sabun yaparlar. İlin endüstri durumu da iyidir. Alaca tezgâhlarında dokunan kumaşlar diğer illere gönderilmektedir. İlde Alleben isminde gayet güzel bir mesire yeri vardır, Alleben suyunun mecrasını tathil edip, buradaki ağaçları muntazam bir şekle koymak ve mesireyi güzelleştirmek için çalışıyoruz.„ — .M YÜCEL

Geredede köycüler bayramı

Gerede, (Hususî muhabirimizden) Halkevi köycülük şubesi yeni bir köycüler bayramı hazırlamıştır. Halkevine mensup 24 kişilik bir kafile otomobille civar köyleri dolaşmışlar. Kadıköy okulunda gösteriler yapılmış, bir müsamere verilmiştir.

Çıkan kurşun arkadaşını öldürdü

Söğüt, (Hususî muhabirimizden) Küre köyünden İsmail, düğün sırasında tabancası ile oynarken ateş almış, çıkan kurşunlar arkadaşı Kâmilin göğsüne rastlamıştır. Kâmil derhal ölmüş, hâdiseye adliye el koymuştur.

JOAN CRAWFORD - CLARK GABL - ROBERT MONTGOMERY

KİRALIK GÖNÜL

Filminde

BU.... KARYOKA idi...

Fakat; bu .. Çılgınlıklar çılgınlığı .... olacak

KONTİNANTAL

En mükemmel çift artist

KATE DE NAGY ve PIERRE RICHARD WİLLM

BAGDAD YOLU

Aşk, macera esrar ve hareket filminde

Pek yakında

SÜMER

Sinemasında

ASİPİN KENAN

sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilâç budur ismine dikkat buyurulması.

9822

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremizin Kabataşdaki Levazim ambarları taraçalarının birbirlerine bağlanması için 767,58 liralık keşifname ve projesi mucibince demir döşemeli üç geçit pazarlıkla yaptırılacaktır. Taliplerin bu baptaki keşifname ve şartname ile tarifnameyi görmek üzere her gün, pazarlık için de 10-12-935 salı günü saat 14 de yüzde 7,50 güvenme paralarile birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna gelmeleri. (7467)

SON HABER

Arap İmparatorluğu Kurmaya Çalışan Gizli İhtilâl Partisi Meydana Çıkarıldı

Adana Da İmparatorluk Hudutları İçindeymiş!

1 — Büyük Arap kabilelerinin şefleri
2 — S. M. İbnissuud
3 — S. M. Gazi
4 — Abbas Hilmi Paşa

[Son on beş yıl içinde kendisinden sık sık bahsedilmesi için muhtelif sebepler yaratmış olan Suriyenin siyasa adamlarından İbrahim Henanonun ölümü Hicaz ve Necit krallığı ile Erdun emirliğinde, Lübnan ve Suriye cümhuriyetlerinde, Mısır ve Irakta Arap âleminin bir millî matemi olarak karşılandı. İbrahim Henano vatanı partisinin lideri idi. Ölürken son sözü şu olmuştur:

"— Ben ölüyorum. Arkadaşlarıma selâm söyleyin, büyük arap vatanını bir ideal olarak onlara bırakıyorum.,,

Büyük Arap vatanı... Yani Fransız mandası altındaki toprakları, Irak, Filistin, Erden, Hicaz, Necit ve hattâ Hadaramut ve Mısırı, belki de bütün şimalî Afrikayı bir arada toplıyan ve ona tek bir siyasa hüviyeti veren bir vatan

İbnissuudun, Kral Gazinin, Erdun emirinin Suriye Cumurbaşkanının ve hattâ Nahas Paşanın tantanalı cümlelerle dolu olarak rahmetli liderin ailesine çektikleri taziyet telgrafları İbrahim Henanonun son vasiyetine hiç te beğenilmemiş bir mâna vermemektedir.

Hele bir Türk hanedadına mensup olan Kral Fuadin taziyete lüzum görmediği bir ölüme Nahas Paşanın ateşli bir müdahalesi Mısırın bugünkü millî kaynaşma günlerinde epey mânidardır.

Hicaz ve Necit kralı İbnissuudun bir arap birliği idealini düşünenler den olması ve yine bir Suriye birliği kurulması için eski Hidiv Abbas Hilmi Paşanın bir zamanlar bazı tasavvurlarda bulunmuş olması bir Arap devletleri konfederasyonu,, fikrinin müstakil ve yarı müstakil arap devletlerinde iyi bir kabul göreceğine delâlet etmektedir. Lâkin İngiltere ile Fransanın büyük menfaatler güttükleri bir kısım arap topraklarında böyle bir birliği elbirliğile tahakkuk yoluna sokmalarına imkân yoktur. O halde bu fikir daha uzun zaman bir nazariye halinde kalacak demektir.

Diğer taraftan Beyrutta Fransız istihbarat servisinin bir gizli cemiyet meydana çıkardığı ve bazı münevver Beyrutluları tevkif ettiğini öğreniyoruz. Bu gizli partinin proğramı da yukarda işaret ettiğimiz arap vahdetini kendisi için esas prensip olarak kabul etmektedir. Hattâ, bizim Türk kilikyamızı da sadece küçüklük ifade eden mafruz bir hudut içine sokan bu gizli ihtilâl partisi Antakyada çıkan Yeni gün gazetesi şu tafsilâtı vermektedir.]

"Beyrutta Emniyet memurları tarafından meydana çıkarılan gizli cemiyet hakkındaki tahkikat artık son safhasına gelmiş bulunmaktadır. Resmî bir makam bu cemiyetin hiçbir yabancı devlet konsolosile ilgisine tesadüf edilemediğini söylemiştir.

Cemiyetin ileri gelen adamları tevkif edilmiş olmasına rağmen teşkilâtın idare heyeti toplantılarına gizlice devam etmektedir. Teşkilâta mensup bir aza, Beyrutta çıkan "Savtul Alırar,, gazetesinin bir aytarına demiştir ki:

" — Cemiyetimiz hiçbir vakit asâyişi bozmak ve ihtilâl çıkarmak amacını gütmüyor. Son tevkifattan sonra işaretlerimizi ve toplantı yerlerimizi değiştirdik. Teşkilâtımıza yüz kadar münevver kadın da dahildir. Amacımız: Memleketin ekonomisini yükseltmek siyasal rüşdünü ve hürriyetini almaktadır,,

Gizli partinin programı (?)

Beyrut gazetelerinin yazdıkları na göre cemiyetin nizamnamesindeki proğram şunlardır:

1 — Suriye Suriyelilerindir ve Suriyeliler tek bir millettir.

2 — Suriye meselesi, Suriye milletini ilgilendiren müstakil bir meseledir.

3 — Suriye vatanı ayrılmıyan bir parçadır.

4 — Suriyeliler, esası tarihten evvelki zamanlara dayanan tek bir millettir.

5 — Suriyenin hududu Toros dağlarından Süveyş kanalına Suriye denizinden Dicleye kadar uzanan ve içerisine Filistin, Turusina, yarımadası ile Kilikyayı alan bir sahayı ihtiva eder.

6 — Suriye milleti tek bir içtimaî heyettir.

7 — Suriyelilerin, millî ve siyasal gelişimi tarihe dayanan bir hakikattir.

8 — Suriye meselesi her işin üstünde bir meseledir.

Cemiyetin islâhat proğramı da dinî siyasetten ayırarak, din adamlarının siyasa işlerine burun sokmalarının önüne geçmek ve tamamile lâyik bir idare kurmaktır.

Habeşistan müthiş Bir hayduttan Kurtuldu

Adisababa, 1. A.A. — Habeş derebeylerinden "Tadessanın kıtalarının başında olduğu halde meşhur haydud "Berru Baldas" ın çetelerini bozmuş ve kendisini öldürmüş olduğu haber verilmektedir.

Habeş Polis Kumandanı Abebe

" Barru Baldas ", Adisababa'nın güney taraflarında deh şet salıyordu. Kasabalara akınlar yapıyor, öldürüyor, yağma ediyor, fidyei necatlar istiyordu.

Kendisine karşı bir çok defalar asker sevkedilmişdi. Daha geçenlerde Necaşinin mütemedlerinden Vodadjoeki şimdi Dessiye ilbayıdır. Bu hareketlerden birisini idare etmişti. Bütün bu seferler akim kalmış ve şimdiye kadar hiç kimse memleketi Barrudan kurtaramamıştı. Canlarından korkan köylüler, haydudun saklandığı yeri göstermekten çekiniyorlardı.

Amerikadaki İran Sefiri bir macera Geçirdi

Vaşington, 1. A. A. — İran elçisi Gaffar Celâl, dış işleri bakanlığına müracaat ederek kendisini otomobilini süratli sevkediyor diye tevkif etmiş ve bu tevkifi protesto eylediği sırada ellerine kelepçe vurmuş olan Elkten isminde bir polis memurunun cezalandırılmasını istemiştir.

Hull, bu hâdiseden dolayı elçiye Birlesik Amerika'nın teessüflerini beyan etmis ve etraflı tahkikat yapılacağı vadinde bulunmuştur.

Celâl, dış işleri bakanlığından Hull'ün vermis olduğu izahat ve beyan etmiş olduğu teessürlerden mutmain olduğu halde ayrılmıştır.

DIŞ POLİTİKA

Amerikanın Alâkası

Uluslar Kurumuna aza olan devletler, İtalya Habeşistana karşı harp açtıktan ancak kırk beş gün sonradır ki, zecrî tedbirlerin tatbikine başlıyabildiler. Halbuki Amerika, Uluslar Kurumunun azası olmadığı halde İtalya ya bu zecrî tedbirlerin bir kısmını - silâh satmamaya ait olan kısımlarını - harp açılır açılmaz tatbik etmeye başlamıştı. Yani Amerika bu noktada kurum azalarına takaddüm etti.

Şimdi zecrî tedbirler listesine petrolün ithali mevzuu bahistir. Uluslar Kurumu azaları henüz bu maddeyi listeye koymak için aralarında anlaşamadıkları halde Amerika Cumurbaşkanı, İtalyaya petrol satılmasını menetmek için petrol satışını inhisarları altında bulunduran şirketlerle temasa girmiştir. Bu temasların bu dakikaya kadar müsbet bir netice verme mesine sebep, geçen cuma günü bu nokta hakkında karar verecek olan On Sekizler Komitesinin ansızın, içtima gününü tehir etmesidir. Eğer On Sekizler Komitesi içtimaını tehir etmeseydi, belki de Amerika petrole ambargo koyarak bu noktada da kurum azalarına takaddüm edecekti. Ve belki de edecektir.

Amerika dünyanın en büyük petrol müstahsilidir. Başka memleketlerin petrol satışlarına ambargo koydukları bir zamanda Amerika büyük kâr temin edebilirken, bu kârdan vaz geçerek petrol satışını menetmekte kurum azalarından evvel yürümek istemesinin sebebi ne olabilir? Bunun iki sebebi vardır:

1 — Evvelâ Amerika büyük harpten acı dersler almıştır. Büyük harp başladığı zaman, Amerikalılar yalnız kazançlarını düşünmüşlerdi. Evvelâ her iki tarafa da mal sattılar. Sonra Almanya hakkında ambargo tatbik edilmeye başlanınca itilâf devletlerile ticarete giriştiler. Bu devletlere para ikraz ettiler. Kredi açtılar. Milyarlarca alacakları birikti. Ve harbin neticesi ile doğrudan doğruya alâkadar olarak sonunda bu yüzden harbe sürüklendiler. Harbe girdikten sonra da birçok Amerikalı kanı aktı. Birçok para sarfettiler. Üstelik itilâf devletlerinden alacaklarını tahsil edemediler. Harp kazancının zannedildiği kadar kazançlı olmadığı da anlaşıldı. Amerika aldığı bu acı dersten istifade ettiği içindir ki, artık harbi bir kazanç vesilesi addetmemeye karar vermiştir.

2 — Fakat ikinci ve daha mühim sebep şudur: Amerika Uzak Doğuda Japonyanın tecavüzlerine karşı gelmek için Avrupanın ve bilhassa İngilterenin İtalya gailesinden kurtulmasını istiyor. Amerikalılar biliyorlar ki, Japonlar Habeş harbinden cesaret aldıkları içindir ki, Uzak Doğuda harekete geçmişlerdir.

Afrikadaki harp Avrupaya intikal etmek istidadını gösterdikçe ve bilhassa İngiltere bu mesele ile meşgul oldukça Japonyada Uzak Doğuda istediğini yapmakta serbest kalacaktır. Çünkü Amerika Habeş harbile alâkadar değildir. Fakat yalnız başına Japonya ile diyaseten bile karşılaşmak istemiyor. Karşılaşsa da o kadar müessir olmıyacaktır. Bunun içindir ki, İtalya - Habeş harbinin tasfiyesine yardım etmek Amerikanın işine elverir. Ve bunun içindir ki, bu harbe nihayet vermek için alınan tedbirlere iştirak noktasında Uluslar Kurumuna aza olan devletlerin adeta önünden koşmaktadır. — A. Ş. E.

Avusturyada süel hazırlıklar

Viyana, 1. A.A. — Hali hazırda Avusturya milisinin tensikine başlanmıştır. Albay Kubitza milisin kurmay başkanı olacaktır.

Milisin başkumandanlığı, başbakan muavini Prens Starhemberg'in üzerinde kalmaktadır.

FRANSIZCAYI

BERLİTZ'de

öğreniniz

1 — Metodu esasen pratiktir.
2 — Her öğrenilen dil için imtihandan sonra bir diploma.
3 — Her sene yapılacak müsabaka ile Parisde üç sene bedava okuma.
4 — Talebelere hususî tarifeler.
5 — Tediyatta kolaylık

Geliniz parasız bir tecrübe dersi alınız.

Kayıtlar açıktır.

İstanbul 373, İstiklâl caddesi.
Ankara. Konya caddesi.

ROMANYADAN BİR SES

"Ben İtalyanın Zaferini İstiyorum!..

Eski Başvekil, "Çekoslovakyanın Küçük itilâfa karşı" dost hareket etmediğini sanıyor.

(Endepandan Rumen) gazetesinden:

Kralın Parlâmento açılış nutkuna verilecek cevabın hazırlanmasını vesile ederek dün eski başvekillerden meşhur tarihçi Yorgo âyan kürsüsünde uzun bir sayasî nutuk söylemiş ve hükûmetin iç ve dış siyasasından bahsederken Küçük İtilâfa da temas ederek demiştir ki:

"— Bir ittifak neye derler? Evvelâ bunu anlamalıyız. Bize Küçük İtilâfın iyi dostları olmamızı söyliyenler acaba bu dostluğu bugünkü Büyük İtilâf devletleri gibi mi anlamamızı istiyorlar? Umumî harbi kazanmış olan Büyük İtilâf artık tarihe karışmıştır. Şimdi biz Yugoslavya ile Çekoslovakyaya bağlı bulunuyoruz. Ve gerek biz gerek Yugoslavlar bu devlete karşı şimdiye kadar büyük dostluklar göstermiş bulunuyoruz. Fakat Çekoslovakya bize karşı ayni dostluğu göstermekte midir? Size kısa bir misal söyliyeyim. Ne biz ne de Yugoslavya silâh sanayiine malik olan devletlerden değiliz. Çekoslovakya ise büyük silâh fabrikalarına sahip olanların devletidir. Biz ve Yugoslavlar her an ordularımızı Çekoslovakyaya yardıma amade bulundurmaktayız. Fakat ne vakit Çekoslovakyanın silâh fabrikalarının yardımını istediysek bu dost devlet bizi hep birtakım komisyoncuların karşısında bulundurdu ve silâh sanayiinin hususî sermayelere ait bulunduğunu bahane ederek bize hiçbir açık yardım göstermedi. Eğer aramızda ittifak mânası çıkarılacak bir siyasa durumu var-

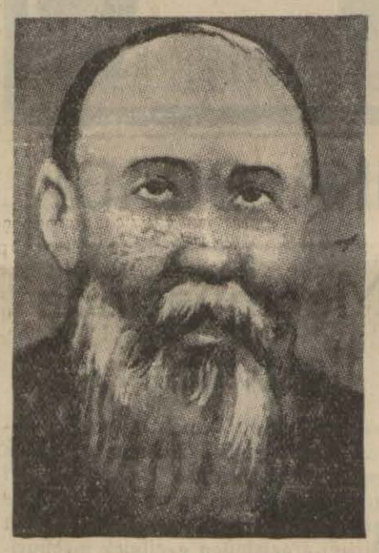

Eski Romen Başvekillerinden âyan âzası ve müverrih Yorga

sa bundan sonra Çekoslovakyanın biraz fedakâr olmayı öğrenmesi lâzımdır.

Yorgo Ruslarla olan münasebattan da bahsetikten ve bunun ne askerî bir ittifak ve ne de bir siyasa düşmanlığı haline girmesine taraftar olduğunu söyledikten sonra Habeş — İtalyan harbine sözü nakletmiş ve İtalyan davasını büyük bir hararetle müdafaa ederek:

"— İtalyanın muvaffak ve muzaffer olmasını bütün kalbimizle istiyoruz. Onun bir zafere hakkı vardır. Bugünün bütün zorluklarını aşmasını ve başladığı işi mensup olduğu Latin ırkına şeref verecek bir şekilde bitirmesini temenni ediyoruz.

Nutkun bu kısmını âyan âzası ayağa kalkarak şiddetle alkışlamışlar ve alkışlar bitince Yorgo sesini bir kat daha yükselterek hükûmet âzasına mahsus sıralarda oturan Drebakanı Titulesku'ya doğru bağırmıştır:

"— Hükûmet bu alkışlardan politikası için yeni bir direktif almayı bilmelidir. Romen milleti İtalyan milletine karşı bir başka politika tatbik edilmesini istiyor!,,

Yorgo'nun bu nutku, hükûmetin petrol ambargosuna istirake karar vermesinden fena halde sinirlenmiş olan petrol ve petrol sanavii sermayedarlarına yapılmış bir kurdur. Romanyanın İtalyaya her yıl vasatî olarak iki milyar Lev kıymetinde petrol satan bir memleket olduğu ve son günlerde petrolcuların hükûmete muhtıralar vağdırmakta olmaları göz önünde tutulursa meshur bir tarihci olduğu kadar petrol sermayedarlarına dayanan meshur bir sivasa adamı da olan muhterem âyan âzasının kendisine iktidar mevkiini temin edecek demagog bir manevreye giristiği anlasılır. Çekoslovakyaya savurduğu telmihler ise eski bir Romen — Leh anlasmasına taraftar olusundandır.

Grand-Duk ALEKSANDR'ın HATIRALARI

No. 47

Çeviren: M. Rasım ÖZGEN

Alman Imparatoru Çocukça Bir Hevesle Cepheye Gidiyordu

Maks dö Bad, İmparator ikinci Giyomun tahtını muhafaza etmesi için verdiği karara sadıktı; fakat yavaş yavaş, kayserin, itimat ettiği kimselerin telkini ile, gönül rızası ile feragat etmesini istemiye de başlamıştı. Bu fedakârlık, şüphesiz, bütün milletin faydasını temin edecekti. General Şeliyüs, 28 teşrinievelde Brükselden geldi ve bu meseleyi başvekille münakaşa etti. Bu ceneral, Amerika cümhurreisinin, mutlak idareli bir Almanya ile sulh müzakeresine girişmemeye karar verdiğini biliyordu.

Bu şekle göre imparatorun çekilmesi lâzımgeliyordu. Başvekil, büyük bir safiyetle, meseleyi Kaysere açmasını generâl Şeliyüsten istedi. Düşman önünde, belki de, cesur olan General Şeliyüs imparatorun önünde titriyordu ve bu itimat vazifesini ifadan istinkâf etti.

Maks dö Bad, bu defa, protestan papazı fon Dryonderi göndermek istedi. Bu papaz sarayın kâhini olduğu için, orada dinlenebilirdi. Fakat başvekil daha ağzını açar açmaz papas, şeytan görmüş kadar ürktü.

Vilhelmştrasede herkes, bu prensipte müttefik idi: İmparatora, bütün acılığile beraber vaziyeti anlatmak lâzımdır; fakat bu işi üzerine alacak kimse de yoktur.

Yeni sarayda hiddetinden bağırıp çağıran İmparatora bu felâket haberini götürecek bir gönüllü lâzımdı; Vilhelmştrasede, arandı, tarandı, böyle cesur ve hasbî bir adam bulunamadı.

Mutlakıyet idaresi matem çanından sonra sıra askerî kudret ve inzıbat matem çanına gelmişti. Sol partilerin gazeteleri, biribirine taş çıkartacak kadar şiddetle İmparatora, Lüdendorfa hücuma geçtiler ve sulh meselesinde söz milletin olduğu halde onların harbi devam ettirdiklerini ve sulhe mâni olduklarını yazıp durdular. Lüdendorf liberalleri bu mücadeleyi ilham etmekle itham etti ve onlara gücendi.

Başvekil Muavini fon Peyer, bir gün Büyük Umumî Erkânıharbiye Reisi Lüdendorfla konuşurken, Amerika Cümhurreisi Vilsonun notalarına ehemmiyet vermek icap ettiğinde ısrar edince Lüdendorf onu iyice hırpaladıktan sonra yüzüne şöyle bağırdı:

— Uzun münakaşalara lüzum yok, Fon Peyer! Siz ve ben, hiçbir vakit anlaşamayız. İkimizin fikirleri biribirine taban tabana zıt... Konuşmamıza burada nihayet veriyorum.

Dostane olmıyan bir konuşma, arkasından bir sürü vahim hâdiseler sürükledi. Lüdendorf, gazetelerin ordu ve kumandanlar hakkındaki tecavüzlerine karşı hükûmetin gösterdiği kayıtsızlığı Kaysere acı acı şikâyet etti ve Giyomun derhal kendisine hak verdiğini görmeyince istifasını verdi. Bu da 26 Teşrinievvelde kabul edildi.

Lüdendorfun istifası, ya yeniden galibiyetten ümidini kestiğine, yahut yeni bir hiddet nöbetine atfedilebilir. O da, efendisi kadar teessürüne mağlûp ve sebatsızdı: Aralarındaki fark, Lündendorfun daha zeki ve daha mütehassıs oluşudur.

İkinci Giyom cepheye gidiyor

Büyük umumî erkânı harbiye reisliğine, demokratik hisleri ile tanınmış olan General Gröner getirildi. Kayser, bundan daha fenasını da intihap edebilirdi. Lüdendorfun çekilmesi ile cephede ve gerilerde hüküm süren manevivat bozukluğu bir kat daha arttı.

İkinci Giyomun kafasından kim bilir nasıl bir fikir geçti? Derhal Berlini terketmeğe ve sevgili ordusu ve aziz generalleri arasında bulunmak için Spadaki umumî karargâhta yerleşmeğe karar verdi. 29 Teşrinievvelde maksadını yanındakilere bildirdi; fakat Vilhelmştraseye hiçbir haber göndermedi.

Başvekil Maks dö Bad; hükümdarın çocukça hevesini, ancak öğleden sonra haber aldı ve çok telâş etti. İmparatoru azarlamak, Berlinde kalması için yalvarmak istemekle beraber yerinden ayrılamadı; çünkü gripten hasta idi; iyi uyuyamıyordu. Doktorlar odasından çıkmasına razı olmuyorlardı.

Saraya gidemeyince, efendisi ile telefon muhaberesine girişti; titriyen bir sesle:

— Bu kadar acele kararın sebebi ne? dedi. Mütareke şartlarının Berline gelmesi zamanı.. İmparator burada, hükûmet merkezinde bulunmalı.. Mütareke şartlarını müzakere etmeli.

Kayser şöyle cevap verdi:

— Sen Lüdendorfu azlettin. Gröneri yeni yerine yerleştirmek için gitmeğe mecburum!

Bu gidişin hakikî sebebi bu muydu? Bundan başka, Lüdendorfu istifaya mecbur eden, hakikaten Başvekil Maks dö Bad mı idi? Sonra, İkinci Giyom, yeni büyük umumî erkânıharbiye reisi ile temas etmek için mi Berlinden ayrılıyordu? Halk ise bu gidişi Berlinden firar telâkki ediyordu.

Umumî efkâr İmparatorun firar etiğine ihtimal veremedi; bir sürü rivayetler alıp yürüdü.

Bir rivayete göre, İmparatorun,tehditkâr bir hal alan ihtilâl hareketini kanla boğmak için en mürteci kumandanlarla ve kendisine sadık olan alaylarla anlaşmağa gidiyordu.

Gizli gizli fısıldanan diğer bir rivayete göre de, kayser, harbi nihayete erdirecek bir deniz harbi hazırlamakla meşguldü.

Bahriye başkumandanlığı, Başvekil Maks dö Badın 19 Teşrinievvelde İmparatora kabul ettirdiği büyük deniz harbinden vazgeçme kararına çok güçlükle tahammül ediyordu. Bahriye, mütareke aktedilmeden evvel, İngiliz donanması ile bir hayat memat mücadelesine girişmek istiyordu. İmparatorun bu plânı, ordunun yeni idarecileri ile münakaşaya gittiği söyleniyordu.

Kayser, 1918 senesi 14 Ağustosun da Spa garında, Avusturya imparatorunun müvasaletinden evvel bir generaline talimat veriyor

Bir rivayet daha vardı; bu bir dereceye kadar hakikate daha yakındı: İmparatorun Spaya gitmesi, yeni demokrat hükûmetin, torunu namına saltanattan feragat etmesini bir an evvel temin etmek için, yaptığı taziyikten kurtulmak istediğine hamlolunuyordu.

Berlin münevverleri, bu rivayet önünde On Altıncı Lui ile Varen'i hatırlıyorlardı. Daha ferasetli olanlar umumî karargâha bu kaçışın, daha ileride bir firara başlangıç olup olmıyacağını düşünüyorlardı.

Başvekâlet Müsteşarı fon Hintzenin tamamile doğru olan şehadetine göre, Kayser İkinci Giyom Spaya gelir gelmez, 31 Teşrinievvelde şu beyanatta bulundu:

"Ben buraya geldim, çünkü Prens Maks dö Bad hükümeti, beni saltanattan feragat ettirmek için her çareye baş vuruyor. Berlinden ziyade, burada, ordumun arasında bu teşebbüslere daha kolaylıkla mukavemet edebilirim."

İkinci Giyom, generallerine, başvekile gösterdiği sebepten başka bir sebep gösteriyordu. Tabiî, o ilk defa olarak hakikati tahrif etmiyordu. Fakat asıl sebep, acaba şahsî emniyet endişesi olamaz mı idi? Çünkü, teşrinievvelin nihayetlerine doğru Prusyanın payitahtında, ihtilâl fikirleri çok ilerlemişti.

Başvekil Maks dö Bad'ın tavassutu ile affedilerek hapisten çıkmış olan Yoldaş Liybkneht, bütün bütün bolşevikleştiği için, Rus Jolla ve Prusya payitahtının göbeğinde yerleşmiş olan Sovyet sefareti ile elele vermiş, umumî bir ihtilâl çıkarmak için çok hararetle çalışıyordu; birçok Almanlar da ona inanıyorlardı. Hattâ, Alman askerlerini saran ümitsizlik ve ihtilâl hislerinin, muhasım devletlerin ordularında da yerleştiği şeklinde, kendilerine, yalan telkinler de yapılmıştı. Öyle biliniyordu ki, her devletin askerleri tüfek dipçiklerini havaya kaldıracaklar ve yalnız âmirlerine ateş edeceklerdi: "Yarın, herkes biribiri ile kardeş oluyor."

Anlaşılıyor ki, şahsının muhafazasına memur olan polis mensupları Kaysere, hakikatin bir kısmını bildirmişler; o da korkuya kapılmış.

[Arkası var]

ASYA

ÇİN TÜRKİSTANI, ENTİRİKA OCAĞI

Burayı Örten Esrarı "Asya„ Mecmuasında Vilbur Burton Salâhiyetli Bir El ile Kaldırıyor

Timurlengin, Cengiz hanın bir sel gibi akıp geçtiği harp meydanlarından başlayıp Yangtze vadisine kadar uzanan bir saha üzerinde, İngiltereyi, Japonyayı ve Sovyet birliğini yakından alâkadar eden bir rekabet ve çekişme karşısında bulunuyoruz. Bu rekabet Asyanın taliini değiştirecek mahiyettedir. Bundan müteessir olan saha dünyanın en uzak ve en az tanınan yerlerinden biridir.

Çang - Kay - Şek'e karşı Çin kızıl ordularının son bir müdafaa hattı olarak çekildikleri Szeşvan, bu ülkenin şark kısmına verilen addır.

Tarihe göre Tibet, Sianking ve Szeşyuan bu ülkenin şark kısmındadır. Tarihe göre Tibet, Sianking ve Szeşvan evvelleri Çine ait arazi arasında bulunuyordu. İki bin sene evvel Tibet Çine ait bir eyaletti ve orta krallık tarafından en son ilhak edilen ülkelerden biriydi. 1911 de Mançu krallığının düşmesi ile Tibet ve dış Mongolistandaki Çin hakimiyeti de bitmiş oldu. Bundan sonra bu yerlere her ne kadar "Müstakil hükûmetler„ ismi verilmişse de, Tibet'i İngilizler, Mongolistanı da Ruslar idarelerine almışlardı. Sianking ancak ismen Çine ait kalmış Çinin diğer kısımları ile hiçbir irtibat ve alâka muhafaza edememiştir.

Vilâyetin büyük bir kısmında harici ticaret tamamiyle Rusya ile ve Rusların elinde bulunuyor ve merkezi idaresi olan Urumşi'de siyasî işleri Ruslar çeviriyorlardı. İngilizler ise Hind hududunda Kâşgar sahasında nüfuz sahibi idiler. Bunlardan başka hiçbir yabancı devlet bu vilâyet dahilinde temsil edilmiyordu. Bugün bile İngilizlerin temsilî durumları yalnız Kâşgar sahasına münhasır bulunmaktadır.

Son karışıklıklar

Orta Asya çıkmazında yeni hâsıl olan karışıklık 1931 de Japonyanın fütuhata başlaması ve mevcut muvazeneyi ihlâl etmesiyle başlamıştır. Bu esnada, az çok gözden kaçmış olmasına rağmen İngilizler tarafından talim ve terbiye edilmiş ve gene onlar tarafından silâhlandırılmış Tibet askerleri de Szeşuvan daha doğrusu Çinlilerin Szeşuvan'dan ayırarak teşkil ettikleri Sikang'ı ve Tibetin bir kısmını istilâ etmişlerdi. Diğer taraftan İngilizler Szeşuvan eyaletine ekonomik nüfuzlarını sokarak muslihane bir surette buraya hulûl etmeği ihmal etmemişlerdi. Bu vakayiden az sonra Kâşgar havalisindeki isyan da dahil olmak üzere Sinkiangda İngiliz ler faaliyetlerini fazlalaştırdılar.Bir taraftan iç Mongolistandan Sinkiang'e doğru nüfuz eden Japonlar, Efganistan ile siyasî münasebet tesis ederek Kâbilde Ruslar ve İngilizlerle karşılaştılar. Diğer taraftan Sovyetlerin muvaffakıyetli mukabeleleri Sinkiangın tamamiyle Moskovanın idaresine düşmesiyle neticelendi.

Sinkiang'ın vaziyeti

400 bin mil murabbaı araziden ibaret olan Sinkiang vilâyetinde iki milyondan fazla nüfus yoktur. Burası bir vakitler Asyanın en zengin mıntakalarından biriydi. Hatta Cengiz Han da başlıca müstahkem mevkiini burada kurmuştu. Son asırlarda gitgide artan şiddetli bir kuraklık, birçok şehirlerin terkedilmesini intaç etmiş ve kum sahrası gittikçe araziyi istilâ etmeğe başlamıştır. Burada çok zengin madenler olduğu tahmin edilmektedir. Fakat bunların hakikî vüsati hakkında kat'î bir rakam vermek mümkün değildir. Bununla beraber bu vilâyet Çinin bu bakımdan en zengini değildir. Nüfusun kısmı küllisi, islâm dininde ve aslen Türktür. Konuşulan lisan bir nevi türkçedir. Halkın çok eski kafa taşıması Sovyetlerin bunlar arasındaki propagandalarının semeresiz kalmasına yardım etmektedir. Vilâyet dahilinde çok az Çinli vardır. Bunlar tüccar ve aristokrasi sınıfını teşkil etmektedirler. En fakir unsur eski Rusyadan kaçan beyaz mültecilerdir. Maamafih bunların bir kısmı Sovyet nüfuzuna karşı müspet bir durum takınmamalarına bilfiil imkân yoktur.

Sinkiang'de son senelerde dönen entrikaların bütün tafsilâtı ile bir bilânçosunu yapmak, eldeki kısır malûmatla oldukça güç bir iştir. Bununla beraber aşağıdaki tablo vaziyeti iyice aydınlatmağa yarıyacaktır.

1930 da Türkistan - Sibirya şimendiferinin Sovyetler tarafından tamamlanması, İngiliz mahafilinde oldukça endişe doğurmuştu. Diğer taraftan Rusların bu şimendifer hattını bililtizam Sinkiang hududuna kadar uzatmamaları da göze çarpar bir hâdisedir.

Sibiryanın idare merkezi Novo Sibirsk'den Özbekistan'da, Aris'e kadar Türkistan şimendifer hattı yüz mil kadar Sinkiang hududuna muvazi olarak takip eder.

Bu hat boyundaki küçük istasyonlardan Urumşi'ye çok iyi olmamakla beraber, muhtelif otomobil yollarile varılmaktadır. Demek oluyor ki, Çinin Nanking gibi herhangi mühim şehirlerinin birinden Urumşi'ye asrî nakliye vasıtalariyle ve kara yolu ile gidilmek istendiği takdirde Sovyet Birliği arazisinden geçilmek mecburiyeti hâsıl olmaktadır. Şangay'dan, Urumşiye vakit vakit inkıtaat uğrıyan ve Almanlar tarafından işletilen bir de tayyare postası vardır.

Entellicens Servis iş başında

1930 dan evvel, miralay Şomberg isminde İngilizlerin Hindistan Entellicens Servisine mensup mütekait bir asker, kendisine kâşif süsü vererek Sinkiang'da faaliyette bulunmakta idi. Buralarda ilmî tetebbü ile meşgul olan İsveçli kâşif Sven Hedin hatıratında 1928 de bu İngiliz miralayının Sinkiangı ikinci bir Efganistan yapmak için çalıstığını Urumşideki Çinlilerden duyduğunu yazıyor.

1931 den sonra birçok Japon ajanlarının Sinkiang'a islâm hacıları kisvesine bürünerek girdikleri de malûm vakayidendir. Japonyada müslümanlık mevcut olmadığına göre; bu şekilde hareketin çok tuhaf oluğu da göze çarpar.

Bütün bunlara rağmen Sovyetlerin nüfuzu, tamamivle iktısadî olduğundan hiç kırılmadan devam etmiştir. Gene bu tarihlere kadar Moskovanın Urumşide siyasî faaliyetlerde bulunmadığı da mevsuk sayılan malûmat arasındadır.

Halbuki 1933 te bir buhran olmuştur. Bir taratfan Ceneral Ma - Şun-Ying'in idare ettiği ve doğrudan doğruya vali Çin - Şu - Jen'in orta ve şark Singiang'daki idaresine karşı tevcih olunan müslüman isyanı; diğer taraftan resmî Sovyet "Tass„ ajansınca da tekit olunan ve Kâşgar İngiliz onsolosluğu tarafından idare edilen Kâşgar istiklâl hareketi buhranın başlıca âmilleri arasında sayılabilir. Ceneral Ma isyanı, mahiyet itibarile o kadar iyi anlaşılamamış ise de, Çinliler ile müslümanlar arasındaki eskidenberi devam edegelen kavganın bu isyanda tesiri olduğu muhakkaktır.

Haricî müessirlere gelince, bunların İngiliz, Japon yahut her ikisinin Sovyetlere karşı birleşik bir tezahürü olmak ihtimalleri kuvvetlidir.

Ceneral Ma kuvvetlerinin elinde İngiliz silâhları bulunduğu ve bunların da Sinkianga Hindistandan aşırılmış olduğu ve bilhassa isyanın Sovyet aleyhtarlığı şeklinde taazzuv etmesi Nankingde söylendiğine göre ceneral Çin'in Moskova ile "bazı gizli anlaşmalar„ yaptığına bir delil addedilmektedir. Ayni menbalara göre bu anlaşmalar Sinkiang'ın Sovyet yardımı ile ekonomik kalkınmasına matuf teşebbüslerdenmiş.

Japon fütuhatı gibi birçok milli mülâhazalar mevcut olmakla beraber, Nanking'in o zaman hariciye vekili bulunan Dr. Lo - Ven - Kan'ı Sinkianga gönderilmesi ile de teyit ettiği veçhile bu vilâyet üzerindeki alâkası birdenbire artmıştır. Bu seyahatin hangi mülâhazadan ilham aldığını tamamiyle kestirmek kabil olamamakla beraber, Nanking'in başlıbaşına üssülharekesinden bu kadar uzaklarda faaliyete girişmek cesaretini göstereceğini tahmin etmek biraz fazla olur. Sinkiang hiçbir zaman ve hele şimdiki şartlar altında asla Çinin aksamından olamamış ve olamaz da. Esasen vaziyeti itibarile ve ekonomik bakımdan daha ziyade Sovyet Rusyaya mütemayil olması icap etmektedir. Bunun için fikrimce doktor Lo'nun seyahati İngiltere, Japonya yahut da her ikisi nam ve hesabına Nankingin bir nümayişinden başka bir şey olmamak lâzımgelir.

Eğer hakikat bu ise bu seyahat bir fiyasko ile neticelnmiş sayılabilir, hatta bir aralık doktor Lo tevkif olunarak serbest bırakılması için Sovyet memurlarına müracaate bile mecbur kalmıştır.

Bununla beraber vali Çin azledilerek yerine Sovyet arazisine iltica eden Mançurya gönüllüleri komutanlarından ceneral Şen - Şi - Çay getirildi. Gerek bu ceneral, gerekse diğer ileri gelenler ve onları takip eden binlerce asker Sovyet memurları tarafından çok iyi kabul edilerek hüsnü muamele gördüler. Bunlar arasından istiyenler Sinkiang hududuna kadar parasız naklolundular. Ve iyice teslih edilerek bu vilâyeti zapta davet edildiler.

Sovyetlerin alâkası

Moskovanın Sinkiang hakkında gittikçe artan alâkası bir manevradan ziyade bir ihtiyaç meselesidir. Oradaki Japon ve İngiliz entrikalarına karşı Sovyetlerin lâkayt kalamıvacakları muhakkaktır. Bu mütaleayı şu suretle izah ve ispat etmek kabildir. Halihazırda Sovyet Rusyasında öyle menabi vardır ki, bunları asırlarca istismar etseler bile, bitiremezler. Fakat harice istikraz yapacak malî kudrette değildirler. Buna rağmen bilhassa şimalî Mançuryadan atıldıktan sonra Ruslar Çin işlerine uzaktan yakından müdahale fırsatı zuhur ederse bunu da elden kaçıramazlar. Bundan başka İngiltereye nazaran Sinkiangda Ruslar kendilerine karşı tehlikeli bir üssülharekeye malik bulunuyorlar. Ayni zamanda bu havali Japon manevralarına karşı bir "tampon - devlet„ vazifesini görmekte ve Kansu yoluyla Çine bir geçit teşkil etmektedir.

Japon harbiye nezareti doğru olarak Sovyet hududundan Hindistan hududuna kadar veSinkiang vilâyetini bir yandan öbür yana kadar kateden yollar yapıldığını neşretmektedir. İç Mongolistanda Suiyuan ile Sinkiang arasında Japonların kamyon ve otomobil nakliyatını temin etmiş bulunmaları da düşünülecek bir noktadır. Büyük mikyasta şose inşaatına lüzum görülmeksizin çölde motörlü vesaitin işlemesine elverişli yolların yapılması büyük fedakârlıkları icap ettiren bir iş olmadığı için bu iş nispeten Japonlar için kolay olmuştur. Ayni zamanda Japonlara ait Peyping - Suiyuan şimendiferinin de Sinkiang'a kadar uzatılması hakkında Japon projeleri de tatbik mevkiine konmak üzere bulunuyor.

Sovyet hakimiyetine tevcih edilmek istenen diğer bir darbe de Fransız ve Belçika sermayesi ile işliyen Lung - Hay şimendifer yolunun orta Çinden Kansu tarikiyle Sinkiang'e kadar temdit edileceği hakkındaki şayialardır. Orta Szeşuvandaki kırmızı Çin ordularına gelince, gerek bunlar ve gerekse Kıveyşov ve Şensideki kuvvetlerin Moskovanın Sinkiandaki manevraları ile alâkadar addolunması doğru değildir. Çünkü böyle bir alâkayı ispat edecek elde delâil yoktur. Kansunun arkasını dolaşarak Sinkiang'a kadar inilerek bir taraftan Japon diğer taraftan da İngilizlere karşı bir "tampon - devlet„ vücuda getirmek imkânları, ancak harita üzerinde kabildir. Çünkü buna muvaffak olmak için müslümanlarla meskûn, ve kısmen dağlık, kısmen çöl, ucu bucağı bulunmıyan yerlerden geçmek lâzımgelecektir.

Çin kırmızı ordularına gelince, bunların ceneral Şiang'ın tayyare filoları tarafından ergeç imha yahut da püskürtülerek daha gerilere çekilmeğe mecbur edileceklerini tahmin yanlış olmaz ki bu sonuncu şey tahakkuk ederse bu kuvvetlerin Sinkiange'a sarkmalarından korkulabilir. Bu takdirde neticenin ne olacağını ben kendi hesabıma tahmin etmekten çekinirim. Fakat bu netice ne olursa olsun her halde Orta Asya muammasında çok enteresan bir safha daha açacağına şüphe etmiyorum.

Yukarda ve sayfa başında: Karakurum çöllerinde rastlanan garip anıtlar. Altta: Kâşgardan esrar dolu bir manzara..

SPOR

Galatasarayın A takımı Güneşin B takımını 6 - 2 yendi

Dün oynayamayan Güneş birinci takımını bilmem ama, eğer bu Galatasaray, bizim bildiğimiz Fenerbahçe ile karşılaşır ve dünkü oyununu oynarsa, Güneşin B takımının aldığı dünkü neticeyi dahi aramak vaziyetinde kalacaktır.

[Dünkü Galatasaray - Güneş maçının hikâyesini aşağı yazıyoruz. Yazının muharriri, ne bir Galatasaraylı, ne bir güneşlidir, Fenerlidir]

Galatasaray tribününde dünkü tezahürattan bir görünüş

Kaç sene var ki, bizim meşhur "Galatasaray,,ı görmemiştim. Nihayet ondan ayrılmış bir parça olan "Güneş,, in de, müstakil takım halinde, hiçbir maçını seyretmemiş - tim.

Dünkü Galatasaray - Güneş karşılaşması, her iki takımı sahada görmek,onları bütün spor karakterlerile mukayese etmek, kuvvetlerile zâf larını ölçmek için mükemmel bir fır sattı. Kaçırmak istemedim.

Gün pazar, hava güzel, kalk - tım, stadyoma gittim.

Balkonda bir sandalyeye iliştim. Baktım: Sağ tarafı "Güneş,, liler almışlar. Sol tarafın "Galatasaray,, lılar tarafından alındığı, ötedenberi alışık olduğum yaygaralarından, kuru gürültülerinden belli idi. Karşı taraf, "galeri" kısmı, henüz hissini belli etmiyen, durgun bir kalabalıkla yarı dolu idi: İki tribünle galeride, eski Fener - Galatasaray maçlarına yakın, birkaç binden fazla bir seyirci yığını hayretimi cel - betti.

Saat üçte, evvelâ "Güneş" takımı sahaya geldi ve sağ tribünle galeri seyircileri tarafından şiddetle alkışlandı. Henüz hayata doğan, ismi tanınmamış, hiçbir beynelmi - lel maç kazanmamış bir takımın, i. kinci kümeden birinci kümeye geçmesi üzerinden daha bir ay geçmeden, seyirciyi bu kadar kazanabilmiş olmasına daha çok hayret et - tim.

Biraz sonra, sol tribünden, Galatasaray tribününden bir gürültü koptu. Bizim balkondakiler ayağa kalktılar. Yanımda oturan eski bir futbolcüye: "Ne oluyoruz?,, diye sordum.

— Galatasaraylılar, sahaya ay - va atıyorlar!

Dedi. Manasını anlamadım. Galatasaraylılar sahaya niçin ayva atıyorlardı? Kalktım. Sahaya baktım: Bir futbol maçı için hazırlanmış, kireçle çizilmiş sahaya, hakikaten sol tribünden, boyuna ayva atıyorlardı. Bu yemiş iskelesi "esprit" sinin mânasını anlamadım amma, yepyeni "Güneş,, takımını daha görmeden ve tanı - madan alkışlıyanların niçin daha çok olduğunu derhal kavradım. Eski Galatasaray - Fener maçlarında halkı sinirlendiren ve Galatasaray aleyhine bağırıp Fenerbahçeye taraftarlık etmesine sebebiyet veren hareketler, senelerin tesirile eksilmek, durulmak, şöyle dursun, tam tersi, daha azgın şekillere girmiş görünüyordu. İlk intibaım, kısaca şu oldu: Tiksindim!

Biraz sonra, Galatasaraylılar sahaya çıktılar ve yine sol taraftan eskiden Fener takımlarına karşı terennüm edilen o mahut "Re re re" "Cim cim cim,, , "Bum bum bum" marşını okumaya koyuldular. Baktım: Musikide de değişiklik yok! Ayni nota, ayni tempo!

Yanımdaki arkadaşa:

— Hiç değişmemiş! Eski Galatasaray!,,

Dedim ve hakemin düdüğü çal - masile başlıyan oyunu seyre giriş - tim.

*

Bilmem ki, spor muhbirlerimizin yaptığı gibi, "Tan,, okuyucularına, Galatasaray takımı söyle, Güneş takımı ise böyle teşekkül etmişti, hakem düdük çaldı, oyuncular karşı karşıya geçti diye mukaddimeler, yapmak ve iki takımın kadrosunu çizip kalecilerini, müdafilerini, muavinlerini, muhacimlerini sıralamak, yazmak ve okumak zahmetine, değer mi? İlk on beş dakikada anladım ki, değmez. Fena bir A takımı ile zayif bir B takımının oynıyabileceği futbol ne olabilir idi ise, bu maç, o idi. İki tarafın dört beş oyuncusun - dan başka, en az on beş oyuncu, sahanın ortasında, denebilir ki, daha topa vurmasını bilmiyorlardı!

O kadar bilmiyorlardı ki, daha oyun başlar başlamaz, hemen göze vuran bu acemilik ortasında, ve ilk anlarda, "Güneş" in B takımı, Galatasarayın A takımına, az kalsın bir gol bile atıyordu. Fakat Galatasaray kalesinin önüne kadar gelen ve kaleci Avni ile karşı karşıya kalınca, herkese, ilk golü mutlaka atacağı kanaatini veren Günesli mühacim, topa vurmasını bilmediği veya şaşırdığı için, belki bütün maçın neticesi üzerinde müessir olabilecek en büyük fırsatı kaçırdı.

Ve sol tribün geniş bir nefes aldı. Galatasaray, ilk golden bu suretle kurtuldu.

Galatasaray o golden, Güneş bu golden kurtuldu, kurtuldular amma, oyun başlıyalı on beş dakika olduğu halde, daha ne bir pas, ne bir akın, ne bir güzel vuruş, ne bir deribling, ben hiç bir şey görmüyordum ve oyunu ararken sahada ayvaya tesadüf ediyordum.

Bu esnada idi ki, Galatasarayın bir şutunu Güneşin kalecisi tuttu, lade etti ve tam bu anda hakem düdüğü çaldı, penaltı verdi.

Top, on iki metroya kondu, herkes çekildi. Şut ve Güneşe ilk gol oldu!

İlk gol oldu ve sol taraf birdenbire kaynaştı. Artık orası, sol tribün, eski bayramlardaki Cinci meydanı gibi, görülecek hal almıştı. Tribündeki tezahüratı sahadaki oyundan çok daha eğlenceli bulduğum için, tabii, ben de kalktım, yerimi değiştirdim, balkonun sol tribüne bakan iskemlelerinden birine geçtim. Burası enfes bir müşahede noktası idi: Buradan hem Galatasaray - Güneş maçını, hem de futbol seyircisi denilen acaip mahlûkun kendinden geçince neler yapabileceğini göre - cek, eğlenecek, gülecektim. Nasıl?

Şaşmayın: İlk golün tribündeki akisleri gülünmiyecek gibi değildi. Seyircilerin bir kısmı tuhaf bir kora heyeti halinde anlaşılmaz bir marş okuyor, bir kısmı daha hava kararmadan fener yakmak suretile "Allah Allah... Güpegündüz ne diye mum yakıyorlar?,, diye herkesi akıllarından şüpheye düşürüyor ve bir kısmı ise deyneklerin ucuna ayvalar takmak ve boyuna ayağa kalkıp oturmak suretile garip bir âyin icra ediyorlardı.

Arkadaşıma: — Bu kadar tuhaf oyun görmedim! Dedim.

Arkadaşım: — Bu oyun başka oyun! Dedi ve bu esnada eski bir sporcu aşina kulağıma eğilerek:

— Amma ne maç! Diye fısılda - dı ve demeğe kalmadan solumda - ki kalktı :

— Allah maç eyliye! Ben sine - maya gidiyorum. Hoşça kal! Dedi ve... Gitti.

Top ortaya geldi, hakem düdük çaldı, maça devam etti.

*

Nesini anlatayım? Anlatacak yeri yok ki, anlatayım. Kısacası şu ki, Penaltıdan ilk golü kazandıktan beş on dakika sonra, Güneş oyuncularından biri bir favul yaptı. Galatasaraylılar bir frikik çektiler. Top kaleye gitti. Kaleci topu tuttu amma, iyi bloke edemediği için, biri yetişti, vurdu, ikinci gol içer girdi.

İkinci gol ve tabii... Tezahürat! Zaten dün maç görmeğe değil, tezahürat seyretmeğe gitmiş gibiydik. Yani alelûsul marş okundu, sahaya ayva atıldı, ve birkaç fener daha yaktılar.

Ayakta maçı seyreden ve spor işlerimizin sayın idarecilerinden bir zata:

—Yahu... Ben görmiyeli işin tiyatro tarafı dehşetli ilerlemiş. Bu maç değil, "Revue"! kalitesi biraz kötü cinsinden amma, zarar yok yine eğleniyoruz!

Dedim.

— Öyle! Çocuklar eğleniyorlar! Dedi.

Ne yalan söyliyeyim: eğlencenin kıbarlığına şaşakaldım.

Birinci devre, Galatasarayın üçüncü ve güzelce bir golile bitti.

Birinci devre bittiği zaman, oyun hakkında, edindiğim kanaat şu idi: Fena bir takım, kendisine nazaran daha fena bir takımı zorla yenmeğe uğraşıyordu.

*

İkinci devrede, iki taraf da biraz canlandı. Buna rağmen, oyunun ne kadar tatsız olduğu hakkında bir fikir vermek için size şu kadarını söyliyeyim ki, dört gözle seyrettiğim halde, ilk kırk beş dakikada bizim o meşhur, o sevgili Nihadın -hakikaten Nihadı çok severim, çünkü onun eski beynelmilel maçlarda ki değerli hareketlerini unutamam. oynadığını farketmemişim de, onu ikinci devrede gördüm ve kendimi tutamıyarak:

— A... Nihat da oynuyor!

Diye seslendim. Zavallı Nihat! Zavallı eski Nihat! Beynelmilel büyük bir oyuncu olarak Slâvyalara, Spartalara karşı hamle ettiği günler gözümün önüne geldi ve o dünkü çökmüş haline, daima aslan, fakat ihtiyarlamış aslan haline acıdım Oyunun bitmesine az kala, eski Nihad şişmiş ve kenarda dinlenmek ihtiyaciyle oyunu terketmişti.

Nihatcığım, emin ol ki dün sana acıdım.

Acımaya kalmadı, Galatasaraya bir penaltı ve Güneş te bir gol atmaz mı? Vaziyet 1.4.

Baktım,yanımda oturan bizim Galatasaraylı İsmailin bu gol hoşuna gitmedi:

— Üstat bu golü yememeliydiniz? Dedim.

— Yememeliydik amma yedik üstat! Dedi.

Arkasından, Galatasaraylı Gündüz, günün en güzel golünü yaptı. Zaten Galatasaraydan bir o,bir de sağ açık oyniyan genç kim ise, işte o, ikisi iyi oynüyordu ve Galatasarayı dün bu iki genç galip çıkardılar. Yoksa, bizim İsmailin kulağına söylediğim gibi, Galatasarayın A takımı Güneşin B takımından çok farklı bir oyun göstermiyordu. Yani Galatasaray, karşısına 7 oyuncusu eksik bir ikinci küme takımı halinde çıkmak mecburiyetinde bırakılmış olan Güneşi penaltı golile başlayıp firikik golile açılan zoraki bir yenilişle ye niyordu ve bütün oyunda, Galatasarayın A takımı, bütün seyirciler gördü ki, Güneşin B takımı üzerinde, kat'i şekilde, faik bir tesir yaratarak kendi oyununu empoze edemiyor ve tam bir hâkimiyet vücude getiremiyordu. O da oynuyor, bu da oynuyor ve nihayet arada bir Güneşin B takımının oyuncularından biri bir hata yaparak Güneş bir göl yiyor ve arkasından bunlar Galatasaray hatlarını yararak sayın Bay Avninin huzuruna çıkıyorlar ve orada tecrübesiz, acemi mühacimler oldukları için şutları iyi çakamıyorlar ve bin bir fırsat kaçırıyorlardı. Derken, Güneşin B takımı, oyunun bitmesine on beş dakika kala, güzel bir şütle Galatasaraya ikinci golü atıvermesin mi?

Bunun üzerine idi ki, bizim İsmail ile artık kıydım:

— Üstat! Bu golü yemiyecektiniz!

Dedim.

İsmail de bu fikirde idi ve müteessirane

— Evet üstat! Yememeliydik amma bir iştir oldu, kusura bakma! Dedi.

— Bir şey değil, Galatasaray yendi demezler de, "Güneş" ten iki gol yedi! Derler de onun için....

— Bilmez miyim üstat...

— Hiç gol yememeliydiniz!

— Doğru üstat!

Bu esnada Galatasaray bir gol attı ve bizim arkadaşın yüzü gülüdü:

— Galiba 8 olacak! Dedi.

— 8 değil 12 olmalı amma, galiba olamıyacak! dedim, yalnız heybede 2 gol var, işte asıl onlar olmamalıydı, halbuki oldu. Zaten bu oyun, acaip bir oyun: Olması lâzımgelen şeyler olmuyor da, olmaması lâzım gelenler oluyor!

Diye ilâve ettim.

Ve nihayet, çok şükür, elhamdülillâh, meşhur maç bitti.

Sol tribünden şayanı hürmet bir mahlûk olduğu tavır ve hareketinden belli bir zat önde, büyük bir kafile arkada, stadyomun kapısına geldiler. Bu zatın elinde bir fener yanıyor bir deyneğin ucunda galiba güneş klübünü temsilen, münasebetini anlamadım, fakat, bir ayva görünüyor ve ayvanın üzerine dikili bir mum yanıyordu. Tribünün methalinde, bu zati muhtetrem :

— Merhumu nasıl bilirsiniz?

Diye bir cenaze âyini yaptı, arkadaki çocuklar bağırdılar ve bir gürültü ile stadyomdan çıktılar.

Bu suretle oyun, yani tiyatro, bir acaip Lâdam O Kamelya sahnesile kapanmış oldu.

*

İşte size dünkü maçın hikâyesi! Aynen, hattâ tezahürat kısmını çok eksik, çünkü acıdığım için, acımaktan başka bir duygum olmadığı için, kaba taraflarını tebarüz bile ettirmeden naklettim. 25 senelik, eski, meşhur bir takım - yahut o meşhur takımın gölgesi - en az 12-0 yenmesi lâzımgelen bir takımı, 6-2 yeniyor ve sevincinden ne yapacağını şaşırıyor!

Fakat mukadder bir sual var ki, o da şudur: "En mükemmel şeklile ve aslan Nihadını da içine alarak sahaya çıkmış bir takımın, bir tanesinin ismini bilmediğimiz bir acemi takımı yenmesi,, beklenmiyen bir şey mi idi?

Ve Galatasaray o takımı yenmekle ve 6-2 gibi hiç te kuvvet nisbetlerine uygun olmayan bir netice almakla, kendini hakikaten bu kadar gürültüye değecek bir netice almış sayabilir mi?

Ve dünkü B takımını yenmekle, Galatasaray, hakikatte "Güneş,,i, yani oyuncuları dün sahada oynamayıp tribünlerde oturan ve Galatasarayın karşısına çıkartılmayan -çünkü çıkartılmamaları için türlü meseleler çevrilmiş olan - asıl "Güneş,, i yenmiş sayılabilir mi?

Fakat Galatasaray için asıl düşündürücü bir başka taraf olarak şurasını da işaret etmeli ki, eğer Galatasaray takımı, dün, Güneşin B takımını yenen ve benim gördüğüm o takım ise, bu Galatasaray takımı, Güneşin asıl takımı karşısında ne netice alabilir, bilmem ve buna karışmak ta istemem amma — yavaşça ve kulaklarına söyliyeyim ki — Fenerbahçenin karşısına çıkmıyagörsünler, Güneşin B takımının dün aldığı neticeyi arayacak ve öpüp başlarına koyacak vaziyete düşerler.

İşte dünkü maçın bize öğrettiği ders budur.

* * *

Güneş, İstanbul Güreş Şampiyonu oldu

Güneş yedi siklette de birinci geldi, şampiyon oldu

Geçen hafta başlayan 935 senesi güreş şampiyonluğuna dün devam edilmiş ve bitirilmiştir. Müsabakalar tam bir intizam içinde geçmiş ve genç hakemler takdire değen bir bitaraflık göstermişlerdir.

Şampiyonluk müsabakalarına Güneşten 17, Haliçten 4, Beşiktaş ve Kasımpaşadan beşer, Topkapıdan 2 olmak üzere 33 güreşçi girmiştir.

Neticede yedi siklette de birinci gelen Güneş klübü 935 İstanbul güreş şampiyonu olmuştur.

31 puvanla birinci olan Güneş - ten sonra Haliç 4 puvanla ikinci, Kasımpaşa 3 puvanla üçüncü gel - mektedirler. Beşiktaş ve Topkapı birer puvan almışlardır.

Güreşçilerin aldıkları dereceleri aşağıya yazıyoruz:

56 kilo:
1 — Fevzi (Güneş)
2 — Emanuel (Güneş)
3 — Ekrem (Topkapı) .

61 kilo:
1 — Ömer (Güneş)
2 — Ömer (Haliç)
3 — Zeki (Güneş)

66 kilo:
1 — Yaşar (Güenş)
2 — Vefik (Güneş)
3 — Yorgi (Güneş)

72 kilo:
1 — Saim (Güneş)
2 — Ali (Güneş)
3 — Panayot (Beşiktaş)

79 kilo:
1 — Rızk (Güneş)
2 — Hasip (Haliç)
3 — Mehmet Ali (Güneş)

87 Kilo:
1 — Mustafa (Güneş)
2 — Zühtü (Güneş)

Ağır (87,5 kilo):
1 — Miço (Güneş)
2 — Kemal (Güneş)

Halk Düşmanı : No. 1

Öldürüleceğinden Korkan Kadınla Konuştum!

O bir İdam mahkûmu gibi ölümün arkasından geldiğini biliyor ve siniyor

Olümden kaçan kadın: Anna Sagen

Budapeşte 27 — (Paris - Soir'dan) Viyanada idim. Gece yarısı telefona çağırıldım. Polis müdiriyetindeki dostlarımdan birisi idi. Bana:

— Derhal, Budapeşteye gidiniz. Sizin için fevkalâde bir mevzu. Peştede polis müdiriyetinde bir arkadaşım var. Onu görürsünüz. Size Karpat dağlarının tenha bir köyünde bir adres verir.

— Peki ama orada ne yapacağım?

— Bir kadın ile görüşeceksiniz. Bu kadın Amerikada 1 numaralı halk düşmanı Dillinger'ın evvelâ çok sevdiği kadın, sonra da en büyük düşmanı olan Anna Sagen'dir.

— Anna Sagen mi?

— Evet. Gangsterler kralı olan Dillinger'i çılgıncasına seven, sonra da onu kıskançlık yüzünden ele veren kadın. Çok dikkate değer bir hikâyedir bu. Yalnız kadını korkutmayın. Çünkü intikam alırlar diye mütemadi bir korku içinde yaşıyor ve onun için bu tenha köye çekilmiş. Haydi, vakit kaybetmeyiniz.

Ertesi gün, Peşteye uğrayıp lâzım gelen haberleri aldıktan sonra ormanlar içinde küçük bir köyün istasiyonunda trenden iniyordum. Bu köyün ismini söylememeğe yemin ettim. Bunun sebebi kolayca anlaşılır. Zira Anna Sagen bu köye saklanmak için çekilmiştir.

İki mavi göz

"Grand Hotel" ismini taşıyan bir hana indim. Alçak tavanlı bir sofadayım. Burası otelin kabul salonudur. Büyük çini bir sobada odunlar çıtırdıyarak yanıyor.

Bir an tereddütten sonra Anna Sagen yanıma yaklaştı. Sakin görünmeğe çalışıyordu

Hasta bir çocuğa hitap eder gibi ona sadece:

— Bana biraz ondan bahseder misiniz?

Diyorum. Kadın uzun bir mücadele geçiriyor, nihayet mağlûp olarak bir koltuğa yığılıyor ve diyor ki:

— Onu seviyordum. Evet, seviyordum. Ve zaten sevdiğim için ona ihanet ettim, ele verdim. Ben artık bir enkaz halindeyim. Durmadan seyahat ediyorum. Unutmak için kaçıyorum. Yeniden bir hayata başlamak istiyorum. Fakat imkânı yok. Nereye gitsem,takip edildiğimi,tehdit edildiğimi hissediyorum Dillinger'i ele verdiğim gündenberi bir an olsun rahat yüzü görmedim. Korkuyorum, anlıyor musunuz, korkuyorum. Beni idama mahkûm etmiş olan dostlarından korkuyorum. Ve bu hükmü nasıl olsa infaz edeceklerini de biliyorum. Halbuki saadet nedir? Bunu tatmıştım. Bu saadeti bana Dillinger tattırmıştı. O zamanlar genç, nazik, çalışkan, insanı teshir eden bir çocuktu. Bir centilmendi. Emin olun. Evlenmek istiyorduk. Fakat zavallı Dillinger'i, masum olduğu hırsızlıkla itham ettiler ve üstelik te mahkûm oldu. İşte facia o zaman başladı.

Faciadan sonra

— Onun hakikaten masum olduğuna inanıyor muydunuz?

— Onu seviyordum, dedi, hırsız ve ya katil olmuş, benim için müsavi idi.

— O da siz seviyor muydu ?

— Ne diyorsunuz! Boston Hapishanesinden kaçtığı günü hatırlıyorum. Nasıl kaçabileceğini de ben düşünüp, tasarlamıştım. Dillinger hapishanede tahtadan bir oyuncak tabanca yapmıştı. Bununla gardiyanı tehdit etmiş, gardiyan sahici sanarak ellerini havaya kaldırmıştı. Ben, otomobille onu kapıda bekliyordum, geldi, bana bir sarılışı vardı ki...

Niçin yakalandı

— Peki ne diye onu ihbar edip öldürttünüz?

— Niçin mi? Çünkü onu seviyordum. Ben ona ihanet etmedim. Asıl o bana ihanet etti, ben de onu yakalattım.

Dillingerin küçük bir serveti vardı. O para ile küçük bir çiftlik alarak çekilmek istiyordu. Gangsterlere karşi şiddetli bir harp açılmıştı ve içki yasağı artık kaldırılıyordu. Artık yapacak iş te kalmamıştı. En iyisi namuslu bir hayata dönmekti. Beraber kazanmış ve hak etmiş olduğumuz bu sakin hayatı, o, bir başka kadınla paylaşmak istedi. O, başka bir kadını sevmeye başlamıştı. Beni bırakıyordu. Kendisine dert yandım. O, güldü. Ben de intikam almak istedim. Polisle görüştüm, anlaştık.

İntikam günü

Sonra ona sinemada buluşmak üzere randevü verdim. O gün kırmızı bir tuvalet giymiştim. Maksadım şu idi. Polis beni bu tuvalet ile kolayca tanıyacaktı. Dilinger de bu rengi severdi. Dillinger beni gördü, gülerek yaklaştı. Bir an tereddüt ettim. Fakat gülüşü, o kendisine dert yandığım zaman gülüş, beni çileden çıkardı. Şimdi yanıma gelmişti. Elimden çantamı düşürdüm. Bu, polislere bir işaretti. Hemen etraftan yetiştiler ve onu öldürdüler.

Bir an sustu. Tekrar mahsur hayvan bakışını almıştı.

En büyük bir hizmet

— Beni, Dillingerin dostlarının intikamından korumak için, mahkeme gününe kadar polise tevdi ettiler. Mahkemede,reis Amerikaya en büyük hizmeti yapmış olduğumu söyledi ve beni serbest bıraktılar. İhanetimin mükâfatı olarak ta 15000 dolar verdiler. Beş parasız olduğum için bu parayı aldım. Hem bu, Dillingerin hayatının değeri idi. Fakat Şikagoda bir moda dükkânı açmak istediğim zaman, yirmi dört saat içinde öldürüleceğimi bildirdiler. Kaçmaktan başka çare yoktu. İş aradım. Beyhude. Dillingerin bazı hırsızlıklarında suç ortağı olarak itham edildim, ve Amerikadan, mahkeme reisinin kendisine en büyük hizmeti yapmış olduğumu söylediği ayni Amerikadan hudut harici edildim.

Para bitti, korku başladı

— Peki şimdi ne yapmak niyetindesiniz?

— Param da bitti. Bir kısmını yolda, mühim bir kısmını da Şikagoda açmak teşebbüsünde bulunduğum dükkân uğurunda sarfettim. Dillingerin dostları ise zengindir ve nihayet beni öldürecekler. Vatanım olan Romanyada bile rahat olamıyacağım.. Emin olunuz, artık uzun müddet yaşayabileceğimi zannetmiyorum.

Anna Sagen kalktı. Başını çevirmeden gitti.

Birinci Küme Klüplerinin Lik Maçlarındaki Durumu

	Maç	puvan	attığı	yediği	galib	berabere	mağlup
Fenerbahçe	4	12	24	2	4	—	—
Anadolu	5	11	7	11	2	2	1
Güneş	4	10	14	8	3	—	1
İstanbulspor	5	9	9	13	—	4	1
Galatasaray	3	8	16	3	2	1	—
Vefa	4	8	11	8	1	2	1
Topkapı	5	8	7	13	1	1	3
Beşiktaş	2	6	10	0	2	—	—
Beykoz	4	6	2	18	1	—	3
Eyüp	4	5	7	14	—	1	3
Süleymaniye	4	5	4	19	—	1	3
Hilâl	2	4	3	5	1	—	1

Dünkü Maçta "TAN„ Objektifi

[Resimlerimiz Galatasaray - Güneş'in dünkü maçından birkaç enstantaneyi tespit etmektedir. Bu resimlerde, adeta bir ayva pazarına dönen Galatasaray tribününde oturanların nümayişkâr tezahürleri ile beraber maçtan birkaç çok heyecanlı sahneyi gösterir enstantaneyi göreceksiniz.]

DÜNYA GAZETELERİNE GÖRE

Zecrî tedbirlere Karşı koymak için tavsiyeler

Lavoro Faşista'dan:

"Fazla et yemek, eğer başlıcası değilse bile; maruz kaldığımız rahatsızlıkların ve bilhassa vaktinden evvel ihtiyarlamamızın sebeplerinden birisi idi.

Eğer et yemeklerimizi azaltırsak daha uzun yaşarız.

Ciyornale d'İtalya'dan:

İtalyan kadınlarının cazip olmaları için Fransız kokularına ve tuvalet eşyalarına ihtiyaçları yoktur

"İl Tever" den:

Bir eczaneye gittiğiniz zaman sakın İngiliz ilâçları almayın. Bunlar hem gayet fena cinsdendir. hem de onları almakla paranızı İtalya ya düşman bir memlekete vermiş olursunuz. İngilizlerden hiçbir şey, hattâ dostluk bile satın almayınız. İngiliz mallarını paramızla ödüyoruz, dostluğunu ise kanımızla ödedik bile.

"Ottobre" den:

Müşterilere bir kadeh bile olsa ecnebi içkisi veren oteller, lokantalar ve kahvelerin sahipleri silâh altında bulunan bütün millete karşı tarif edilmez bir suç işlemiş olurlar.

İtalyaya pek çok Fransız gazetesi geliyor. Bunları okumayınız.

Haber aldığımıza göre Bolonya - ya giden bir ekspres treninin yemekli vagonunda, volcular arasında bulunan mühim bir şahsiyet, o gün et yenilmemesi icap ettiği halde, kendisine bir biftek ısmarlamış ve âfiyetle de yemiştir.

Şu dakikaya gelene kadar bu haberin doğru olup olmadığını tahkik edemedik. Fakat eğer doğru ise bunu görüp te demiryollar idaresinin yüksek memurlarına haber vermiyen herkes bu cürme ortak olmuş demektir. Şunu da ilâve edelim ki, eğer biz orada olsaydık, bu mühim şahsiyet o bifteği yiyemezdi.

"Gazetta del Popolo"dan:

Atletlerden koçucu Guerra, Battesini, Olmo, Piemontesi, Paristen İtalyaya dönmüşlerdir. Bu atletler Fransa ve Belçikada yarışlara gireceklerdi. Fakat zecrî tedbirlere işti rak eden devletlere karşı çıkarılan emirname mucibince kosmaktan vaz geçmişler, geri dönmüşlerdir.

"Tribuna"dan:

İtalya kilisesi papasları tarafından zecrî tedbirlere karşı alınan mukabil tedbirler arasında şunlar vardır:

1 — Kiliselerde elektrik sarfiyatını azaltmak için akşamları yapılan dinî merasimler mümkün olduğu kadar erken yapılacaktır.

2 — Bayramlar münasebetile kiliselerin elektriklerle donatılmasını tahdit etmek hattâ bütün bütün kaldırmak.

3— Köy papaslarını mümkün olduğu kadar benzin sarfeden nakil vasıtalarını az kullanmaya ve bunların yerine hayvanla hareket ettirilir nakil vasıtaları tercih etmelerini tavsiye etmek.

4 — Dinî merasim için kullanılacak her türlü tezvinat ve sairenin İtalya mamulâtından olmasını temin etmek

5 — Kiliselerin dahilî resimlerini İtalyan artistlerine yaptırmak

6 — Şimdiye kadar hariçten alınan günlük ve balmumlarının bundan sonra İtalyan mamulâtı ve mahsulünden olmasına dikkat etmek.„

Fransız adaleti Nasıl temizlenir?

Marianne'dan

Fransız adaleti iki büyük mesele hakkında hükmünü verecekti: Birisi mevcudiyetsizliğinden, kabiliyetsizliğinden doğan Staviski meselesi; öteki, daha ağır bir mesele, Millî mevcudiyetsizliğinden, kabiliyetsizliğinden çıkan ustaşi'lerin meselesi.

İki sene hazırlıktan sonra, her iki mesele hakkında da adaletin kifayetsizliği kendini gösterdi. Pariste adliye dairesinin Staviski işinde hakiki maznun olduğu fikri önüne geçilemiyor ve ötede beride, Dubarry, Hayotte ve Romagnino'nun hâkim mevkiine geçerek Barnaud, Roux, Gaudel ve Canagneau'yu muhakeme ettikleri-ni gösterir karikatürler dolaşıyor.

Bununla beraber, Leon Berard, Bordoda, hakimlerimizin korku ve ümitten uzak tutulmaları lüzumunu ileri sürüyor. Korku tarafı kolay. Hâkimler lâyen'azildirler. Fakat ümitten uzak kalmalarını pek anlıyamıyoruz. Umit sadece ilâhî bir fazilet değildir, cihanın temellerinden ve hayatın şartlarından biridir. Bir insan yaşadıkça ümit eder.

Volter hâkim tayini hususunda Leon Berard'dan büsbütün başka düşünüyordu. Bu düşünüş, daha da az makul değildi.

Zadig iyi bir hâkim aradığı zaman, onları imrendirici, ihtiras uyandırıcı bir koridordan geçiriyordu. Koridodra bir sürü kıymetli taşlar, altınlar dolu idi ve hiç bir bekçi yoktu. Koridoru geçtikten sonra büyük bir salona geliniyordu. Orada Zadig, hâkim olmak istiyenleri dans etmeğe davet ediyordu. Ceplerini doldurmuş olanlar ağır adımlarla dans ediyorlardı. Dans edenlerden hafif adımlarla ilerliyenler, koridordaki zenginliklere gözlerini bile çevirmiyecek kadar ahlâk salâbetine sahip olanlardı ve onlar hâkim rütbesine lâyık oluyorlardı.

Bu usul, bizce mantığa ve beşerî tabiata daha uygun görünüyor. Fransız adaleti, korku ve ümitten uzaklaşacağına, hâkimler diğer insanlar gibi tecziye edilip mükâfatlandırılacaklarını bildikleri gün temizlenmiş olacaktır.

Sevişmeler Evlenmeler

Kadın çalışsın, erkek oturup çocuklara baksın!

Meşhur bir terbiye üstadı, Con Stuvart Mil'in:

"Eğer ben hayatta bir eser yarattımsa bunun temelini bana öğreten anamdır. Eserimin bütün şerefi anama aittir."

Sözünden kasdi çocukların terbiyesile mükellef olanlar, onları yetiştirecek olanlar analar olduğuna işarettir.

Terbiye sistemleri, hayat şartları nekadar değişirse değişsin çocuklar kadınlardan doğdukça bu değişmiyecektir.

Halbuki Kuşdilinden K. Y. F. ile kocası arasında bu bahsin davası sürüp gidiyormuş:

"Kocamın niyeti evde yan gelip oturmak, okumak, arada bir dost tara gitmek ve oana mekteplerde bugünkü derslerimin iki misli temin edip evin idaresini yüklemektir. Haftada on dört saat ders verdikten sonra geriye kalan vaktimi yine çocuklarımın terbiyesine hasrediyorum. Evimizin iç idaresi yine bendedir. Fakat kocam bu işleri çok basit sanarak üzerine almak, ücretli memur olduğu daireyi de bırakmak istiyor. Bunun için ileri sürdüğü sebep kadınla erkeğin artık müsavi olduğu, kendisinin senelerce çalışıp bize baktığı bundan sonra sıranın bende olduğu..."

K. Y. F. nin kocası burada aldanıyor. Kadınla erkek bu hususta ne bizde, ne başka memlekette biribirinin muadili değildir. Kadının evine baktığı, kadının hâkim olduğu [Matriarcal] cemiyetler hâlâ dünyanın bazı evi erkeğin idare ettiği, beslediği ve kadının çocuklarına baktığı cemiyetlerinde var. Fakat medeniyetler bunlara değil, erkeğin hâkim olduğu, evi erkek idare ettiği beslediği kadının çocuklarına baktığı cemiyetlere dayanmıştır. Biz de patriarcal cemiyetlerdeniz. Kadının çalışıp erkeğin ev işlerine ve çocuklarına bakması aile nizamını altüst eder. Ama erkeğin sıhhati çalışmasına engel oluyorsa.. O başka.

Son Dakika

Yugoslavyada Geniş Bir Umumî Af ilân Edildi

Belgrad, 1 A.A. — Hükûmetin teklifi üzerine niyabet konseyi, bir genel af kararnamesi neşretmiştir. 1250 siyasal mücrim bu kararnameden istifade edecektir. Basın kanunu ve orman kanunu mucibince cezaya çarpmış olan mücrimler de genel olarak affedilmektedir. Bundan istifade edeceklerin sayısı pek büyüktür.

Genel aftan şu kimseler istifade edemiyeceklerdir:

1 — Yabancı memleketlerde bulunan ve memleketin mahkemeleri huzuruna çıkamamış olanlar.

2 — Devlet aleyhine ağır suç işlemiş bulunanlar.

3 — Casusluk suçu ile mahkûm bulunanlar ve ayrıca irtişa suçile mahkûm bulunan dört kişi.

Genel af kararnamesi bütün Yugoslavyada gayet iyi karşılanmıştır. Bu kararname Stoyadinoviç hükûmetinin proğramı mucibince memleket siyasal hayatının sağlamlaştırılması yolunda ileri doğru atılmış büyük bir adım gibi telâkki olunmaktadır.

İtalyaya Fransanın Tavassutile Yeni Sulh Şartları Teklif Edildi

[Baştarafı birincide]

mali hududunda Habeş ileri kollarının veya çetelerinin belirdikleri - ni gösteriyor.

Şimalde ve şarkta ise bizzat İtal yanlar resmî tebliğleri ile iyi bir va ziyet iddia edemiyorlar. Faraza bu günkü haberlerde Aussa ayaletinin bir müslüman zenci sultanı olan Yahyanın elinde bulunduğu ve Mu saaliden İtalyanların bu kıtaya doğ ru hiç ilerlememiş oldukları ve Ala ji ile Enda Mihael bu İtalyanların kum ve toz çöllerinde hiçbir menzil teşkilâtı yapmadıklarını, yalnız kuyu başlarında ve oturulabilir yerlerde münferit kuvvetler bulundur - duklarını anlatmaktadır. Şimalde yağmurların ve İngilizlerin Mare - şal Badoğliyoya Tana gölüne doğ ru bir ilerleme imkânı vermiyecek leri de âşikârdır. Binaenaleyh İtal yaya kendi istediği cevabı verdiği için, bilmükabele sulh teşebbüsünde Fransayı arkalamak vaziyetini kabul eden İngilterenin İtalya ile Habeşistana ne İtalyanın ne de Habeşistanın kabul edemiyecekleri şartları sunduracağı açıkça görülüyor. o halde ne olacak? Evvelâ ambargo kabul edilecek, sonra bu kabul kararı bir tehdit gibi kullanılarak sulh empoze edilecek, ve kabul edilmiyeceği için ambargoyu tatbik bir zaruret olacak.

Dün gelen telgraf haberleri aşağıdadır:.]

1-Sulh müzakereleri

Londra, 1 A.A — Siyasal çevenler, başlıyan haftanın, Habeş işinde, bir dönemeç teşkil edeceği mütalea sındadırlar. Fransanın verdiği sulh programına Musolininin bugünlerde cevap vermesi beklenmektedir.

Dış işleri bakanlığı eksperlerinden Petersonun İtalyanın mukabil tekliflerini beklemek ve onları Fransız — İngiliz programı ile mukayese etmek üzere Parisde kalmak emrini almış olduğu haber verilmektedir.

Laval ile Sir Samuel Hoar'ın bu ayın on ikisinde Cenevrede müzakere mevzuu teşkil edecek olan petrol üzerine ambargo konulması meselesi ile İtalyanın asgarî sulh şartları meselesinde müşterek bir hattı hareket tesbit etmek üzere yakında görüşecekleri ümit edilmektedir.

Bazı çevenler Cenevredeki zecrî tedbirler komitesinin - hattâ petrol üzerine ambargo konulmasının kabul edilmesi takdirinde dahi - diplomatik müzakerelerin seyrini takip edebilmesi için bu ambargonun tatbikini tehir edebileceği fikrindedir.

Havas Ajansının Londra Aytarının öğrendiğine göre Almanyanın Cenevreye dönüşü ve iki taraflı hava misakları meseleleri de müzakere edilecektir.

Alman hükûmeti ile temasta bulunmak üzere Dış işleri bakanlığı tarafından Berline gönderilmiş olan İngiliz albayı hâlâ orada bulunmaktadır.

Sulh şartları ve teklifleri

Paris, 1 A.A — Fransa hükûmeti anlaşmazlığın hududunu daraltmağa ve eğer mümkün olabilirse petrole ambargo konmasının önüne geçmeğe çalışmaktadır.

Fransa hükûmeti, Fransız ve İngiliz eksperleri arasında cereyan eden müzakerelerin, kabul edilir mahiyette tekliflerin tanzimini kolaylaştırmak için, tesri edilmesini istemektedir.

Tam bir anlaşma hasıl olur olmaz M. Peterson Londraya dönecektir.

Haber verildiğine göre, eksperler, geçen teşrinievvelde hazırlanıp, fakat İtalya, Habeşistan ve milletler cemiyetini tatmin edemiyecek görüldüğü için vazgeçilen tekliflerin hemen tıpkısını hazırlamıştır.

Bu teklifler arasında, İtalyaya bazı toprakların ve ezcümle Oga - denin terkedilmesine karşılık Habeşistana deniz üzerinde bir mahreç verilmesinin düşünülmüş olması muhtemeldir. ,

Orta Habeşistanla, kenar bölgeler arasında herhangi bir farkın gözetilmesi, gerek Habeş imparatorunun ve gerek milletler cemiyetinin muhalefetiyle karşılaştıracaktır.Tigrenin İtalyaya terki de ayni muhalefete uğrıyacaktır.

Tasarlanan plânda, milletler cemiyetinin kontrolu altında bir yardım mukavelesinin akdi de dahildir.

Bütün noktayı nazarları hesaba katmış olmak için, Fransa İtalyan plânını sabırsızlıkla beklemektedir. Bu plânın neden ibaret olduğu anlaşılınca, hâl ümitleri çoğalacak ve belki de petrola ambargo koymak meselesi de sonraya bırakılacaktır. Ancak İtalyan teklifle - rinin, ambargoyu derhal ilânı et - mek ihtimali bulunan on sekizler komitesinin toplantısından önce bil dirmiş olması şarttır.

Bunun içindir ki M. Laval Ingiliz - Fransız uzlaşma teşebbüslerini tesri etmek ve Sir Hoar ile bir an evvel buluşmak arzusundadır.

2 - Zecrî Tedbirler

Roma, 1 A.A — Musolini, Venedik sarayında büyük harp ölülerinin dul karılarını ve annelerini kabul etmiş ve bu kabul sırasında bir söylev vermiştir.

Duçe, bu söylevinde zeçrî tedbirlerin İtalyayı müteessir etmediğini çünkü İtalyanın sanıldığından çok daha fazla kaynaklara malik bulunduğunu söylemiştir.

Mussolini, demiştir ki: Zecrî tedbirlerin İtalyayı müteessir eden tarafı, manevî cihetidir.

Duçe, Cenevreyi, İtalyanın üzerinde merhametsizce diri diri teşrih ameliyesi yapılmakta olan bir anatomi salonuna benzetmiştir.

Avusturya ve Macaristanda endişe

Viyana, 1 A.A — Havas Ajansının Viyanadaki diplomasi aytarı, Avusturya — Macaristan çevenlerinin İtalyaya karşı tatbik edilen zecrî tedbirlerin şiddetlendirilmesi ihtimali karşısında endişe duymakta olduklarını bildirmektedir. Mumaileyh Gömböş ile Kanyanın Viyana seyahatlerinin bu mesele ile alâkadar olduğunu ilâve etmektedir.

3 - İtalyada süel hareket

Roma, 1 A.A — Fransa hududunda askerî kıt'atın bir takım hareketler yapmış olduğuna dair olan haberler tekzip edilmektedir. Hudutta yapılmış olduğu söylenilen hareketin Afrikaya gitmiş olan Assiyetta fırkası yerine birkaç tabur konulmuş olmasından ibaret bulunduğu söyleniyor.

● Paris, 1 A.A. — Son zamanlarda İtalyada yapılmış olan esrar engiz süel hareketler hakkında itimada değer bir kaynaktan aşağıda ki izahat verilmektedir.

Bütün Alp bölgelerinde bulunan kıtaların vani son manevralar münasebetiyle Brenner'de tahşit edilmiş olan 500,000 e yakın askerin kış garnizonlarına gönderilmesi zarurî idi. Brennerde kış mevsiminin çok sert olduğu ve bu kıtalardan bazılarının orada hüküm sürmekte olan soğuğa öyle kolay kolay mukavemet edemiyeceği kaydedilmektedir. Diğer taraftan, Fransa hududunda İtalyanlar tarafından anormal asker tahşidi yapılmış olduğuna dair hiçbir haber yoktur.

Cephelerde Durum

[Baş tarafı 1 incide]

te bulunmadıklarını ve İtalyanları mevzilerini terk etmeğe mecbur edecek katî taarruzlar vuku bulmadığını kaydediyorlar. İtalyanların mevzuubahs edilen geri çekilmeleri ya hava durumundan ve yahud ki iaşe icabından ileri gelmiştir zannediliyor

Habeşlerin Ualual'ı zabtettiklerine dair elan Harrar'da şayialar dolaşmaktadır. Harrar ahalisi, İtalyan cenub ordusunun hali hazırdaki vaziyetini tamamı tamamına bilememekten dolayı asabiyet içindedirler.

Ogaden halkı, İtalyanların, Harrar cenubuna doğru uzanmak fikrinden, belki de vazgeçerek, batı istikametin de Sidano ve Bali bölgelerine doğru ilerleyeceklerini sanıyorlar.

Yine zannedildiğine göre, İtalyanlar, harekâtı ramazandan ötürü tatil etmişlerdir. Zira İtalyan askerleriyle dubaların çoğu Müslümandır.

Henüz teyit edilmeyen bir şayiaya göre İmparator Dessiye'ye varmış bulunmaktadır.

Musaali cephesinden çekilmediler

Adisababa, 1. A.A. — İtalyanların Musaali mevziini terekettiklerine dair son çıkan rivayetleri hükûmet teyid etmemektedir. Epey zamandır Aussa cephesinden bahsedilmediği kayde diliyor.

Habeş mahafili, İtalyanların, vahşî, çorak kızgın ve hemen hemen gayrimeskûn olan bu bölgeye girmekten şimdilik vazgeçtiklerini zannediyorlardı. Aussa bölgesinde, yalnız geçenlerde Ras Getaşa tarafından doğu cephesi baş kumandanlığına tayin edilen sultan Yayonun vahşi kabileleri oturmaktadır.

İtalyanlar tekzip ediyorlar

Roma, 1. A.A. — Bir İtalyan kolunun Aussa bölgesinde hücuma uğrayıb 183 telefat verdiği hakkındaki Habeş haberleri yalanlanmaktadır bu münasebetle resmî mahafil Aussaya en yakın bulunan İtalyan kollarının, sahile 100 kilometre uzakta Musali dağı eteklerinde bulunduğunu halbuki Aussa bölgesinin sahilden yüzlerce kilometre ötede olduğunu kaydetmektedirler.

Süveyşten gene asker geçiyor

Kahire, 1. A.A. — Colombo, Piave ve Nazaryo Sauro ismindeki İtalyan vapurları 265 nefer, 352 amele, 1167 amele ve neferi hamil oldukları halde Müsavvaya gitmek üzere Portsait önünden geçmşlierdir

Londra, 1 A. A. — Rickett'den evvel Habeşistanda bir petrol imtiyazı almış olduğunu söyleyen Çertok ile Londra Habeşistan sefareti kâtiplerinden Zafiro cumartesi günü Amerikaya gideceklerdir.

Bu iki zata Adisababa hükûmeti tarafından hususî bir vazife verilmiştir.

Çertok, bu seyahati müşavir sıfatiyle yapmakta olduğunu söylemiştir.

Uhdesindeki imtiyaz hakkında sorulan bir suale cevaben Çertok, iki ay sonra işletmeye başlayacağını ümid etmekte bulunduğunu söylemiştir. Mümaileyh, bu imtiyaz sahasının Habeşistan'ın Londra elçisi Doktor Martin'in malı ve 15,000 mil murabbaında olduğunu ve muhasamat bölgeleri dışında bulunduğunu ilâve etmiştir.

Mısır Yeni Bir Mücadeleye Giriyor

[Başı 1 incide]

arasında müzakere edilen birliğin yapılamadığına delil olarak gösteriyorsa da Mısırda Arapça çıkan gazetelerin hepsi ulusal birlikten ateşli bir dille bahsetmektedirler. Diğer taraftan dün gece gelen telgraf haberleri bir Mısır heyetinin de Uluslar Kurumuna gönderilmesine Veftde karar verildiğini bildiriyor. Bu karar da gösteriyor ki Uluslar Kurumuna kadar götürülen yeni ve çetin bir mücadele başlıyor]

Kahire, 1. AA — Veft Partisi, 1923 temel yasasının tekrar kurulması için yeni bir propaganda ve mücadele yapmağa karar vermiştir. Bu mücadelenin mesarifi umumî bir iane ile temin edilecektir.

Bazı çevenler, nasyonalist partinin Mısırın vaziyetini Uluslar Kuruluna bildirmek için bir delegasyon teşkiline karar vermiş olduğunu söylemektedirler.

Nahas Paşanın yeni söylevi

Kahire, 1 A.A — Dün akşam Nahas Paşa Vefd partisi tarafından tertip edilen bir talebe mitinginde demiştir ki:

"Mısır partilerinin birleşmelerini istihdaf eden bütün gayretler, Mısırda dahilî bir heyecanlı durum tesis ve idame ettirmekten menfaattar bulunan Londranın ilham ettiği fesadın mahsulüdür. Bugünkü günde millî emelleri temsil eden tek bir parti varsa, o da Vefd'tir.,,

Royter Ingiliz Ajansı verdiği bu haberlerin altına şu mütaleayı ilâve etmektedir.

Nahas Paşanın bu söylevi, bütün partiler arasında müşterek bir program üzerinde bir itilâf husulü için sarfedilen emeklerin suya düştüğünü göstermektedir.

Nahas Paşa tarafından tertip olunan mitinge iştirak eden 1000 den fazla talebe, hatibi şiddetle alkışlamışlar ve Mısırın istiklâlini elde etmek için mücahedeye hazır bulunduklarını söylemişlerdir.

Zehirli Gaz Tehlikesi

Mısır halkı en büyük korku ve heyecanı zehirli gazde buluyor

Gaz Ve Uçak Hücumlarına Karşı Boyna Sığınak Yapılıyor, Maske Dağıtılıyor

[Zehirli gaz tehlikesi bütün Mısırı düşündürmekte ve uğraştırmaktadır. Denilebilir ki, zehirli gaz maskeleri dünyanın hiçbir yerinde bugün, Mısırda olduğu kadar, günün meselesi değildir.

Mısır hükûmeti sivil ve süel uzmanlardan mürekkep birçok komisyonlar kurmuş ve bunlardan, en kısa zaman içinde Mısırın zehirli gazlere karşı korunması için bulacakları tedbirleri Sağlık Bakanlığı müsteşarı Mehmet Şahin Paşaya birer raporla bildirmelerini istemiştir.

Elehram gazetesinin bu Şahin Paşa ile yaptığı bir mülâkatı aynen alıyoruz:]

Sağlık Bakanlığı müsteşarı bize dedi ki;

— Boğucu gazler meselesini iki grupa ayırmak lâzımdır. Birinci grup... Tıbbi ve tekniktir. Yarın gaz hücumuna uğramış olanları tedavi etmeye mecbur kalacak doktorlarımızı bu işi hakkile başaracak bir bilgi derecesine yükseltmeyi hedef tutar. Bunun için sağlık Bakanlığı müfettiş ve mütehassıslarından ve lâboratuvar direktörlerinden kurduğumuz bir komisyona bu işi verdik. Vazifelerini bitirip raporlarını bana verdiler. Bunda muhtelif gazlara karşı yapılacak tedavi usulleri tamamile mevcuttur. Bastırıp bütün Mısırlı doktorlara dağıtacağız.

Ikinci grup boğucu gazlere karşı müdafaayı ve gaz hücumuna uğramış bir Mısır şehrinde ne yapmak lâzım geldiğini kararlaştırmağa memurdu. Bu komisyona polis, itfaiye, sağlık, Hilâliahmer delegelerini memur ettik. Yanlarına bir de gaz uzmanı verdik. Bunun vazifelerde bize bir proje yapmaktan ibaretti. Verdikleri raporu tetkik ettim, ufak tefek bir iki yerini değiştirdikten sonra kabine encümenine gönderdim. Bu projeyi şimdi hükûmet tetkik etmektedir.

— Bazı esaslarını bize bildiremez misiniz?

Gaz hücumlarına karşı maskelenmiş Mısırlı bir kadın

— Anlatayım. Projede gaz hücumu başlayınca herkesin ne gibi tedbirler alacağı gösterilmiştir. Faraza mektepte ders okutan bir hoca, yolda giden bir adam, evinde oturan bir aile, müessesesi amelelerle dolu bir fabrikatör neler yapmalıdırlar? Bunlar birer birer anlatılmıştır. Ayrıca hususî bir yardım kurulu için bütçede bir fasıl açılmasını istedik. Kabine projeyi tasdik edince bu işle bizim bakanlık uğraşacaktır. O zaman ayrı bir büro yapacağız. Yardım komitelerini buna bağlıyacağız ve bu bürunun itfaiye ve Hilâliahmerle sıkı bir teması olacaktır.

— Ya gaz maskeleri?

— Onları ve diğer korunma vasıtalarını da biz alıp satacağız. Yardım komitelerine girecek olanlara bu maskeler parasız dağıtılacaktır.

— Ya uçak bombardımanları karşısında ne yapacaksınız.?

Böyle hücumlar için düşünülmüş vasıtalar az değildir. Birçok memleketlerde sığınaklar yapılmıştır.

Yine bazı memleketlerde yeni yapılacak evlerin mutlaka sığınaklı olması da emredilmiştir. Lâkin böyle bir müdafaa sisteminin pratik kıymeti olmadığı anlaşılmıştır. Bana kalırsa uçak ve gaz hücumları şehirlerde harp meydanlarındaki kadar tehlikeli değildir. Zira bir şehir gerek gaze gerek uçak hücumuna karşı bir cepheden daha büyük bir kolaylıkla kendini koruyabilir.,,

Şahin Paşanın söyledikleri bundan ibaret. Her halde Mısır sağlık müsteşarı Mısırlıları daha fazla korkutmamak için böyle konuşmuş olacak. Zira son süel kanaatlere göre uçak ve zehirli gaz cephelerden ziyade şehirler için tehlikelidir.

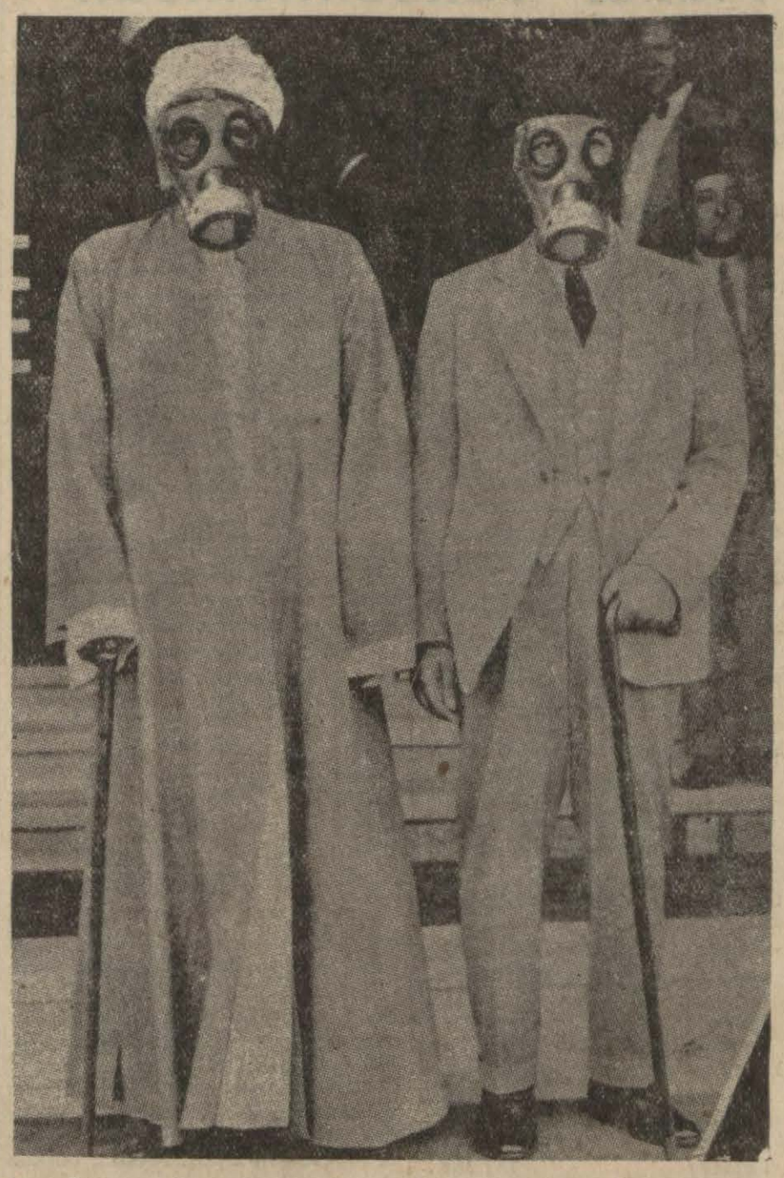

Mısırda gaz hücumlarına karşı dağıtılan maskeleri tecrübe eden bir hoca ve bir memur

Şimalî Çin Idaresi, Japonyanın İstediği Şekilde Genişliyor

[Mançuko ile Dış Mongolistan arasındaki siyasa konuşmalarının iyi bir sonuca ulaşması üzerine Mongol — Mançu hudutlarında tam bir emniyetsizlik havası başlamış ve Mançurideki Japon düşmanı çetelerin faaliyeti artmıştır. Buradaki durumun kötülüğünü ve Japonların Şimalî Çinde yaratmak istedikleri yeni devletin mânasını daha iyi göze vurmak için Tiyen Çin, Harbin ve Honkong ta çıkan muhtelif dillerdeki gazetelerin bazı yazılarını alıyoruz:]

Tiyen Çin'de çıkan Bahun Bao adlı Çin gazetesi diyor ki:

"Japon ordusu Mançuryayı dört yıldan beri işgal altında tutmaktadır. Burasını bir cennet haline yükseltece ği söylenilen projelerin henüz bir faydasını gören olmadı. Mançuri en korkunç bir tethiş rejimi içindedir.,,

Günde üç müsademe

Harbinde çıkan Japonca Harbin Nişi iMşi gazetesinden:

Sangari nehrinin geçtiği ovalar Mançurinin en münbit yerleridir. Mogol çeteleri bilhassa bu ovalarda dolaşıp etrafa dehşet saçmaktadırlar. Japon ordusunun gönderdiği tenkil kuvvetlerine rağmen bunlar sırtlan sürüleri gibi hava kararınca inlerinden çıkıyorlar. Bu mıntakada bulunan Japon kumandanı General Sata askerlerile çeteler arasında hergün en azdan üç çarpışma olduğunu ve ancak buraları gözüyle görmüş olan bir adamın yapılan çete kavgalarının dehşetini anlıyabileceğini söylemiştir.

Sekiz ayda 3400 hisi

Mançuryada çıkan Ingilizce Deyli Niyüz gazetesinden:

"1935 yılının ilk sekiz ayı içinde Dairen yoluyla Japonyaya 2,200 yaralı Japon askeri gitmiş ve ayrıca 1200 Japon ölüsünün külleri ile doldurulmuş Çan Çun Vazo mabedine gömülmüştür.

Dün Uzak Şarktan gelen telgraflar da sunlardır:

Şankhay, 1 A.A — Japon haberlerine göre, Yin - Ju - Kang müstakil hükûmeti Kupeikov'un kontrolünü ele almıştır.

Diğer taraftan, Şimalî Çin merkezi hükûmeti baş kumandanı Sun - Şeh - Yuan, Nankin hükûmetine bir telgraf yollıyarak, Hopey ve Çaha illeri ile Pekin ve Hentsin şehirlerinin mümkün olduğu kadar çabuklukla müstakil bir devlet halini alacaklarını bildirmiştir.

Pekin, 1 A.A — Japon ataşemiliteri Takahaşi, istiklâl hareketinin Çahar ve Hopeye geçerek Şuang - ung - Şami ve Suiyuan'a kadar sirayet edeceğini tahmin ettiğini Havas Ajansına söylemiştir.

Ataşemiliter, istiklâl hükûmeti Japonyaya karşı dostça bir vaziyet takındığı takdirde Japonyanın gereken bütün yardımlarda bulunacağını tevyit etmiştir.

Çin resmî şahsiyetlerinin Havas Ajansına söylediklerine göre, General Şung - Şeng - Uan Nankinden talimat istemiştir.

Eski bir öğretmen öldü

Yurdun kültür hayatına 40 sene emek veren öğretmenlerimizden Pertevniyal lisesi resim muallimi Osman Asaf, müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak gözlerini hayata kapamıştır. Osman Asaf, eski ressamlar kurumu müessislerinden idi. Bir müddet tıp fakültesinin eşkâli emraz ressamlığında da bulunmuş, herkese kendini sevdirmiş bir şahsiyetti.

Cenazesi bugün Kızıltopraktaki evinden saat 11.30 da kaldırılacak, namazı Zühtü Paşa camiinde kılındıktan sonra Sahraviceditteki ebedî metfenine götürülecektir. Ailesine sabırlar diler. Taziyetlerimizi bildiririz.

Ekonomi - Piyasa - Borsa

PIYASA HABERLERI

Üzüm Fiatleri

Üzüm Piyasası Sağlamdır Fiatler Yükselmektedir

Kaliforniyada yağan şiddetli yağmurlardan takriben 40 bin ton kuru üzüm zarar görmüştür. Bu suretle son aylar içinde Türkiye ve rakip memleketlerdeki kuru üzüm fiyatlarında gözü çekecek yükseklikler kaydedilmiştir.

Ege mıntakasında son hafta içinde üzüm piyasası biraz daha hararetlenmiş, Almanya ve İngiltereden fazla siparişler alınmıştır. İhraçatçıların teklif ettikleri fiyatları bu ülke alıcıları kabul etmişlerdir. Piyasa çok sağlam görülmektedir.

Son hafta fiyatlarile bir hafta evvelki fiyatlar arasında 0,50 kuruştan 1,50 kuruşa kadar fark vardır.

Fiyatlar mütemadiyen yükseldiğinden ve piyasa sağlam olduğundan üzüm kurumu fazla mübayaada bulunmamaktadır. Kurumun piyasaya çıktığı tarihten 12 - 11 - 935 akşamına kadar aldığı üzüm miktarı 21.568 çuval, yani 3.062.656 kiloya baliğ olmuştur.

Inhisar İdaresinin 12 - 11 - 935 akşamına kadar piyasadan aldığı üzüm miktarı ise 7.708 çuval, yani 1.094.536 kilodur.

Mevsim başlangıcı olan 17 Ağustos 1935 tarihinden 9 İkinciteşrin 935 akşamına kadar İzmir limanından dış ülkelere ihraç edilen üzüm miktarları memleketlere göre aşağıda gösterilmiştir:

Gittiği ülke	Kilo
Almanya	22.831.814
İngiltere	10.899.939
Hollanda	6.737.177
İtalya	6.543.500
Fransa	2.607.277
Belçika	2.508.044
Norveç	691.647
Avusturya	267.578
Macaristan	199.350
Polonya	141.264
Litvanya	119.537
Amerika	73.555
İsveç	68.906
Çekoslovakya	34.585
Filistin	30.003
Finlandiya	29.578
Danzig	20.100
Hindistan	18.650
İsviçre	15.182
Mısır	14.370
Suriye	14.005
Bulgaristan	5.500
Estonya	5.195
Yekûn	53.876.756

Dış piyasalarda durum

Almanya kuru üzüm piyasası eski sağlamlığını muhafaza etmiş ve hattâ oldukça kuvvetlenmiştir. Fiyatlarda geçen haftaya nazaran kilo başına orta hesapla 2 kuruş kadar bir yükseklik vardır. Yüksek fiyatlarla birçok işler yapılmıştır.

İtalya piyasası tereddüt içinde:

İtalya piyasaları siyasal durum dolayısile tereddüt içindedirler. Kuru üzüm üzerine muamele yapılmamıştır. Fiyatlar itibarî olarak şöyledir: 7 numara 170 liret, 8 numara 180; 9 numara 190; 10 numara 200; 11 numara 225, 12 numara 250 lirettir.

Yerli kuru üzümler aşağıdaki fiyatlar üzerinden muamele görmüştür:

Zibilbo di pantelleria tane çuvalda kentali 350 - 360 liret, kutuda 370 - 280 liret.

İskenderiyede

İskenderiye piyasasında son hafta içinde kuru meyva piyasası hararetli geçmiştir. Türkiyeden giden mallara rağbet fazladır. Hararetli muameleler olmaktadır.

Son hafta fiyatları:

No. 8	3,2 - 3,5	Mısır kuruşu
No. 9	3,5 - 3,8	„
No. 10	3,8 - 4	„
No. 11	4,2 - 4,5	„
No. 12	4,5 - 5	„

dur.

Diğer piyasalarda

FRANKFURT — Piyasaya arzedilen üzüm miktarının azlığı fiyatları yükseltmiştir. İtalyan ve diğer memleketler malları buna rağmen kolaylıkla satılmıştır. Hafta sonunda gelen bir vagon Bulgar üzümü derhal ve yüksek fiyatla alıcı bulmuştur.

LONDRA — Gelen üzüm miktarı boldur. Yalnız Bulgar malı az olduğundan Amerika üzümleri daha fazla rağbet görmüştür. Fiyatlar düşkün devam ediyor.

VARŞOVA — Üzüm müvaridatı fazlalaşmış olmasına rağmen fiyatlarda yükseliş vardır. Bozuk gelen bir parti Yunan üzümü tabii çok kırık fiyatla satılmıştır.

ZURİH — Piyasa muvafıktır. Bulgaristandan, Yunanistandan ve İspanyadan gelen üzümler çok iyi fiyatlarla satılmıştır. Hafta sonunda Abruzzodan gelen bir parti mal cins itibarile çok iyi karşılanmıştır.

STOKHOLM — Bulgar üzümleri büyük rağbetle karşılanmakta devam ediyor. Buna mukabil Hollanda üzümleri müşteri bulmakta güçlük çekmektedir. İspanyanın Ohanes cinsi üzümlerinin barili en fazla 16 kurona satılabilmiştir.

Fındık Fiatleri Yükselmekte

Samsun mıntakasında fındık piyasası isteklidir

İstanbul mıntakasında fındık piyasası hararetle devam etmekte ve fiyatlar sür'atle yükselmektedir. Menşe piyasalar fiyatları fop 58 - 59 kuruştur. Piyasanın gidişi sağlam görülmektedir.

Samsun mıntakasında da fındık piyasası isteklidir. Fiyatlar yükselmektedir.

Muhtelif merkezlerdeki son fiyatlar şu suretle tesbit olunmuştur:

Trabzon borsasında:

Tombul kabuklu: 26,75 - 27,25 kuruş, tombul iç hazır fop 55 kuruş.

Giresun borsasında:

Tombul kabuklu hazır 23 kuruş, tombul iç hazır 52 kuruş.

Fiyatların daha ziyade yükselmesi ümit edilmektedir.

Birinciteşrin ayı içinde muhtelif limanlardan dış ülkelere gönderilen kabuklu ve iç fındık miktarları ile kıymetleri aşağıda gösterilmiştir.

İranda şeker Fabrikası

İranda da bir endüstri plânı hazırlanmaktadır

Haber verildiğine göre İranda bir endüstri plânı hazırlanmıştır. İran hariçe para vermemek için yeni şeker fabrikaları açmaktadır. Yapılan plân mucibince 1938 sonbaharına kadar 8 fabrika faaliyete geçecek ve bu fabrikalar İranın ihtiyacını tamamen temin edeceklerdir.

BORSA VE PİYASA

30 Ikinciteşrin Cumartesi

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	617,—	620,—
Dolar	124,—	126,—
20 Fransız Frangı	165,—	167,—
20 Liret	165,—	170,—
20 Belcika Frangı	82,—	84,—
20 Drahmi	22,—	23,50
20 Isviçre fr.	812,—	815,—
Florin	82.—	84.—
20 Çek Kuron	93,—	96,—
Avusturya şilin	22,—	24—,
Mark	33,—	36,—
Zloti	22.—	24.—
Pengo	22,—	24,—
20 Ley	13,—	14,—
Leva	23,—	25,—
20 Dinar	52.—	54.—
Yen	32,—	34,—
İsveç kuronu	31.—	32.—
Altın	939,—	940,—
Mecidiye	52,75	53.25
Banknot	234,—	236,—

ÇEKLER

	Kapanış
Paris üzerine	12,06
İngiliz lirası	620,50
Dolar	0,79.43,50
Liret	9,86,50
Belga	4,69,59
Cenevre	2,45,79
Leva	64,39,75
Florin	1,17,36
Çekoslovakya kuronu	19,20,82
Avusturya	4,24,54
Mark	1,97,35
Zloti	4.21.—
Pengo	4 51 40
Ley	63.77.55
Dinar	34.96.33
Yen	2.78.30
Çernovets	10.98
İsveçkuronu	3,12,25

ESHAM

İş Bankası Mü-	92.—
„ „ N.	9,75
„ „ H.	9,85
Anadolu % 60	26,20
„ % 100	42,50
Sirketihayriye	15,—
Tramvay	23,—
Bomonti - Nektar	8,30
Terkos	14,50
Reji	2,20,—
Aslan Çimento	8,90
Merkez Bankası	62,25
Osmanlı Bankası	23,50
Telefon	8,50
İttihat Değirmencilik	9,40
Şark eMrkez Eczanesi	4,20

TAHVİLÂT

Rıhtım	10,75
Anadolu I ve II	43,60
„ II	44,50
Anadolu mümessil	46,80

İSTİKRAZLAR

Türk Borcu I	25,27
„ „ II	23,25
„ „ III	23,50
Istikrazı dahili	23,60
Ergani	95,—

ZAHİRE BORSASI

İstanbul Tecim ve Zahire Borsasında dün muamele gören maddeler şunlardır:

Cinsi	Kş. P.	Miktarı
ARPA		
Yemlik çuvallı	5,25	25 T.
BUĞDAY		
Sert	6,35	—
Yumuşak	7,20	—
Ekstra	—,—	—
Çavdar	5,32	—
FINDIK		
İç sivri	51,—	—
Kabuklu	—,—	—
CEVİZ		
İç		—
Kabuklu		—
TİFTİK		
Oğlak	73,05	—
YAPAK		
Anadolu kırkım	—,—	—
YÜN		
Yıkanmış (güz)	61,—	—
BEYAZ PEYNİR		
Tam yağlı	—,—	—
Yarım yağlı	—,—	—
Yağsız	—,—	—

KAŞAR PEYNİRİ

Yağlı	—,—	—
Yağsız	—,—	—

ZEYTİNYAĞI

Ekstra	—,—	—
1 inci yemeklik	—,—	—
2 inci yemeklik	—,—	—
Sabunluk	—,—	—

NEBATİ YAĞ

Pamuk tasfiye	33,—	—
Susam tasfiye	33,—	—
Bezir pişmiş	—,—	—

UN

Eks. Eks.	72 k.	1035,—	—
Ekstra		900,—	—
1 inci vumu.	72 k.	850,—	—
1 inci sert		750,—	—

BORSA DISI

ÇAY

(Kilogram hesabiledir)

	Kş. S.	Kş. S.
Cava	260,—	360,—
Çin	—,—	—,—
Hindia	285,—	350,—
Seylan	265,—	360,—

DEMİR VE ENVAİ

(Kilogram hesabiledir)

	Kş. S.	Kş. S.
Camlık, kösebent	—,—	8,50
Dörtköşe, lâma, yuva.	—,—	7,75
Mıhlık, silme	—,—	8,50
Potrel	—,—	7,50
Siyah çember	—,—	9,50
Yuvarlak (6 mm. ve aşağı	—,—	8,50
„ „ (oluklu)	16,—	16,50
Siyah saç	11,50	12,50
Karfiçe	10,50	12,25
Çinko	27,—	28,—

DERİ "İşlenmiş,,

(Kilogram hesabiledir)

		Kş. S.	Kş. S.
Kösele			
Sığır	I	120,—	150,—
„	II	105,—	125,—
Manda	I	115,—	125,—
„	II	100,—	110,—
Mesin			
Elvan	I ad	60,—	85,—
„	II „	40,—	45,—
Beyaz çekme	I „	50,—	90,—
„ „	II „	35,—	45,—
Sahtiyan			
Elvan	I „	75,—	115,—
„	II „	55,—	75,—
Beyaz	I „	50,—	75,—
„	II „	55,—	65,—

KİTRE

(Kilogram hesabiledir)

		Kş. S.	Kş. S.
Fiyor		—,—	—,—
Beyaz	I	115,—	125,—
„	II	95,—	110,—
Piyanto		54,—	60,—
Şarı		45,—	47,50
Galo		—,—	35,—
Çamurlu		20,—	22,—

PATATES

(Kilogram hesabiledir)

	Kş. S.	Kş. S.
Kaba	5,50	67,—
Ekstra - Ekstra	4,50	6,—
Ekstra	3,50	5,—

SABUN

(Kilogram hesabiledir)

		Kş. S.	Kş. S.
Zeytinyağmdan	I	24,50	25,50
„	II	—,—	23,50
Pirina yağmdan		—,—	18,—

SADEYAĞ

(Kilogram hesabiledir)

	Kş. S.
Urfa Taze I	90,—
„ „ II	85,—
Mardin, Diarbekir ve ayarı	90,—
Erzurum, Kars erinmiş taze	80,—
Erzurum, Kars erinmemiş taze	65,—
Trabzon Taze	68,—
Vejetalin Yerli	47,—

Yumurtaların kırılması için çare

İngilterede bir tavuk çiftliği sahibi yumurtaları kırılmadan nakletmek için bir usul bulduğunu iddia etmektedir. Çiftlik sahibinin bulduğu bu usule göre yumurtalar daha henüz sıcakken, kabuğuna sert bir deri kaplamasına yardım eden bir mahlûlün içine batırılacaktır. Bu suretle yumurtalar sarsıntılara ve az bir yükseklikten düşmelere mukavemet gösterecektir.

Hikâye

Ay Parçası

Yazan: Peride GENCAY

Her haftabaşı Kızılçayda pazar kurulacağı günler, köylüler dağarcıklarına mallarını yükliyerek, kasaba - nın yolunu tutarlardı.

Kimisi pazarın kurulduğu Kızılçayın geniş alanına toplanırdı.Kimisi de mal dağıtmak için sokaklara dağılır, kapı kapı uğrıyarak yeni yayıktan çıkmış, kekik kokulu yağlarını, içleri pembe ışıklı taze yumurtalarını, çi - çek kokulu sarı altın renkli ballarını, heybelerinden çıkararak ortaya dökerek alış verişe başlarlardı.

Karakoyunluların kızı "Ay parça - sı,, son günlerde yeni bir satıcı edinmişti.

Bu, solgun yüzlü, siyah yumuşak bakışlı, boylu boslu bir çobandı. Haftabaşına kadar köyde davarları güder, pazar kurulacağı günler ağası - nın çiftliğinde derlenen taze yumurtaları, süzme balları heybesine yükliyerek Kızılçayın yolunu tutardı. Ay parçası her hafta uğraya çobandan alacak çok şeyler buluyor, onu evin geniş avlusunda önliyerek mallarını birer birer gözden geçiriyordu.

Çoban yavaş yavaş dağda davarlarını unutacak kadar dalgınlaşmaya başlamıştı.

Süzgün bakışlı, kumral örgüleri boynuna altın zincirler gibi dolan - mış Ay parçasının ince hayaletini için de saklayan siyah yumşak bakışlar gözleri dalıp dalıp gidiyor, göğsü darlaşarak haftayı zor ediyordu.

Delikanlının ateşini Ayparçası her hafta biraz daha körüklüyor, gözlerinin en süzme bakışlarını ona ayıra - rak, billûr kırılışlı ince sesile:

— Çoban! Ne getirdin bakalım bu hafta da?

Derken sokularak onu tutuşturucu rüzgârının içine alıyordu.

●

Karakoyunlular Kızılçayın zengin eşrafındandı; ve Ayparçası da onun bir tek kızı; hem de kollarında altınları şıkırdayan, güzelliği dillerde dolaşan, kasabanın en zengin kızı.

Genç çoban da bütün bunları bildiği içi, gözlerinde her hafta biraz daha derinleşen hüznü, kalbini biçak gibi sıyıran ümitsiz aşkı ile kasabanın yolunu tutuyor.. En iri, pembe elmaları, üzerinde bin bir çiçek kokusu tüten yeni petekten çıkmış bal kümelerini Ayparçasına taşıyordu.

Yine haftabaşı Karakoyunlulara uğradığı zaman Ayparçasını göremedi, genç kızın yerine kapıya yaşlıca bir kadın çıkmıştı çobanın getirdiği şeyleri gülümsiyerek elinden alırken

— Haftaya çok yağ, yumurta getir oğul... Ayparçasının düğünü var, sofralar çifte kurulacak! Demişti.

Düğün günü Karakoyunluların evinin önü müthiş kalabalıktı. Hattâ pazar kurmaya gelen köylüler bile işlerini unutarak, evîn önüne birikmiş, çalınan sazları dinliyor, düğün evine girip çıkan kalabalığı hayran gözlerle seyrediyorlardı.

O sabah çoban pazara inmemiş, düğün evine hiç uğramamıştı.

Akşama doğru idi... Aktüller için de, kumral örgülerinde gümüş teller parlayan taze geline, hizmetiçlerden birisi yaklaşarak kulağına gizlice bir şeyler söyledi. Genç kız, yüzü hafif çe solarak ayağa kalktı, odadaki kalabalığın keskin, mütecessis bakışları arasında dışarı çıktı. Topuklarına ili şen duvağını eline dolayarak, aşağı indi.

İç kapının eşiğinde çoban, siyah kızarmış gözlerinde nem, dudakları acıdan kısılmış, onu bekliyordu. Genç kız yaklaşınca, çoban, sesi titreyerek:

— Kusurumu bağışla, Ayparçası! Dedi, bu sabah sana yiyecek, içecek getirmedim, olmadı amma... İşte armağanını unutmadım.

Arkasını sakladığı bir yığın yabani kızıl goncaları genç kıza uzatıyordu.

Çiçekleri verdikten sonra, gözlerindeki yaşlar, yüreğindeki ateşi belli etmemek için bir hayal gibi, sessizce kapının eşiğinden çekildi.

Taze gelen, çobanın ateşini renk halinde yapraklarına dökmüş bu kızıl yabani güllere uzun uzun baktı; sonra yavaşça onları dudaklarına götürdü.

Kızıl yaban gülleri, çobanın gözyaşlarile ıslanmış olduğu için Ayparçasının garip bir ateşle yanan dudaklarına hafif ve unutulmaz bir serinlik veriyordu.

Berlin Ticaret odası

Berlin Ticaret Odası 1935 - 1937 devresi için bir çalışma plânı yapmıştır. Bu plâna göre oda, arsıulusal karteller, gümrük meseleleri, tecimsel propaganda, teknik banka mıntakalarının birleştirilmesi, matbuat istihbaratının himayesi işlerile meşgul olacaktır. Bundan başka iflâs ve alacaklılar hakkında da yeni bir anket açılması kararlaştırılmıştır.

İtalyanın çiçekleri

Son gelen haberlere göre Mussolini sebze, yemiş ve çiçek müstahsillerinin ilk toplantısına başkanlık etmiştir. Bu toplantıda sebze, yemiş ve çiçek ticaretine karşı zecrî tedbirlerin tatbikinden husule gelecek akıbetler tetkik edilmiş ve alınması muvafık görülen mukabıl tedbirler incelenmiştir.

Irakta ecnebilere Ticaret Yasak edildi

Bağdattan Yeni Mersin gazetesine bildiriliyor:

Hükûmet; herhangi bir devlet tebaasından olursa olsun İrakta ticaretle uğraşan bilûmum tüccarların ve hükûmet hizmetlerinde bulunan yabancı memurların Iraktan çıkarılacağına dair bir karar neşretmiştir. İngiliz elçisinin, bu karardan Hintli tüccarların istisna edilmesi teklifi fayda vermemiş, hükûmet kararın değiştirilmiyeceğini ve istisnalar kabul etmiyeceğini bildirmiştir.

Erzurum - Sıvas demiryolu

Erzurum - Sıvas demiryolu istikrazının yeni tertip tahvilleri kaydına devam ediliyor. Tahviller halk tarafından çok fazla rağbete uğramaktadır. Kayıt müddeti birincikânunun beşinde bitecektir.

No. 18

Polis Nikol

MORIS LOBLAN

— Prenses hazretleri, siz gene beni hırsız biliniz. Fakat ben ilk merhaleyi geçtim. Bakalım, ikinci merhaleyi nasıl geçeceğiz?

İki gün daha geçti, bir hâdise oldu. Gerçi bu hadisede Nikolün parmağı yoktu, fakat işine de çok yaradı.

Bir sabah otelin birinci katındaki odalardan birinden gelip geçici bir Amerikan kadınından altın ve mücevher dolu bir kutu çalındığı haber alındı.

(Akşam haberleri) gazetesi ikinci basısında bu hadiseyi anlatıyor ve hırsızların bu işte emsalsiz bir meharet ve soğukkanlılık göstermiş olduklarını yazıyordu.

Penses holdeki masasına indiği zaman, bu gazetenin ikinci basısını daima orada hazır bulur ve dünyada ne oluyor, ne gidiyor gibi, sayfalara şöyle göz atardı.

Evvelâ birinci sayfaya baktı. Oteldeki hırsızlık havadisini okuyunca, yan gözle biraz ilerde oturan Nikole baktı. Her halde içinden:

— Hırsız mutlaka bu olmalı! diyordu.

Vaziyeti kollıyan Nikol, prensesi başı ile hafifçe selâmladı, fakat mukabelesini beklemeden başını başka yere çevirdi. Prenses bu sefer hadiseyi teferrüatına kadar okumağa dalmıştı.

Nikol şöyle düşünüyordu:

— Şimdi aklınca, hanımefendi, beni büyük hırsızlar sırasına kaydetti. Zengin otellerde işliyen hırsızlardan.. Eğer aradığım kadın bu ise, ki hiç şüphe etmiyorum, kendisine daha ziyade hürmetkâr davranmalıyım. Ah, bu benimkisi de ne cesarettir. Otekiler işlerini gördükten sonra sıvışıp gittiler. Halbuki ben sipsivri ortada oturuyorum.

Bir aralık prenses ağzına bir sigara iliştirdi, yaktı, birkaç nefes çektikten sonra, elini geçen akşamki gibi ensesine götürdü. Saçlarının arasından bir ağraf çıkararak, Nikole göstedi:

— İşte ağrafı buldum efendim.

Nikol de cebinden kadının saçından aldığı ağrafı çıkararak gösterdi:

— Allah Allah, dedi, tuhaf şey! Ağrafı ben de buldum. İşte buyurunuz.

Kadın şaşırdı. Böyle bir mukabele göreceğini beklemediği anlaşılıyordu. Fakat kendisine hâkim olmağa çalıştığı da besbelliydi.

Nikol:

— O halde madam, sizde bir çift ağraf varmış demek. İki ağraftan biri kaybolsaydı, pek yazık olurdu.

Kadın sigarasının ateşini tablada ezerek:

— Hakikaten yazık olurdu, dedi ve muhavereyi kesti.

Fakat ertesi gün Nikolu gene ayni mevkide buldu. Kolları ve omuzları çıplaktı ve biraz daha serbest tavır takınmış görünüyordu.

Kadın birdenbire ancak hissedilen ecnebi şivesiyle ve temiz bir sesle Nikole dedi ki:

— Kimbilir beni nazarınızda nekadar acaip bir kadın addediyorsunuz?

Nikol gülerek:

— Hiç de acaip bir kadın addetmiyorum madam, dedi. Sizin Rus olduğunuzu bana söylediler. Prenses imişsiniz. Şu zamanda bir Rus prensesi muvazenesi pek kararlı olmıyan içtimaî bir varlık sayılır.

— Olabilir. Hayat benim için ve ailem için öyle haşin geçti ki.. Çok mesut günler yaşadığımız için, darbenin ağırlığını daha ziyade hissettik. Ben herkesi severdim, herkes de beni severdi. Herkese inanır, safdil, sevimli, her şeyle eğlenen, hiçbir şeyden korkmıyan, daima gülmeğe ve şarkı söylemeğe hazır bir kızdım. Sonra bütün bu saadetin içinde, on beş yaşında nişanlandım. Çok geçmeden felâket yıldırım gibi başımıza indi. Annemi ve babamı gözlerimin önünde boğazladılar. Kardeşlerime ve nişanlıma işkence yaptılar.. Bana gelince..

Elini alnına götürdü:

— Artık bunlardan bahsetmiyelim, dedi. Hatırası bile zihnine durgunluk veriyor. Evet, hiç hatırlamak istemiyorum. Bana gelince, ben hâlâ kendimi toplamış değilim. Zahiren belki sakin görünürüm, fakat içimde fırtınalar kaynıyor. Artık heyecan, keder ve endişe zevkini tattım.

— Yani, hâlâ sizi tedhiş eden bir mazinin hatırasını unutmak için, kuvvetli heyecanlara ihtiyaç hissediyorsunuz. Eğer tesadüf karşınıza, şöyle hin oğlu hin, zeki birisini çıkarsa, bu adam tecessüsünüzü mucip oluyor. Bu da pek tabiîdir.

— Pek tabiî mi?

— Evet ya.. Siz o kadar tehlikeler geçirdiniz, o kadar facialar gördünüz. Bütün bunlar sizi hâlâ öyle tehyiç ediyor ki, kendinizi daima bir facia havası içinde buluyorsunuz.. Karşınıza birisi çıkarsa belli etmeden onun haline dikkat ediyor, yüzünde bir korku ve ıstırap çizgisi görmek istiyorsunuz. Halbuki onun da herkes gibi keyifli keyifli sigarasını içtiğini gördüğünüz ve sesinde hiçbir titreyiş olmadığını işittiğiniz zaman şaşıyorsunuz.

Prenses bu sözleri çölde bir insan su içer gibi dinliyordu. Nikol bir lâtife yaptı:

— Bilhassa madam, bu gibi insanlara pek emniyet etmeyiniz ve onlarda diğer insanlardan fazla bir fevkalâdelik görmeyiniz. Olsa olsa bu heriflerin cüretleri diğerlerinden biraz fazla ve sinirleri de kafalarına çok mu tidir. İtiyat meselsi.. Meselâ şu dakika..

— Meselâ şu dakika?.

— Hayır, hiçbir şey..

— Ne var, ne oldu?

Nikol iğildi. Yavaşça dedi ki:

— Benden biraz uzak durunuz. Sizin için daha iyidir.

Kadın biraz uzaktan bir vaziyet almakla beraber, yavaş sesle sordu:

— Niçin?

— Aşağıda, solda şu simokinli, gülünç, şişman adamı görüyormusunuz?

— Kimdir ?

— Polis müfettişidir.

Kadın titredi:

— Yaaaa!

— Polis müfettişi Moleon. Birinci katta çalınan mücevherat kutusu hakkında tahkikat yapıyor. Şimdi de burada, hölde bulunanları gözden geçiriyor.

Kadın, dirseklerini masaya dayadı. ve elile kendisini saklar bir vaziyet almamakla beraber, gözücile, Nikolün geçirdiği tehlikenin üzerinde bıraktığı tesiri görmek istiyordu.

— Yavaş bir sesle:

— Haydi buradan gidiniz, dedi.

[Arkası var]

SİMAYİ YARATAN RAYİHADİR

Rêve d'or

ESANS-LOSYON VE PUDRA

L.T.PİVER PARİS

Parfümöri L.T. PİVER A. Ş., İstanbul Şubesi
Şişli Ahmet Bey sokak No. 56 . Telefon: 43044

Gençlik ve Kaynakları

Gençlik ve kaynakları - yalnız hekimleri değil bütün yurd daşları ilgileyecek durumda olan değerli ve önemli bir kitap İçinde sağlığımıza ve dölermemize etkileri hakkında önemli yazılarla «KISIRLIK, GEBELİK, DOGUM, ADEMI IKTI DAR, VE TEDAVİSİ, EVLENME» gibi kuvvetli bir araştır manın özü olan yazılar vardır.

Kitap açık bir dille yazılmıştır. Güzel basılmıştır. 75 kuru gibi az bir fiyat konmuştur. Böyle ilim ve araştırma eseri v kamuğumuzu ilgilendirir güzel bir eseri alınız.

—Ekekon—

• • •

GENÇLİK VE KAYNAKLARI: Bay M. Kâmil Çakar bu e sas üzerine başlıyarak tıbbî ve içtimaî tedkikat ile, yaşın iler lemesine rağmen, vücudun ve binnetice fikrin sağlam ve gen kalması hususunda bir hayli malûmat veriyor. Eser hakikate istifade edilecek bir hayli malûmat ve mütaleatı havidir İfadesi açık ve sadedir. Sağlam fikir, sağlam bedende olduğ gibi sağlam millet olmak için de sağlam efrad olmak lâzımdı Kitab da işte bunun yollarını göstermek için yazılmıştır. Kitab böyle müfid gördüğümüz için okuyucularımıza tavsiye ederiz.

—Zaman—

• • •

GENÇLİK VE KAYNAKLARI: Büyük bir zevkle okudu ğumuz bu güzel izerde; iç ifraz bezlerinin mühim vazifelerile bunların bozukluklarında husule gelen tagayyürattan ilmî bir şekilde bahsedilmekde ve tenasül, gebelik, kısırlık gibi çol mühim olan bahisler hakkında da en yeni malûmat ve resimle mevcuttur. Karilerimize birer tane edinmelerini hararetle tav siye ederiz.

—Poliklinik—

• • •

GENÇLİK VE KAYNAKLARI: Genç kalmak ve yaşam gücünüzü artırmak için okuyunuz.

—Cümhuriyet—

• • •

Fiyatı 75 kuruştur. Taşradan posta ücreti alınmaz.

YENİ KİTABÇI, Ankara caddesi No. 85

7 saatlık pudra!

Yüzün parlaklığını izale ve cildin güzelliğini idame için tekrar tekrar pudralanmıya lüzum yoktur. Son bir keşif size yalnız bir defa pudralanmağı ve bununla teninizin tazeliğini ve yumuşaklığını 7 saat koruyacağına emin olabilirsiniz. "Krem köpüğü" tabir edilen bu şayanı hayret cevher, şimdi imtiyazlı bir usul dairesinde Tokalon pudrasile karıştırılmıştır. Bu suretle Tokalon pudrası diğer adi pudralardan beş defa daha uzun müddet sabit kalır, en sıcak havalarda, en yorucu tenis maçlarından uzun dans süvarelerinden sonra, bile kat'iyyen bir parlaklık izi bırakmaz. Tokalon pudrası bin genç kızın nermin ve taze tenini temin, hiçbir erkeğin mukavemet edemiyeceği seh har bir güzellik bahşeder. Hemen bugünden bir kutu alıp tecrübe ediniz. Sair birçok pudralardan ne kadar farklı olduğunu göreceksiniz. Çünkü terkibinde "Krem köpüğü" bulunan yegâne pudra, Tokalon pudrasıdır.

Fazla itina ile bilenmiş ve yumuşaklığı sayesinde TRUFLEKS biçakları en ince derinin üzerinde katife gibi kayar. Bunlar iki taraflı her nevi traş makinelerine uymaktadır.

TRUFLEX
REG U.S. PAT. OFF.
Blades

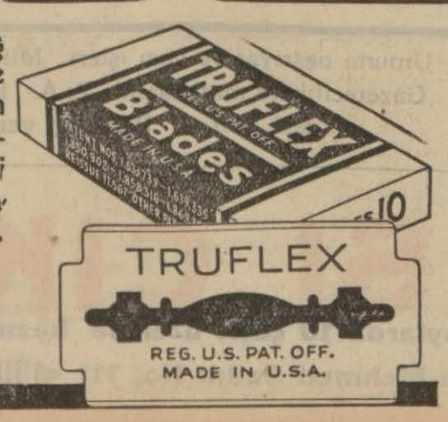

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma KOMİSYONUNDAN:

1 — Büyükdere Sahil Sıhhiye merkezi önündeki iskele yeniden yapılan keşif mucibince açık eksiltme ile tamir ettirilecektir. Keşif bedeli 626 lira 74 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nakit işleri şeraiti umumiyesi,
E — Yapı işi fennî şartnamesi,
F — Hususî şartname,
G — Keşif bedeli,
H — Proje grafik.

3 — İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı parasız olarak İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezi levazımından alabilirler.

4 — Eksiltme 13 Birincikânun 1935 cuma günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezi satınalma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 47 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikayı göstermesi lâzımdır.

A — En az 500 liralık buna benzer işi yaptığına dair İstanbul Nafıa müdürlüğünden tasdikli ehliyet vesikası göstermesi lâzımdır. (7534) 9838

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul levazım yollama müdüriyetinin Sayyat romorkörünün makine, tekne, kazan, elektrik aksamı tamiratı 9-12-935 pazartesi günü saat 15 te Topanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli cem'an yekûn 10726 lira 49 kuruştur. İlk teminatı 804 buçuk liradır. Şartnamesi ve keşfi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin istenilen vesaikle tekliflerini ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.
(290) (7416) 9874

* * *

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı kıtaat için 30 ton gaz yağı 9-12-935 pazartesi günü saat 15,30 da Topanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 7500 liradır. İlk teminatı 562 buçuk liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesaikle beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (293) (7463) 9876

***

İstanbul levazım âmirliğine bağlı kıtaat için 500 liralık pirinç unu 3-12-935 salı günü saat 14,30 da Topanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Son teminatı 75 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (308) (7546) 9892

* * *

İstanbul levazım âmirliğine bağlı kıtaat için 500 liralık nişasta 3-12-935 salı günü saat 14,30 da Topanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Son teminatı 75 liradır. İsteklilerin komisyona gelmeleri.
(307) (7547) 9893

* * *

İstanbul levazım âmirliğine bağlı kıtaat için bin liralık irmik 3-12-935 salı günü saat 15 te Topanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Son teminatı 150 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (306) (7548) 9894

* * *

Harbiye okulu için 3000 kilo sade 2000 kilo zeytin yağı 1500 kilo sabun 4-12-935 çarşamba günü saat 15,15 te Topanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 3790 liradır. Sadeyağının son teminatı 405 lira zeytinyağı ve sabunun son teminatı 163 buçuk liradır. Şartnameleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (305) (7549) 9895

***

Hastaneler için 10 adet büyük kapaklı kazan, 20 adet küçük kapaklı kazan, 6000 çorba tası, 20 büyük kevgir, 20 saplı kepçe, 200 kapaklı bakraç, 2000 alâminyon su kabı 10 bakır semaver, 20 çamaşır leğeni 20 yağ tavası, 30 büyük süzgeç 20 küçük kevgir 100 kuşhane tencerenin kapalı zarfla eksiltmesi yapılamadığından pazarlığı 5-12-935 perşembe günü saat 14 te Topanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 9444 lira 60 kuruştur. Son teminatı 1416 lira 70 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (302) (7551) 9896

* * *

Harp Akademisi ihtiyacı için 6 ton pirinç, 10 ton kuru fasulye 7 ton nohut 10 ton bulgur 18-12-935 çarşamba günü saat 15,30 da Topanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 5290 liradır. İlk teminatı 396 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile birlikte ihale saatinden bir saat evvel tekliflerini komisyona vermeleri. (303) (7550) 9897

* * *

İstanbul levazım âmirliğine bağlı kıtaat hayvanları için 180 ton yulaf 13-12-935 cuma günü saat 15 te Topanede satınalma komisyonun da kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli beher kilosu 6 kuruştur. İlk teminatı 810 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunda yazılı vesikalarla ihale saatinden bir saat evvel tekliflerini komisyona vermeleri.
(301) (7552) 9898

Istanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Nisaiye lâboratuvarları için 47 parça alât açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammen tutarı 599 lira 90 kuruştur. İlk teminatı 44 lira 99 kuruştur. Eksiltmesi 10 ikincikânun 936 cuma günüdür. Saat 15,30 dadır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminatlarile birlikte belli gün ve vakti muayyende Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (7525) 9887

* * *

Haydarpaşa hastanesinin teşrihi marazî lâboratuvarları için 58 kalem alât açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammen tutarı 664 lira 94 kuruştur. İlk teminatı 49 lira 85 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Eksiltmesi 13 İkincikânun 936 pazartesi günü saat 14 tedir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminatlarile birlikte ihale günü vakti muayyende Fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri. (7526) 9888

* * *

İç hastalıkları için 71 parça alât açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammin tutarı 4336 liradır. İlk teminatı 325 lira 20 kuruştur. Eksiltmesi 13 İkincikânun 936 pazartesi günü saat 13,30 dadır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminatlarile birlikte ihale günü vakti muayyende Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (7527) 9889

* * *

Gülhane hastanesi hayatî lâboratuvarları için 119 kalem alât ve malzemenin açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammin tutarı 2811 lira 35 kuruştur. İlk teminatı 210 lira 85 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Eksiltmesi 10 İkincikânun 936 cuma günü saat 14 tedir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminatlarile birlikte belli gün ve vakti muayyende Fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri. (7528) 9890

* * *

Kimya lâboratuvarları için 77 kalem alât açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammin tutarı 3732 lira 30 kuruştur. İlk teminatı 299 lira 92 kuruştur. Eksiltmesi 10 İkincikânun 936 cuma günü saat 15 tedir. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminatlarile birlikte ihale günü vakti muayyende Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (7529) 9891

* * *

Çatalca Müstahkem Mevki Kıt'at ihtiyacı olan kışlık sebzeden 7200 kilo lahana 18720 kilo pırasa ve 8740 kilo İspanağa verilmiş olan fiat yüksek görüldüğünden açık eksiltme ile alınacağı ilân olunur. Muhammen tutarı lahananın 403 lira 20 kuruş pırasanın 1076 lira 40 kuruş ve ispanakın 501 lira 12 kuruştur. İlk teminatları lahananın 30 lira 24 kuruş pırasanın 80 lira 73 kuruş ve ispanağın 37 lira 58 kuruştur. Eksiltmesi 3-12-935 salı günü saat 15 tedir. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuzlarile belli gün ve vakti muayyende Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri.
(7494)

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE

Devredilecek ihtira beratı

"Elektro - Optik işaret tertibatı,, hakkındaki ihtira için alınmış olan 13 Sonteşrin 1933 tarih ve 1771 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan han 5 inci kat 1—4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

9824

Devredilecek ihtira beratı

"Nişasta ve glutenli mevat imali,, hakkındaki ihtira için alınmış olan 4 İlkkânun 1933 tarih ve 1759 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan han 5 inci kat 1—4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

HASAN ÖZLÜ UNALRI

Vitamin - Kalori - Gıda - Kuvvet - Sıhhat.

Pirinç - Buğday - Patates - Beyaz mısır - Arpa - Bezelye
Yulaf - Mercimek - Irmik - Çavdar - Badem - Türlü özlü unları

Çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini bıktırmayarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisi çok olan bu mükemmel, özlü unlarla yavrularınız neşeli, sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler, Çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar. Hasan özlü unlarile yapılan mahallebi ve çorbaların ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan özlü unları nefasetini on sene muhafaza eder. Daima tazedir. Hiç kurtlanmaz hiç bozulmaz. Taklitlerinden sakınınız. Başka marka verirlerse almayınız ve aldanmayınız. Taklitlerinden sakınınız. Hasan markasına dikkat. Hasan deposu; Ankara, Istanbul, Beyoğlu

250 gramlık ambalâj

TURYAĞ saf, hazmi kolay ve bütün yemekler için kullanılan mükemmel bir nebatî mutbah yağıdır.
Çok idareli olup, ateş tesirile tebahhur edecek hiç bir maddeyi muhtevi değildir
Kend ambalâjında bir kaç ay taze olarak muhafaza edilebilir.
Saf nebatî TURYAĞ ile piş rilen yemekler çok lezzetli olur.

BİR TURAN MAMULÂTIDIR

YTF

TÜRKİYE YAĞ VE MAMULÂTI SANAYİi LiMiTED ŞiRKETi

istanbul - izmir

Istanbul Harıcı Askeri Kıtaatı ilânları

Pınarhisar Topçu Alayının 21,000 liralık yulafı ilk peyi 1617, Demirköyün 7200 liralık sade yağı ilk peyi 540 ikisi de kapalı zarfla, Demirköyün 4620 liralık 15 ton gaz yağı ilk pey 276 lira, açık eksiltmeye konulmuştur. Üçünün ihalesi 3 Birincikânun 935 salı günü saat 15 tedir. İsteklilerin Vize Satınalma komisyonuna gelmeleri.

(460) (7241) 9848

* * *

İzmit için 160 ton ve Darıca için 100 ton ekmeklik un 9-12-935 pazartesi günü saat 16 da kapalı zarfla alınacaktır. Kapalı zarfla her iki yer için saat 14 te makbuz karşılığı komisyon başkanlığına verilecektir. İzmit ununun tutarı 27200 Darıca ununun tutarı 17000 liradır. Muvakkat teminatı İzmit için 2040 Darıca için 1275 liradır. İstekliler her gün şartnameyi komisyonda görebilirler. İstekliler belli gün ve saatinden bir saat evvel kanunun istediği belgelerle İzmitte Tüm binasındaki Satınalma komisyonuna gelmeleri.

(276) (7459) 9875

***

Bir çiftine biçilen eder 200 kuruş olan 15000 çift yemeni kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesini 150 kuruşa almak ve örneğini görmek isteyenler hergün M. M. V. Satınalma Komisyonuna uğrayabilirler. Eksiltmeye girecekler 2250 liralık ilk inanç parası mektubu veya makbuzlarile kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte teklif mektuplarını iha le günü olan 18-12-935 Çarşamba günü saat 11 den bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (491)

(7606)

KAPALI ZARF USULiLE EKSiLTME iLANI

SÜMER BANK
Genel Direktörlüğünden:

1 — Nazilli basma fabrikası esas binaları inşaatı vahidi fiat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu işlerin tahmin edilen bedeli 1,711,992 lira 35 kuruştur.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

a) Eksiltme şartnamesi
b) Mukavele projesi
c) Fennî şartname
d) Hususî şartname
e) Metraj ve keşif hulâsa cetveli
f) Projeler

İsteyenler bu evrakı 50 lira mukabilinde Sümer Bank Ankara Şubesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 25 Birincikânun 1935 Çarşamba günü saat 15,30 da Ankarada Ziraat Bankası binasında Sümer Bank merkezindeki komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — a) Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 62,109 lira 77 kuruş muvakkat teminat vermesi,

b) Ehliyeti fenniye vesikası ibraz etmesi,

c) 2490 numaralı kanun mucibince teminat mektubu vermeye salâhiyetli bir banka tarafından verilmiş 1,711,992 lira 35 kuruşluk bir işi halen yapabilecek malî bir iktidarda olduğunu mübeyyin bir şahadetname ibraz etmesi,

b) maddesinde anılan ehliyeti fenniye vesikası Banka tarafından teşkil edilecek bir heyet tarafından verilecektir. Istekliler bu gibi büyük işleri muvaffakıyetle bitirmiş olduklarına dair vesaiki en geç eksiltme tarihinden üç gün evvel bu heyete ibraz etmeye mecburdurlar.

6 — Teklif mektupları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar münakasa komisyonuna verilmiş bulunmalıdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

9823

ŞİŞMAN YANKO

MAGAZASI: Istanbul Yenipostane caddesi No. 39

Mantoluk ve Robluk Yünlülerimiz GELMiŞTiR

Her nevi

Ipekli, Pamuklu, Patiskalar, Ketenler

Beyaz ve renkli

Tuhafiye Dairemizde En Zengin Çeşid

Hazır ve ölçü üzerine

Gömlek, Pijama, Kuan dö fö, Robdöşambr

Kışlık ihtiyaçlarını temin için muhterem müşterilerimizin teşriflerini hassaten rica ederiz.

CiHAZ TAKIMLARI

NEFASET - METANET - UCUZLUK

9819

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum Idaresi ilânları

Muhammen bedeli 27564 lira olan yük ve yolcu vagonları yedek aksamı 16 İkinci Kânun 1936 Perşembe günü saat 15,30 da Ankarada İdare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2067,30 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 135 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7580)

Kleinwanzleben Tohum

Türk Anonim Şirketinden:

1935 yılı birincikânununun 5 inci perşembe günü saat onda Şirketin Bahçekapı, Taş handaki merkezinde fevkalâde surette toplanacak olan heyeti umumiye içtimaına şirketin hissedarları davet olunurlar. İşbu içtimaa iştirak etmek için gerek asaleten ve gerek vekâleten şirketin en az 10 hisse senedine sahip hissedaranın mezkûr senedatı veya bunu müsbit vesaiki yevmi içtimadan bir hafta evvel şirket merkezi idaresine tevdi ile mukabilinde dühuliye varakası almaları rica olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — Şirketin fesih ve tasfiyesi hakkındaki İdare Meclisi raporu.

2 — Tasfiye memurlarının tayini ve salâhiyetlerinin tesbiti.

Umumi neşriyat ve yazı işleri Müdürü: Etem İzzet BENİCE
Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Şirketi, İstanbul, Ankara caddesi, 100.— Basıldığı yer : TAN matbaası.

1936 ECE MUHTIRASI ÇIKTI

Aradığınız doğru takvimi ve lüzumlu malûmatı yalnız (ECE) muhtırasında bulabilirsiniz. Muhtelif boylarda 10 çeşit üzerine hazırlanmıştır. Bütün kırtasiyeci ve kitapçılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi, Afitab Mağazası Mehmed Sadık No, 111